

Življenje ob meji na platnu goriškega Kinemaxa

15

Naš intervju:
Stanka Sosič Čuk
o tridesetletnici delovanja Sklada Mitja Čuk

19

V Novi Gorici presegali jezikovne ovire s kreativnostjo in igro

16

Režiser kratkometražnega filma Trst je naš Žiga Virc je Klopku razkril, kaj je dejansko hotel povedati s tem filmom

22

91106

91107

977124 666007

Primorski dnevnik

Hajka na film, ki ga še niso videli

DUŠAN UDÖVIČ

Geslo »Trst je naš« lahko vzbuja, postavljeno v zgodovinski kontekst, v katerem je nastalo, različna čustva. Za nekdanje partizane in udeležence NOB, ki so mesto osvobodili za ceno velikih žrtev, je v tej paroli simbolno strnjeno sklepno dejanje velike osvobodilne epopeje. Drugi so takšno osvoboditev mesta neizbežno čutili kot okupacijo, s katero se niso mogli sprijaznit, zato je ranje parola »Trst je naš« le grenak spomin. Kakorkoli že, po tolikih letih sodi to poglavje Trsta nikamor drugam kot le v zgodovino, geslo pa kot dobra marketinška poteza kvečjemu v naslov zgodovinske knjige, kot je Pirjevec.

Zgodovina osvobodilnega počesa na Trst pa nima nobene zvezze s filmom, ki ga bodo drevi premierno predvajali in Sežani in okrog katerega je Lacotovo Združenje Istranov dvignilo velik oblak prahu. Na film že nekaj dni letita ogenj in zveplo, češ, da gre za »nezasišano provokacijo, nesprejemljivo žalitev in poskus rušenja mirnega sožitja in medsebojnega spoštovanja«. Floskule Združenja Istranov popolnoma akritično povzema vsedržavni italijanski tisk, vključno z dnevnikom La Repubblica. Nikomur iz vrst tega vse nesrečnejšega poklica, ki mu pravimo novinarstvo, ne pride niti na misel, da bi koga kaj vprašal in preveril, za kaj v resnici gre. Žal so v napihljeni zgodbi vključili tudi zunanjega ministra Frattinija, ki je nad pobudniki filma zaprepaden, kot je dejal.

Pri vsem tem gre opozoriti na majhno podrobnost: ničke od zgrajočih filmov še ni videl, saj bo njegova premiera nocoj v Sežani. To pove vse o kritikah in tistih, ki jih izrekajo.

SLOVENCI V ITALIJI - Predlog Dežele: več sredstev za SSG na račun ostalih ustanov

Milijon evrov manj in problem gledališča

Odločitve še ni, a za vse ustanove na obzoru precej manj prispevkov

GRADIŠČE - Na srečanju z deželnim odbornikom Riccardijem

Župani prižgali zeleno luč za čezmejni elektrovod

GRADIŠČE - Župani občin Gorica, Sovodnje, Gradišče, Zagraj, Foljan-Redipulja in San Pier so včeraj prižgali zeleno luč za uresničitev čezmejnega elektrovoda, ki ga med

Vrtojbo in Redipuljo načrtuje slovensko-italijanski konzorcij pod vodstvom družbe KB1909. Povoljno mnenje načrta je izrazila tudi goriška pokrajina, in sicer na včerajš-

njem srečanju z deželnim odbornikom za promet in infrastrukture Riccardom Riccardijem, ki je v Gradišču.

Na 14. strani

TRST - Deželni odbornik za kulturo Roberto Molinaro je posvetovalni komisiji za slovensko manjšino predstavil predlog o porazdelitvi sredstev za manjšinske ustanove. Rimski vladu namenja primarnim ustanovam za leto 2010 štiri milijone evrov, milijon manj kot doslej. Poleg tega je Dežela upoštevala krizo Slovenskega stalnega gledališča. Odbornik predлага, da bi bil SSG deležen povisoka (700 tisoč evrov namesto 485 tisoč), ostalim večjim ustanovam pa naj bi odrezali približno četrtino prispevkov. Komisija je odločitev preložila, sprejela pa je točki o finančiraju društv in vidne dvoječnosti.

Na 3. strani

Zavarovalnica Generali premaguje krizo

Na 4. strani

Univerza v Trstu: skoraj šestdeset čezmejnih projektov s Slovenijo

Na 7. strani

Avtocesta: v Štandrežu pričakujejo odgovore

Na 14. strani

V Gorici okno v svet prevar

Na 15. strani

Jan Grudina: sabljač, ki zdravi smučarje

Na 19. strani

40 let ŠD Mladost

Na 20. strani

OBMOČJE EVRA - Sklep sveta ECB

Obrestna mera nespremenjena

FRANKFURT - Svet Evropske centralne banke (ECB) na včerajnjem zasedanju v skladu s pričakovanji ni spremenil ključne obrestne mere za evrsko območje, ki je že od maja na zgodovinsko nizki ravni enega odstotka. Kot je po zasedanju Sveta ECB dejal predsednik osrednje monetarne ustanove območja z evrom Jean-Claude Trichet (na sliki), obstoječi podatki in izsledki raziskav kažejo na izboljšanje gospodarske dejavnosti v evrskem območju v drugi polovici leta.

Na 13. strani

LJUBLJANA - V Narodni in univerzitetni knjižnici

Razstava o Bazovici in Bidovcu opozarja na zgodovino Primorske

LJUBLJANA - Na osrednjem sedežu Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) v Ljubljani je od sinoči na ogled razstava o slovenski mladini v Julijski krajini 1918-1930 in o stoletnici rojstva Ferda Bidovca, enega od štirih bazovskih junakov. Razstava, ki bo odprtja do 29. novembra, je postavila tržaška Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino v sodelovanju z odborom za počastitev bazovskih junakov. Razstava, ki sestoji iz dveh delov, je bila že na ogled na Tržaškem, v Kranju in Mariboru. Odprtja sta se v imenu slovenske vlade udeležila tudi ministrica Ljubica Jelušič in Boštjan Žekš (na posnetku Bobo med odprtjem).

Na 3. strani

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Po podpisu arbitražnega sporazuma

Rehn: Reševanje spora med državama zgled za vso regijo

Slovenska opozicija pa že pripravlja referendum, na katerem naj bi sporazum zavrnili

BRUSELJ, LJUBLJANA, ZAGREB - Način, na katerega sedaj Slovenija in Hrvaška rešujejo spor glede meje, je najbolj evropski način miroljubnega reševanja dvostranskih sporov, ki bi moral biti zgled za druge države v regiji pri reševanju drugih še odprtih dvostranskih vprašanj, je včeraj v Bruslju poudaril evropski komisar za širitev Olli Rehn.

Komisar je tudi včeraj - kot že v sredo v takojšnjem odzivu na podpis arbitražnega sporazuma med Slovenijo in Hrvaško - obe državi, parlament in vlad pozval, naj sedaj nadaljujejo z ratifikacijo sporazuma brez nepotrebnih zamud. Ponovil je tudi, da je bil v sredo "zelo dober dan za Slovenijo, Hrvaško in EU", ter še enkrat čestital predsednikoma vlad Borutu Pahorju in Jadranki Kosor za "politični pogum in odločnost, katerih rezultat je podpis sporazuma". Obenem je čestital švedskemu predsedstvu EU, ki je sporazum podpisalo kot priča, za "zelo trdo delo", s katerim je doseglo "konkretna rezultata pri tej pomembni zadevi".

FILM Kusturica nagnal ekipo HTV

ZAGREB - Svetovno znani filmski režiser Emir Kusturica je zeno prekinil pogovor z ekipo Hrvaške televizije (HTV), ki je v sredo prišla v Mokro Goro v Srbiji snemat vnaprej dogovorjeni pogovor za odajo Nedeljom u 2, so zapisali na spletni strani HRT. Dodali so, da je Kusturica odpravil ekipo HTV ter ji odvzel posnetke.

Snemanje in pogovor voditelja in urednika omenjene oddaje Aleksandra Stankovića s Kusturico je trajalo 22 minut, ko je režiser zradi zastavljenih vprašanj izgubil potrpljenje. Demonstrativno je vstal, ne da bi izbral besede in od šest članske televizijske ekipe zahvalil, naj zapusti vas ter mu preda posnetke. Žalite in maltretiranje ekipe naj bi trajalo 45 minut, potem pa je ekipa kaseto s posnetki predala Kusturici in zapustila vas. Vprašanja, ki naj bi vznemirila režisera nekaterih najbolj znanih jugoslovenskih filmov, so se po Stankovićevih besedah dotikala odnosa med Kusturico in nekdanjim srbskim voditeljem Slobodanom Miloševićem.

Kusturica, sicer Sarajevec, je na vprašanje, zakaj sta z Miloševičem pila viski v času, ko je potekalo obleganje glavnega mesta BiH, odgovoril, da "ni imel izbi", je poročal Stanković. Hrvaški novinar je Kusturico še spomnil na njegovo izjavlo, da je bilo pretresljivo videti, kako Milošević na haškem sodišču pošiljal poljube ženi Miri. Potem ga je vprašal, ali bo tudi v Izraelu, kjer naj bi snemal naslednji film, povedal Izraelcem, da je bila pretresljiva pozornost Hitlerja do Eve Braun v Volčjem brlogu. Kot je dejal Stanković, Kusturica na to ni imel odgovora, temveč je Stankovića vprašal, zakaj se ne bi malo pogovorila o hrvatskih legionarjih, ki so na Hrvaškem morili Srbe.

Stanković naj bi mu odgovoril z novim vprašanjem: "Če tako menite, zakaj ste potem, svoj čas, opevali Gotovino, človeka, ki je v Haagu obtožen vojnih zločinov?". Nato je Kusturica začel preklinjati ter je prekinil pogovor, je še dejal Stanković. Ocenil je, da je obnašanje Kusturice "klasičen rop in čista kraja". Novinar bo zahvalil, naj bosanskohercegovski režiser vrne posnetke HTV. (STA)

Borut Pahor (levo) in Jadranka Kosor (desno) sta v prisotnosti švedskega premierja Fredrika Reinfelta v sredo podpisala arbitražni sporazum o reševanju mejnega vprašanja med državama

ANS

Komisar sedaj upa, da bo Hrvaška premagala še "zadnjo miljo" v pristopnih pogajanjih z EU in da bo podpis sporazuma razumela kot spodbudo v teh pogajanjih, ki se približujejo sklepni fazi. "Približevanje Hrvaške EU je zelo pozitiven zgled za celotno regijo in upam, da bodo druge države v tej regiji temu pozitivnemu zgledu sledile," je sklenil Rehn. Arbitražni sporazum, ki sta ga v sredo podpisala Pahor in Kosorjeva in naj bi prinesel rešitev vprašanja meje med sedmema, sicer temelji na Rehnovem predlogu in ga mnogi imenujejo tudi "Rehnov kompromis".

Povsem drugačnega mnenja kot Rehn pa je slovenska opozicija. Predsednik SLS Radovan Žerjav je včeraj dejal, da si je stranka za razpis referendumu o arbitražnem sporazumu "zagotovila oziroma pripravila vse podpise poslancev v opozicijskih strankah" in da so "pripravljeni za takrat, ko bodo potreben - torej ko bo arbitražni sporazum v državnem zboru ratificiran". "Ti podpisi so praktično že zbrani," je ob robu seje SLS v Ljubljani še dejal Žerjav glede zbiranja poslanskih podpisov za razpis naknadnega zakonodajnega referendumu o arbitražnem sporazumu. Pogovor na razpis referendumu je med drugim 30 podpisov poslancev. Opozicijske stranke SDS, SLS in SNS imajo v državnem zboru 38 poslancev.

Hrvaška premierka Jadranka Kosor pa je včeraj na seji vlade v Zagrebu napovedala, da bo vlada prihodnji teden v sabor poslala predlog zakona o ratifikaciji arbitražnega sporazuma o meji med Hrvaško in Slovenijo. Izrazila je prepričanje, da bodo poslanci sporazum ratificirali, za kar je sicer potrebna dvotretjinska večina.

Kosorjeva je na začetku redne seje vlade tudi dejala, da bo podpisala pismo, ki ga bo poslala predsedniku Evropske komisije Joseju Manuelu Barrosu - glede na to, da je v arbitražnem sporazumu

omenjen kot oseba, ki sodeluje v postopku določanja seznama članov arbitražnega sodišča, s katerega bosta Slovenija in Hrvaška izbirali predsednika sodišča in dva arbitra. (STA)

SLOVENIJA - Nova gripa

Cepljenje zdravstvenega osebja in prebivalcev

LJUBLJANA - V Univerzitetnem kliničnem centru (UKC) Ljubljana so v okviru plana cepljenja zaposlenih v zdravstvu proti pandemski gripi ta teden začeli s cepljenjem. Prejeli so 1500 odmerkov cepiva, doslej pa se je cepilo 387 zaposlenih, navajajo v UKC Ljubljana. V UKC Ljubljana ugotavljajo, da je zanimanje zaposlenih za cepljenje veliko, zato bodo skušali dobiti dodatne doze cepiva, da bi do konca meseca ceplili vse, ki se bodo odločili za cepljenje.

V ponedeljek se je v Sloveniji začelo cepljenje proti novi gripi za prebivalstvo. Prednost pri cepljenju imajo kronični bolniki, ostali pa naj bi na vrsto prišli konec meseca. Po prvi smrti bolnice, okužene z virusom nove gripe - ta je v UKC Ljubljana umrla v torku -, se je zanimanje za cepljenje med prebivalstvom močno povečalo.

Zaradi velikega povpraševanja po cepljenju je tako IVZ pospeli dostavo naslednje pošiljke cepiva - dodatnih okoli 30.000 doz naj bi v Sloveniji

jo prispelo konec prihodnjega tedna. Prav tako zaradi velikega zanimanja pa so na primer v Zdravstvenem domu Ljubljana v sredo napovedali, da bodo uvelidle še tretjo telefonsko linijo na narocanje, če bodo dobili dodatne doze cepiva, pa bodo poskušali cepljenje organizirati v vseh svojih enotah.

Podatkov o tem, koliko ljudi v Sloveniji se je doslej okužilo z virusom pandemske gripe, ni, saj že nekaj časa testiranja za novo gripo ne opravljajo več pri vsakem bolniku, za katerega sumijo, da je okužen. Doslej so tako v Sloveniji laboratorijsko potrdili 304 primere okužbe s pandemsko gripo, dejansko število okuženih je v praksi više.

Zaradi težjega poteka okužbe z novo gripo pa so v minulem tednu v slovenskih bolnišnicah na zdravljenje sprejeli osem bolnikov. Podatkov o tem, koliko bolnikov je bilo doslej hospitaliziranih v tem tednu, še nimajo, saj podatke obdelujejo tedensko.

Žrtve kranjskega bombnega napada zahtevajo odškodnino

LJUBLJANA - Žrtve bombnega napada pred kranjskim lokalom Million od obrambnega ministra oz. države zahtevajo odškodnino zaradi malomarnega varovanja skladisa. Bomba, ki je eksplodirala pred omenjenim lokalom, je bila namreč ukrazena iz skladisa ministra za obrambo, je poročala POP TV.

Kot navaja omenjena televizija, bo po mnjenju pravnih strokovnjakov "moralna ministrica za obrambo Ljubica Jelušič, ki odgovornost vsekozi zavrača, odškodnino verjetno plačati". Po besedah odvetnika Francija Matoza ministerstvo za obrambo ni ustrezno poskrbelo za hrambo nevarnega orožja in nevarnih sredstev, zaradi česar je po mnjenju odvetnika posledično prislo do teh dogodkov.

Pravni strokovnjak Miha Juhart pa je za POP TV poudaril, da lahko obrambno ministerstvo oz. država odgovarja, čeprav je bilo orožje ukrazeno, in sicer v primeru, da je opustila dolžnost skrbnega varovanja. Prav vprašanje, ali je bila skrbnost varovanja opuščena ali ne, bo po Juhartovem mnenju ključno vprašanje. Kot je znano, je 25. oktobra pred lokalom Million v Kranju eksplodirala bomba, ki je poškodovala osem ljudi. Po podatkih policije so napada osmisljeni 21-letnik z območja Gorenjske ter 20, 25 in 39-letnik z območja Primorske. V preiskavi dogodka so policisti tudi ugotovili, da ročna bomba, ki je bila uporabljena za bombni napad v Kranju, izvira iz kaznivega dejanja volumn tativne v skladisu na poligonu v Povhovi jami pri Pivki maju letos. (STA)

Obalna straža zaseglj 325 kg rib in mehkužev

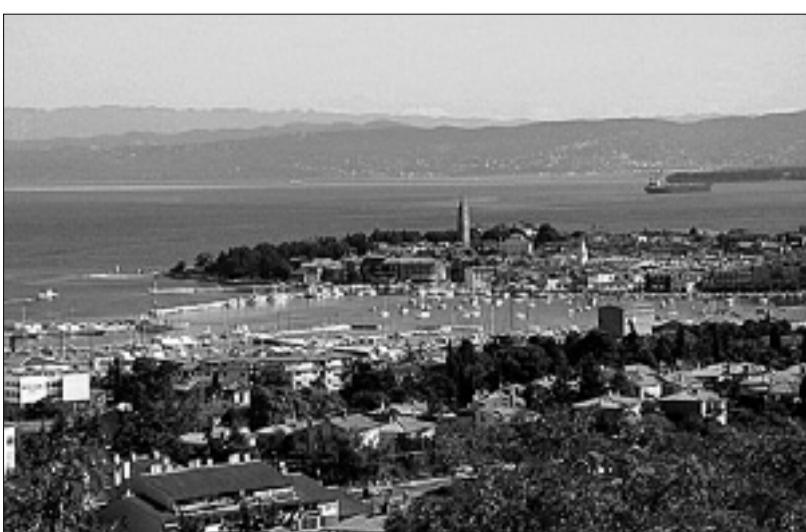
VIDEM - Obalna straža je tudi včeraj v sodelovanju z zdravstvenim podjetjem iz Palmanove nadzorovala prodajo rib in podobnih živali. Pri nekem grosistu v videmski pokrajini so zasegli 325 kilogramov zamrznjениh živali, med katerimi so bile ribe, školjke, kalamari, raregi in sipe. Nekatere jestvine so zapadle, druge niso imele obveznih podatkov o poreklu. Prodajalec bo moral plačati tri tisoč evrov globe.

KOPER - Sojenje 34-letnemu državljanu ZDA, ki je že skoraj dva meseca v priporu

Poskus posilstva ali nesporazum?

Tržačanka je prepričana, da jo je obtoženec sredi septembra v Izoli hotel posiliti, on pa trdi, da jo je odrinil in padel nanjo

ga je prijela policija. Sam trdi, da ni imel nobenega razloga, da bi posilil dekle, saj je poročen, ima otroka, nahaja pa se je v sredisču mesta v tuji državi. Tržačanka pa naj bi ga po padcu na tla še napadla s pasom, namesto da bi zbežala.

31-letnica ima precej drugačen razlog, saj je prepričana, da jo je možkar skušal posiliti. Zanikala je trditev, da je čepela in potem naskočila 34-letnika. Dejala je, da jo je dohitel in porinil na tla, se ulegel nanjo in prikel za zadrgo. Kričala je, nato je moški vstal in po njenih besedah zbežal. Tekla je za njim in ga napadla s pasom.

Zagovornica obtoženca je Tržačanka, ki je bila med zaslisanjem vidno razburjena in nervozna, pa tudi njeni ravnoteže je pešalo, vztrajno spraševala, zakaj zahaja v Izoli in ali pozná priče v procesu. Tržačanka je dejala, da je bila z možem na morju in da pozná žensko, ki je omenjeno osebo gostila v svojem stanovanju. Odvetnica vztraja pri tej točki, ker je Izola pri Tržačanah poznana kot mesto, v katerem zasvojeni kupujejo in uživajo marmila, največ heroin. Naslednja obravnavna bo prihodnji teden. (af)

Tnih besedah reagiral tako, da je 31-letno žensko odrinil na tla in padel nanjo. Domnevna žrtva, ki so jo na koprskem sodišču zaslišali v torku, po drugi strani trdi, da si je moški odpenjal hlače.

ARHIV

DEŽELA FJK - Zasedanje posvetovalne komisije za slovensko manjšino

Odločitev o financiranju SSG s prispevki ostalih ustanov preložili

Predlog odbornika Molinara bodo ocenili, ko bo slika o gledališču jasnejša - Društvo več kot 600 tisoč, dvojezičnosti pa 2,9 milijona evrov

TRST - Po včerajnjem zasedanju posvetovalne komisije za slovensko manjšino je povsem jasno, da se slovenskim ustanovam pišejo težki časi. Deželni odbornik za kulturo Roberto Molinaro je komisiji predstavljal osnutek načrta za porazdelitev sredstev slovenskim ustanovam, 11-članska komisija pa se je odločila, da bo predlog ocenila šele na prihodnjem zasedanju. Ustanove bodo prejeli precej manj sredstev kot lani, saj razpolaga deželna uprava z omejeno količino denarja, ki prihaja iz Rima (milijon evrov manj), ob tem pa je Dežela upoštevala krizo Slovenskega stalnega gledališča in predlaga povišanje njegove dotacije na račun ostalih ustanov.

Rim namenja slovenskim ustanovam in organizacijam primarnega pomena za leto 2010 štiri milijone evrov, medtem ko jih je bilo zadnjič pet (oz. štirje milijoni plus eden s posebnim zakonom). SSG je v osnutku deželnega odborništva edina ustanova primarnega pomena, ki bi v letu 2010 prejela več sredstev kot prej (700 tisoč evrov namesto 485 tisoč), ostalim prejemnikom pa naj bi odrezaли približno četrtino prispevkov. Komisija bo o predlogu odločala naslednjič, ko bodo zna-

DRAGI ŠTOKA

RUDI PAVŠIČ

IZTOK FURLANIČ

MIHA COREN

ni rezultati ekspertize o upravljanju gledališča. Sestanek o gledališču bo v sredo na tržaški prefekturi, prihodnje zasedanje posvetovalne komisije pa čez kakih 10 dni.

Posvetovalna komisija pa je drugi dve obravnavani točki sprejela. Ena je zadevala porazdelitev sredstev za društvo za leto 2009. Društvo je na voljo 672 tisoč evrov: vloženih prošenj je bilo 163, sprehjetih sto, na spisku je tudi 13 novih društev. Ukrep mora obrobiti deželni odbor.

Pozitivno je bilo tudi mnenje o finančiranju javnih uprav, ki so se prijavile na razpis o dvojezičnem poslovanju v okviru za-

ščitnega zakona (seznam bo proučil Paritetni odbor). Za dvojezičnost je na voljo 2,9 milijona evrov, del vsote pa je neizkoriscen. Komisija priporoča, naj se javne uprave v večji meri poslužujejo teh sredstev (pomenljiv je primer Občine Trst, ki je zaprosila za boril 28 tisoč evrov).

Člani komisije imajo mešane občutke. Rudi Pavšič je odbornika opozoril, da manjšina že dolgo plačuje hud davek, saj že od začetka 90. let prejema enake prispevke, ki so v 18 letih izgubili 40% realne vrednosti. »Nujno moramo rešiti SSG, tega pa ne morejo plačevati samo manjšinske ustanove,« je dejal.

Drago Štoka je pozval Molinara, naj posreduje pri italijanski vladi, saj je milijon evrov manj za manjšino težko premostljiv problem. »Vsekakor pa počakajmo na srečanje o gledališču, da bomo vedeli, kako ozdraviti bolnika,« je komentiral.

Iztok Furlanič trdi, da bi morali v prihodnje racionalizirati porazdelitev sredstev, »saj so na eni strani društva, na drugi pa delovna mesta«. Preložitev odločitve o Molinarovem osnutku je predlagal sam Furlanič, ker so člani komisije prejeli dokumentacijo tik pred sestankom in je zato ni bilo mogoče primerno proučiti. Povišek prispevkov za SSG na

račun ostalih je po njegovem tveganu poteka, ki lahko povzroči nove težave. Miha Coren je izpostavil dejstvo, da so prošnje za projekte o vidni dvojezičnosti vložile tudi dve gorski skupnosti in šest občin iz Videmskih pokrajini, med temi tudi Rezija, Srednje in druge občine, ki so imela glede tega pomislike. Projekti zadevajo dvojezična okencia, prevede in napisne, kar pomeni za Slovene na Videmskem pomemben korak naprej. Coren je pojavil delo odbornika Molinara, ki »razume probleme manjšine in je do nje odprt«. Krčenje državnih prispevkov pa sodi v drugo, žalostno zgodbo. (af)

LJUBLJANA - Razstava NŠK v Narodni in univerzitetni knjižnici opozarja na zgodovino Primorske

Razstava o Bazovici in Bidovcu

Na odprtju tudi ministrica za obrambo Ljubica Jelušič in minister za Slovence v zamejstvu Boštjan Žekš, ki je razstavo odpril

LJUBLJANA – Na osrednjem sedežu Narodne in univerzitetne knjižnice (NUK) v Ljubljani je od sinoči na ogled razstava o slovenski mladini v Julijski krajini 1918-1930 in o stolnici rojstva Ferda Bidovca, enega od štirih bazoviških junakov. Razstava, ki bo odprta do 29. novembra, je postavila tržaška Narodna in študijska knjižnica - Odsek za zgodovino v sodelovanju z odborom za počastitev bazoviških junakov. Razstava, ki sestoji iz dveh delov, je bila že na ogled na Tržaškem, v Kranju in Mariboru.

Sinočnje otvoritve se je udeležilo veliko ljudi, med katerimi je bilo kar precej Tržačanov, ki živijo v Ljubljani, ter potomcev Ferda Bidovca (1908-1930). Slovensko vlado sta zastopala obrambna ministrica Ljubica Jelušič, letosnjša govornica na pravljici na bazovski gmajni, in minister za Slovence po svetu in v zamejstvu Boštjan Žekš, ki je Bazovico in usodo leta 1930 označil za ključni dogodek v sodobni slovenski zgodovini. Tam ustreljene antifašiste so se samo v Italiji, temveč tudi v Jugoslaviji in pozneje še v samostojni Sloveniji nekateri proglašali za teroriste, v resnici pa so bili to boriči za svobodo in demokracijo.

Današnja Slovenija še vedno premašo pozna zgodovino Primorske, je dejal Žekš. V skoraj vsakodnevnih stikih, ki jih ima z italijanskimi politiki, minister opaža, da glavnina sogovornikov sploh ne pozna zgodovinskih dogajanj, ki so zaznamovala sedanost narodno mešanih okolij med Italijo, Slovenijo in tudi Hrvaško. Na tem področju bo treba še veliko delati. Koristno bi bilo, da bi to razstavo postavili tudi nekje v Italiji. Žekš, nekdaj predsednik Slovenske akademije znanosti in umetnosti (SAZU), je pojavil sodelovanje NŠK in osrednje slovenske knjižničarske ustanove.

Ravnatelj NŠK Milan Pahor je zgodovinsko uokviril obe razstavi in izpostavil pomen Bazovice za slovenski narod in konec končev tudi za italijanski antifašizem, saj so bili štirje ustreljeni italijanski državljanji. Upor, ki je v naših krajinah izbruhnil kmalu po Mussolinijevemu prevzemu oblasti, je bil prvi antifašistični upor v Evropi, ki se danes zgleduje po antifašizmu, čeprav mnogi na to namerno pozabljajo. Pahor je omenil usodo svojega starega očeta Ivana Pahorja, ki so ga čež noč fašisti prekrstili v Giovannija Pacorinija.

Pomembni zgodovinopisni in tudi politični dogodek v središču Ljubljane je obogatil kvintet flavt Glasbene matice iz Trsta (mentorica Erika Slama), ki je opozoril na 100-letnico dejavnosti te naše osrednje glasbene ustanove.

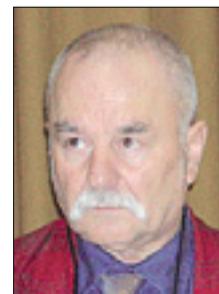

KOROŠKA - Slovenska manjšina NSKS ne bo sodeloval s konsenzno skupino

ZNP pripravlja predlog za nov Koordinacijski odbor koroških Slovencev

CELOVEC - Zbor narodnih predstavnikov (ZNP) v Narodnem svetu koroških Slovencev (NSKS) bo vztrajal na začrtani poti in tudi v bodočnosti ne bo sodeloval s t.i. konsenzno skupino. Glede Koordinacijskega odbora koroških Slovencev (KOKS) pa je najvišji gremij te krovne organizacije slovenske manjšine sklenil, da bo izdelal nov predlog, pri čemer podrobnosti še ni dal v javnost. Kot je poudaril predsednik ZNP Jože Wakounig, je NSKS trdno odločen, da gre v boj za enakopravnost koroških Slovencev. To je v torek zvečer v Celovcu potrdil tudi ZNP, ki je tudi potrdil odločitev predsedstva Narodnega sveta, da ne sodeluje v nobenih združbi ali skupini z (skrajno desničarskim) evropskim poslancem Andrejem Molarjem.

Prav zato je sodelovanje »otežkočeno, če ne nemogoče« tudi v KOKS-u. Zato je ZNP NSKS sprejel tudi nov predlog za reformo tega koordinacijskega telesa (v katerem sta trenutno paritetno zastopana samo NSKS in ZSO). Wakounig je s tem v zvezi še dejal, da bo najvišje telo odločanja v Narodnem svetu sprejelo dokončno formula-

cijo novega predloga za reformo KOKS-a še decembra letos.

Na te izjave se je v sredo odzval predsednik Skupnosti koroških Slovencev v Slovenij (SKS) Bernard Sadovnik. Poudaril je, da je njegova organizacija »pripravljena sodelovati« na volitvah zastopstva koroških Slovencev in v KOKS, če se te izvedejo na podlagi zveznega zakona brez ugotavljanja manjšine in posebnega volilnega imenika. »Privatno izvedene volitve odklanjam,« poudarja Sadovnik in dodaja, da SKS zagovorja enakopravno sodelovanje v KOKS-u.

Ivan Lukanc

AVSTRIJA - Reforma zakona o narodnih skupinah Nastal naj bi »zakon po meri«

DUNAJ/CELOVEC - V začetku decembra bo v Uradu zveznega kanclerja na Dunaju potekala interdisciplinarna anketa o reformi (restruktivnega) zakona o narodnih skupinah, ki ga je sprejel avstrijski parlament leta 1976. Za anketo so se dogovorili predsedniki narodnostnih sestrov vseh uradno priznanih avstrijskih narodnosti, ki pričakujejo od strokovnjakov impulz za »zakon po meri«. Da je reforma manjšinske zakonodaje v Avstriji potrebna, je postala jasno v razsočarnih ustavnega sodišča o dvojezični topografiji in uradnem jeziku iz leta 2001. Tedaj je odločitev ustavnih sodnikov dokončno razkrinkala protustavnost zakona, ki ga je v Avstriji sprejela vlada tedanjega socialističnega kanclerja Bruna Kreiskega.

V razpravi pa je tudi že osnutek zakona, ki ga je skupaj z uglednimi avstrijskimi pravniki izdelal Center avstrijskih narodnosti (CAN) na Dunaju. CAN je osnutek že posredoval tudi predsednici avstrijskega parlamenta, avstrijskim parlamentarnim strankam in tudi Uradu zveznega kanclerja. Avtorji osnutka so med drugim

nekdanja ministrica za pravosodje Maria Berger, bivši predsednik zveznega parlamenta Heinrich Neisser, ustavni pravnik in strokovnjaki za mednarodno pravo, ter profesorji na avstrijskih pravnih fakultetah kot Öllinger, Kolonovits, Funk, Hafner in Gamper.

Kot je po seji predsednikov vseh sestrov prejšnji teden na Dunaju poudaril predsednik sestov za Slovence Marjan Sturm, bodo 3. decembra predstavili osnutek tudi na razpravi o reformi manjšinskega zakona na uradu zveznega kanclerja. Na interdisciplinarni anketi pa bodo spregovorili tudi strokovnjaki z drugih področij. Med drugimi sociologji, pedagogi, strokovnjaki za migracijo, predstavniki avstrijskega statističnega urada, ki bo osvetil razvoju populacije, in ne nazadnje tudi zastopniki gospodarstva in industrije na Koroškem.

Cilj dunajskega sestanka v začetku decembra je vsekakor ta, da da impulz za celovito reformo zakona o avstrijskih narodnih skupinah, ki bo upoštevala aktualni in pričakovani razvoj avtohtonih manjšin v Avstriji. (I.L.)

S.T.

POSLOVNI OBRAČUNI - Upravni svet sprejel četrstletno in devetmesečno bilanco

Četrstletni dobiček družbe Generali presegel pričakovanja

Zrasel je za 85,4 odstotka - Bernheim za konec leta napoveduje večji dobiček od lanskega

MILAN - Upravni svet tržaške zavarovalne družbe Generali, sicer tretje največje evropske zavarovalnice, je včeraj odobril četrstletni in devetmesečni poslovni obračun, pri čemer je bil obračun tretjega trimesečja boljši od napovedi analitikov. Čisti dobiček se je namreč v tem četrstletju zvišal za kar 85,4 odstotka na 390 milijonov evrov (predvidevanja so govorila o 380 milijonih), medtem ko je dobiček prvega devetmesečja dosegel 894 milijonov evrov in je bil v primerjavi z enakim lanskim obdobjem nižji za 46,4 odstotka.

Vrednost zavarovalnih premij se je v tretjem četrstletju povečala za 8,9 odstotka na 15,7 milijarde evrov, medtem ko je čisto premoženje zraslo na 13,6 milijarde evrov, kar je za 16,9 odstotka več kot v lanskem tretjem četrstletju. Pri zbranih premijah so se najbolj povečale premije na področju življenjskega zavarovanja, in sicer za 12,3 odstotka na 11,1 milijarde evrov, medtem ko je bila na področju škodnega zavarovanja rast 1,7 odstotna za skupno vrednost 4,6 milijarde evrov.

Kot so sporočili iz družbe krilatega leva, je na dobro gibanje dobička v tretjem četrstletju vplivalo izboljšanje prihodkov na področju življenjskega zavarovanja in iz finančnih dejavnosti, zagon rasti finančnih trgov, kar je preprečilo večja razvrednotenja glede na konec junija, in nadaljnje zmanjševanje stroškov. Skupni dohodki so tako v primerjavi z lanskim tretjim četrstletjem zrasli za 4,7 odstotka na 928 milijonov evrov, medtem ko so v devetih mesecih znašali 2862 milijonov, kar je 14,2 odstotka manj kot v prvih devetih mesecih lanskega leta.

Po besedah predsednika zavarovalne družbe Antoineja Bernheima bo Generali pri pričakovanih koncih leta beležila dobički, ki bo večji kot ob koncu leta 2008. »Z zadovoljstvom zaključujemo tretje četrstletje z močno rastjo, kljub neugodnemu makroekonomskemu kontekstu, z dobrim zagonom produkcije tako na področju življenjskega kot škodnega zavarovanja,« je bilančne izvide komentiral Bernheim. Po njegovi oceni je zavarovalna družba te rezultate dosegla po zslugi kapilarnosti svojih distribucijskih mrež, geografske porazdeljenosti in pomembnih uspehov na področju omejevanja stroškov. »V tem smislu žanjemo rezultate naložb, ki smo jih izvedli v zadnjih letih, da bi povečali učinkovitost skupine. Vse to nas navdaja z zaupanjem, da bo naš čist rezultat ob koncu leta večji kot je bil ob koncu leta 2008,« je dodal prvi mož družbe krilatega leva.

Pooblaščeni upravitelj Giovanni Perissinotto in predsednik Antoine Bernheim

ARHIV

LOGISTIKA - Srečanje Brankoviča in Veselka SŽ in Luka Koper sklepata partnertvo

KOPER - Generalni direktor Slovenskih železnic (SŽ) Goran Brankovič se je včeraj v Kopru sestal s predsednikom uprave Luke Koper Gregorjem Veselkom. Brankovič je po koncu sestanka, ki je potekal v okviru prizadevanj za partnerstvo med Luko Koper in SŽ in za povečanje konkurenčnosti tovornega prometa SŽ, izrazil zadovoljstvo nad potekom pogovorov. »Odpiramo novo poglavje, seveda pa se bomo moralni še veliko pogovarjati,« je po koncu srečanja dejal Brankovič. Kot je pojasnil, sta se z Veselkom pogovarjala o komercialnih odnosih med Luko Koper in SŽ, konkretneje pa o temi pogovora ni želel govoriti, ker stvari »še niso zrele«.

Brankovič je obenem zanikal, da bi se z Veselkom pogovarjala o povezovanju v večje logistične sisteme ali o gradnji drugega železniškega tira do Kopra. Slovenske železnice si po njegovih besedah želijo popolno sodelovanje z Luko Koper, na vprašanje, ali je koprsko pristaniško podjetje naklonjeno sodelovanju s Slovenskimi železnicami, pa je Brankovič odgovoril, da je »občutek dober«.

Kot je znano, v tovornem prometu železnice vsak mesec ustvarijo približno tri milijone evrov izgube. Transportni prihodki tovornega prometa so se v devetmesečju v primerjavi z enakim lanskim obdobjem zmanjšali za 30,7 odstotka oz. za 31 milijon evrov, kar je glavni vzrok za čisto izgubo 29,5 milijona evrov. Kot navajajo v družbi, je na upad prevozov najbolj vplivala kriza, delno izgubo tržnega deleža v tovornem prometu pa so povzročile tudi spremenjene tržne razmere, liberalizacija trga in prihod konkurenčnih.

Iz Luke Koper so sporočili, da si obe podjetji prizadevata za izboljšanje konkurenčnosti, kar da lahko dosežeta z usklajevanjem aktivnosti, učinkovitejšo izrabo infrastrukture, pridobivanjem novih tovarov in s skupno promocijo Slovenije kot logistične platforme za Srednjo in Jugovzhodno Evropo. Veselko je ob tem izrazil upanje, da je konec številnih sprememb na čelu SŽ, ki so v preteklosti povzročale nestabilne cenovne politike, in pozdrvil dejstvo, da se vlada angažira pri iskanju rešitev za prestrukturiranje železnic. (STA)

Deželni odbor odobril proračunske zakone

VIDEM - Na predlog odbornice za finance Sandre Savino je deželni včeraj v Vidmu odobril predloge proračunskega zakonov, in sicer navodila za sestavo večletnih in letnega proračuna Deželne FJK (finančnega zakona 2010) ter preračun za triletje 2010-2012 in za leto 2010. Preračun za leto 2010 predvideva izravnavo bilance na ravni 4,3 milijarde evrov.

Massimo Sarmi postal viteza dela

TRST - Pooblaščeni upravitelj poštne podjetja Poste Italiane Massimo Sarmi je včeraj na Kvirinalu prejel izdelenje viteza dela, do sporočili iz tržaške podružnice podjetja. Sarmi je v komentarju izpostavljal zasluge svojih sodelavcev in se zavezal, da bo še naprej jamčil svoj osebni in profesionalni prispevek za iskanje novih rešitev pri dostopu državljanov, podjetij in javnih uprav do poštnih storitev. Sarmi je bil aktor modernizacije pošte in da je podjetje v nekaj letih povedel na pot uspešnosti.

KONFERENCA - AREA Science park

Inovativna podjetja rastejo in zaposlujejo

TRST - Skoraj 300 novih podjetij z visoko stopnjo inovativnosti, ki zaposlujejo več kot 1200 visoko usposobljenih ljudi (od magisterija naprej) in ustvarijo približno 65 milijonov evrov skupnega dohodka - to je rezultat aktivnosti podpore in tutorstva italijanskih inkubatorjev v odnosu do mladih raziskovalcev, ki želijo uresničiti svoje podjetniške načrte. Ta podjetja, od katereh jih ima več kot tretjina stopnjo rasti, ki presega 50 odstotkov, so italijanskih smerokaz za izhod iz krize, saj valorizirajo najbolj dragocen kapital - množico nadarenih mladih ljudi, ki si želijo dokazati svoje sposobnosti.

Konferenca Inovativna start-up podjetja - priložnost za gospodarsko in zaposlitveno rast države, ki jo je včeraj v AREA Science parku organiziralo italijansko združenje za raziskovanje AIR s koordinacijo raziskovalnih ustanov v FJK, je pritegnila pozornost mladih raziskovalcev, ki iščejo zaposlitvene možnosti v neobetačem italijanskem raziskovalnem sistemu. »V sedanji gospodarski situaciji, v kateri je kriza nastala tudi zaradi milo rečeno vprašljivih etičnih izbir, se je treba vrniti k produkciji vrednosti in dati možnosti tistim, ki imajo uresničljive ideje,« je dejal predsednik AIR Alessandro Fraleoni Morgera. Po njegovi oceni je konferenca služila ne samo za oris zaposlitvenih možnosti za mlade raziskovalce, ampak tudi oziroma predvsem kot signal za politični razred, za katerega se zdi, da ni dovzet za spremembe v teku v vse manjšem svetu, v katerem je konkurenca zasnovana na idejah in na inovativnih sposobnostih.

Deželna odbornica za raziskovanje in univerzo Alessia Rosolen je na konferenci izpostavila dejstvo, da rojevanje podjetij volan za rast zaposlitvenosti, kar je še toliko bolj pomembno v času krize, hkrati pa je opozorila na nujnost vzpostavljive sodelovanja in partnerstva med deželnimi znanstvenimi parki in univerzami.

OKUSI KRASA - V ponedeljek

Obisk v pražarni kave Vidiz & Kessler

nih vrst kav nove blagovne znamke Qubik caffè. Vodenega obiska v podjetju se bo udeležil tudi predsednik Vidiz & Kessler in generalni direktor Cogeca Robert Vidoni.

EVRO

1,4867 \$

+0,7

EVROPSKA CENTRALNA BANKA

5. novembra 2009

evro (povprečni tečaj)

valute	5.11.	4.11.
ameriški dolar	1,4867	1,4761
japonski jen	134,30	134,30
kitaški juan	10,1506	10,0773
ruski rubel	43,2461	43,1972
indijska rupija	69,8600	69,5300
danska krona	7,4414	7,4419
britanski funt	0,89530	0,89360
švedska krona	10,4402	10,4384
norveška krona	8,4365	8,4415
češka korona	25,870	26,085
švicarski frank	1,5114	1,5113
estonska korona	15,6466	15,6466
madžarski forint	275,65	277,15
poljski zlot	4,2450	4,2699
kanadski dolar	1,5804	1,5682
avstralski dolar	1,6362	1,6277
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,3016	4,3024
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7090	0,7090
brazilski real	2,5652	2,5556
islandska korona	290,00	290,00
turška lira	2,2129	2,2094
hrvaška kuna	7,2655	7,2698

EVROTRŽNE OBRESTNE MERE

5. novembra 2009

1 meseč 3 mesec 6 mesec 12 mesec

	1 meseč	3 mesec	6 mesec	12 mesec
LIBOR (USD)	0,24156	0,27531	0,554	1,17
LIBOR (EUR)	0,39375	0,675	0,98625	1,22
LIBOR (CHF)	0,43	0,716	1,0	1,237

ZLATO

(99,99 %) za kg

23.541,42 € -38,87

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE

5. novembra 2009

vrednostni papir zaključni tečaj v € spr. v %

BORZNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA	zaključni tečaj v €	spr. v %
GORENJE	12,86	-1,23
INTEREUROPA	6,39	+0,63
KRKA	72,23	+2,00
LUKA KOPER	26,08	-1,73
MERCATOR	169,56	-1,49
PETROL	327,87	-1,64
TELEKOM SLOVENIJE	148,22	+0,63

BORZNA KOTACIJA - DELNICE

zaključni tečaj v €

ABANKA	55,70	-0,54
AERODROM LJUBLJANA	35,65	+0,34
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	-	-
NOVA KRE BANKA MARIBOR	13,03	-
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	28,00	+1,12
POZAVAROVALNICA SAVA	14,80	-0,54
PROBANKA	26,00	-5,45
SALUS, LJUBLJANA		

ŽARIŠČE

Križ je močnejši od Strasbourga

JULIJAN ČAVDEK

Ni prvič, da je križ v razredih italijanskega šolskega sistema kamen spora in vzrok bolj ali manj ostrih polemik. Pred kakšnim dnem se je na ta simbol, ki izkazuje božje prostovoljno darovanje za človekovo odrešenje, spravilo Evropsko sodišče za človekove pravice. Sodišče je sprejelo priziv gospo Soile Lautsi, italijanske matere finskega porekla, ki smatra, da je prisotnost razpepla neustrezna za šolski prostor, katerega obiskuje njen otrok. Evropsko sodišče, v svoji odločitvi, označuje izobesjanje križev v javnih šolah kot kršitev pravice staršev, da svoje otroke izobražujejo, kot se njim zdi primerno oziroma v skladu s svojimi prepričanji. Pri tem še dodaja, da je v nasprotju s pravico otrok do svobode veroizpovedi. Z razsodbo Evropsko sodišče Italiji ni naložilo odstranitev križev, j pa odredilo denarno kazeno za povzročeno moralno škodo.

Zakon, ki dovoljuje oz. določa, da se v šolah izobesha križ, sega v 20. leta prejšnjega stoletja in spada v določila Laternskih paktov med Italijo in Vatikanom. Čeprav je dogovor med Vatikanom in italijansko vlado, iz leta 1984, končal vlogo katolištva kot državne vere in ustava predvideva ločitev cerkve od države, zakon o razobesjanju križev ni bil ukinjen. Obenem je bilo, v istem dokumentu zapisano, da so načela katoliške cerkve del zgodovinske dediščine italijanskega naroda.

Sicer to ni prvi pozkus Soile Lautsi, ki se je s pomočjo Združenja ateistov že v prejšnjih letih obrnila na italijansko sodstvo, da bi z odstranitvijo križa iz šolskih razredov poskusila uveljaviti načelo laičnosti države oz. prej navedene pravice izobraževanja otrok v skladu s svojimi prepričanji. Preko upravnega sodišča dežele Veneto je nje na zahtevo prišla do italijanskega ustavnega sodišča, ki se je leta 2004 izreklo

proti prizivu. Po tej razsodbi je upravno sodišče dežele Veneto leta 2005 ovrglo priziv proti križu in razsodilo, da je razpolo kulturni in zgodovinski simbol Italije in torej posledično simbol same italijanske identitete, obenem je tudi simbol načel enakosti, svobode in strpnosti. Leta 2006 je Državni svet to razsodbo potrdil. Razsodba Evropskega sodišča za človekove pravice pa sedaj odpira novo vprašanje, ki gotovo ne bo ostalo znotraj meja italijanske države.

V tej novi zgodbi so me pritegnile izjave časnikarja in pisatelja Vittorija Messorija v časopisu Corriere della Sera, ko pravi, da si kot kristjan ne bo pretrgal oblek zaradi odločitve Evropskega sodišča v Strasbourg, ki v razsodbi izjavlja, da je križ v učilnicah italijanskih šol kršitev laičnosti države. V nadaljevanju pa, in pri tem se mu pridružujem, obžaluje dejanje, ki pod križno svobodo veroizpovedi nosi zelo vprašljive posledice brisanja človeške, verske in kulturne identitete ter same evropske zgodovine, ki presegajo zgolj celinsko-polično-gospodarski pojem.

Druga zanimiva izjava Messorija v zvezi z omenjeno odločitvijo Evropskega sodišča za človekove pravice o neprimernosti razpela v šolskih prostorih je ta, »da bo moč križanega Kristusa brez večjih težav prenesla taka in podobna tolmačenja evropskih birokratov« (prevod avtorja). Saj če prav pomislimo, se je krščanstvo uveljavilo in se še uveljavlja prav tam, kjer doživlja največje preganjanje. Sama Evropa, kot pogjem in kot vsestranska enota, srka iz korenin, ki segajo v bistvo krščanskega humusa. Prav ta humus pa je nastal na ogromnih množicah kristjanov, ki se, v različnih zgodovinskih obdobjih evropske zgodovine, niso odpovedale simboli križa in so za to bile ob lastno človeško dostojanstvo in življenje. V tem

smislu so nam verjetno še premalo poznane zgodbe ljudi, ki jih je simbol križa opogumil pri vztrajanju v borbi za načela človekovih pravic in demokracije in so postali žrtve treh totalitarnih režimov, ki so v prejšnjem stoletju razsajali po Evropi. Prav zaradi tega je pokojni papež Janez Pavel II. razglasil kot evropsko sozavetnico karmeličansko sestro sv. Terezijo Benedikto od Križa, Nemko judovskega porekla, ki je v svojem prostovoljnem sprejetju odhoda v Auschwitz, videla darovanje za odrešenje nemškega naroda, saj so bile njene zadnje dokumentirane besede: »Pridi, greva za naše ljudstvo.« Izrekla pa jih je preden je stopila na živinski vlek, ki je njo in sestro odpeljal v nacistično taborišče.

Ob tem pa je vredno razmisli o ideji laične države. Kakšna je lahko splošta ideja? Zakaj za svojo uveljavitev potrebuje brisanje simbola, na katerih je zrasla? Ali ni to podobno francoski revoluciji, ki je požrla lastne otroke. Ideje so sicer potrebne in pomembne. Ko pa iz idej preidemo v idealizem oz. ideologijo, je izhod iz stvarnosti življenja neizbežen. V tem kratkem stavku bi lahko našli sodobno prisopodobo, ki se daljnoročno kaže skozi odločitev sodišča v Strasbourg, ko uveljavitev novih »demokratičnih« principov multikulturalnosti, integracije in svobode poteka preko podiranja temeljev naše družbe in civilizacije. Toliko bolj je zato pomenljivo opozorilo, ki ga je leta 2007 na simpoziju italijanskih katoliških pravnikov izreklo sedanji papež Benedikt XVI., da se na tak način skuša umetno ločiti identiteto od njenih duhovnih in kulturnih temeljev, kot tudi niso izrazili laičnosti nasprotovanja do vsakega pomembnega političnega in kulturnega aspekta vere, temveč predstavljajo degeneracijo v lažici.

ODPRTA TRIBUNA

Večja transparentnost bi bila koristna za vse

Morda bi bilo bolj primerno, ko bi se krovni organizaciji že takoj angažirali pri vseh članih, ki delujejo na ozemlju tržaške občine, za zbiranje čim večjega števila podpisov proti določenim načrtom, ki so vključeni v nov regulacijski načrt. Velikim posogom v Banah in na Padričah nasprotujejo namreč vsi občani, ki so se udeležili raznih srečanj na teritoriju. Zato meniva, da naloga izvoljenih svetovalcev ni pisati spomenic županu, pač pa poiskati najboljšo strategijo za izboljšanje regulacijskega načrta in to vveslošno korigirati vseh.

Najprej sva dolžna nekaj pojasnit o srečanju o regulacijskem načrtu občine Trst, ki je potekal pred dnevi na občini ob prisotnosti župana Dipiazza, predsednik dveh krovnih organizacij Rudija Pavšiča in Draga Štuke, generalne konzulke RS ter vseh treh občinskih svetnikov slovenske narodnosti. Vse do zadnjega dne nisva vedela, ali smo na to srečanje povabljeni tudi občinski svetniki. Izpadlo bi namreč res čudno, ko na srečanje z županom o temi, ki je tako neposredno vezana na delo občinskega sveta, bi ne bili povabljeni ravno tisti, ki so za to pristojni in bodo morali v drugi fazi zagovarjati določene popravke in stališča. Na srečanje nas je zadnji trenutek povabil župan Dipiazza. Župan se je pač zdelo logično in primerno povabiti tri slovenske občinske svetnike, saj bi jim moral o srečanju obširno poročati v vsakem primeru. Ob tem morava dodati, da ne razumeva zakaj je bila na tako srečanje, ki je zadeval argument lokalnega pomena, prisotna generalna konzulka Republike Slovenije. Se morda italijanski konzul v Kopru udeležuje srečanje s koprskim županom, ko v tem mestu sprejemajo prostorski načrt? Ni dvomov, da smo imeli naslednje dneve nekaj »političnih težav« zaradi prisotnosti konzulke na tem srečanju. Dobro vemo, da tržaška mestna uprava ni ravno naklonjena slovenski manjšini, tako da je bila prisotnost generalne konzulke na tem srečanju za nekatere »provokacija« oziroma poskus vsljevanja tujih držav v nek sklep, ki zadeva izključno občino Trst in njene občane. Seveda ne oporekava želji generalne konzulke, da bi bila seznanjena tudi s podrobnostmi okrog regulacijskega načrta, ampak srečanje je nato v javnosti dobilo popolnoma drugačen prizvok, kot da bi se naša skupnost ne znala več samostojno postaviti glede vprašanj, ki prav gotovo ne sodijo v krog manjšinskih tematik, za katere je pristojna država in je torej smiseln, da prevzema tudi Republika Slovenija aktivno vlogo. Upava, da se je vse zaključilo z nekaj medijskimi izjavami načelnikov dveh največjih večinskih strank, in da to »vsljevanje« ne bo imelo posledic, ko bo občinski svet obravnaval ugovore italijansko in še zlasti slovensko govorečih občanov.

Prva Ilovarjeva knjiga Konzum je izšla leta 2001 in takoj postal nepogrešljiv sopotnik jedcev po Sloveniji in njeni bližnji okolici. Konzumu 01 sta sledili še izdaji 02 in 03.

PO ŠESTIH LETIH Izšel nov Konzum Ivana Ilovare

Po šestih letih je pri Mladini izšel nov Konzum Ivana Ilovare, kulturni izbor prehranjevalnic za vsak žep. Posebnost tokratne izdaje je zemljevid Slovenije z okolico, na katerem so vrisane natančne lokacije vseh 88 obravnavanih prehranjevalnic. Posodobljeni izbor je plod terenskega dela zadnjih treh letih. Izjeme starejšega datuma so večkrat preverjeni »zimzelenčki«. Vsaki prehranjevalnici so dodani odpirali čas, naslov in telefon za predhodne najave ter spisek plačilnih kartic, s katerimi lahko gost poravnava »zapitek in zajedek«.

Prva Ilovarjeva knjiga Konzum je izšla leta 2001 in takoj postal nepogrešljiv sopotnik jedcev po Sloveniji in njeni bližnji okolici. Konzumu 01 sta sledili še izdaji 02 in 03.

V Velenju razstava Andreja Jemca

V Galeriji Velenje in Razstavišču Gorenje v Velenju so včeraj jodprli razstavo del akademskega slikarja Andreja Jemca. Poudarek razstave ob slikarjevi 75-letnici je na delih v zadnjih desetih letih, razstavo pa spremlja katalog z zapisimi o slikarjevem delu avtorjev Milčka Komelja in Milene Koren-Božiček, sicer vodje velenjske galerije.

V Galeriji Velenje je na ogled 27 Jemčevih slik in šest grafik, drugi del razstave v Razstavišču Gorenje pa zajema deset slik. Razstava ob 19. uri pa še v galeriji, bo na ogled do 28. novembra letos.

da jo zrahljamo. Nato naložimo nanjo preostali sneg, posujemo s suho mešanico in rabilo mešamo od spodaj navzgor s kuhalnico, da dobimo enakomerno testo. Na koncu dodamo še stoljeno maslo.

Model za torto (24 cm) na dnu pomažemo z maslom in posujemo z moko ter vanj vlijemo testo. Pogladiamo ga tako, da je ob obodu nekoliko višje. Pečemo pri 170 stopinjah približno 45 minut. Z zobotrebcem preverimo, ali je pečeno. Pečeno torto pustimo nekaj minut v modelu, nato jo z nožem ločimo od oboda, ga odpremo in biskvit zvrnemo na mrežo ter ga pustimo ohladiti.

Sedaj se lahko lotimo nadeva. Nad paro stepamo jajca, sladkor in vanilijev sladkor, da se zgosti. Maso ohladimo. Surovo maslo penasto stepemo in mu po žlicah dodajamo kostanjev pire. Nato po žlicah dodajamo hladno rumenjakovo maso. Na koncu primešamo še žlico ruma.

Najprej se lotimo kostanjevega pireja, za katerega potrebujemo 1,5 kg kuhanega olupljenega kostanja, 10 dag sladkorja, 4 dl mleka, 3 žlice sladke smetane, 2 žlci grenkega kaka v prahu, 10 dag masla, žlico rumenjaka, 60 g kostanjevega pireja, 40 g zmljetih neolupljenih mandlij (ali orehov, ali lešnikov); **za nadev:** 150 g masla, 10 dag sladkorja, 4 jajca, 1 vanilijev sladkor, 450 g kostanjevega pi reja.

Testo za torto pripravimo tako, da najprej v globokem krožniku na suho mešamo zmlete mandlige, moko in kostanjev pire, ki ga damo na krožnik skozi pasirko, da je rahel. Maslo stopimo, rumenjake pa penasto vmešamo s polovico sladkorja in vaniljevim sladkorjem. Iz beljakov in preostalega sladkorja stepemo trd sneg. Tretjino snega primešamo rumenjakovi masi,

Dober tek!

Ivan Fischer

KULINARIČNI KOTIČEK

Jesenska torta

Kostanj je eden najžlahtnejših in najslastnejših darov sicer skopega jesenskega časa. Z njim so prebivalci tistih krajev, kjer je rasel, premagovali lako, ki je v zimskih časih grozila marsikateremu revežu. Danes na srečo ni več tako, a kostanj ostaja tudi v dneh relativne blaginje zelo cenjen jesenski sedež, ki pa ga rabimo v veliki meri samo pečenega, v manjši pa tudi za pravno slastnilih slăščic. Za eno od teh vam posredujem ta starodavni recept, katerega največja težava je najbrž lupljenje kostanjev, ki je zamudno in ki marsikoga odvraca od priprave te jesenske torte.

Za testo potrebujemo: 20 dgk moke, 30 g stopljenega masla, 120 g sladkorja, zavitek vaniljevega sladkorja, 60 g kostanjevega pireja, 40 g zmljetih neolupljenih mandlij (ali orehov, ali lešnikov); **za nadev:** 150 g masla, 10 dag sladkorja, 4 jajca, 1 vanilijev sladkor, 450 g kostanjevega pi reja.

Najprej se lotimo kostanjevega pireja, za katerega potrebujemo 1,5 kg kuhanega olupljenega kostanja, 10 dag sladkorja, 4 dl mleka, 3 žlice sladke smetane, 2 žlci grenkega kaka v prahu, 10 dag masla, žlico rumenjaka, 60 g kostanjevega pireja, 40 g zmljetih neolupljenih mandlij (ali orehov, ali lešnikov); **za nadev:** 150 g masla, 10 dag sladkorja, 4 jajca, 1 vanilijev sladkor, 450 g kostanjevega pi reja.

Testo za torto pripravimo tako, da najprej v globokem krožniku na suho mešamo zmlete mandlige, moko in kostanjev pire, ki ga damo na krožnik skozi pasirko, da je rahel. Maslo stopimo, rumenjake pa penasto vmešamo s polovico sladkorja in vaniljevim sladkorjem. Iz beljakov in preostalega sladkorja stepemo trd sneg. Tretjino snega primešamo rumenjakovi masi,

STARI PRIIMKI V SLOVENSKIH VASEH

Kontovel

Na Kontovelu je od njegovega nastanka v 15. stoletju do danes zabeleženo precejšnje število priimkov: nekateri se pojavitve le za kratek čas, kot zelo zgodna Sialo (1481) in Siulez (1489) ali pa Tabalos v 17. stoletju in Uršič v 18. stoletju; drugi so prisotni dalj časa, čeprav so danes tu izginili, kot na primer Klinja (od 1525, prisoten še celo naslednje stoletje), Reja (prišoten od 1596 za več stoletij) ali Sonce (zabeležen že okrog 1500, v vasi do 20. stoletja).

Od še obstoječih priimkov ima verjetno najstarejši izvor današnji Gerlanc (na Prosek in Salče Grilanc), ki je že leta 1460 beležen v obliku »de Grignan«, okoli

1500 kot Gernaniz, 1525 kot Grignanez, od 17. stoletja dalje pa v današnjih variantah.

Malo kasneje (1497) najdemo priimek Starec (njaprej kot vzdvek: Stephanus Lado dicto Staretz), medtem ko je Daneu leta 1525 zaenkrat še ime (Daniel de Contovel), a bo kaj kmalu (1585) že priimek (Danieu ali Daneu). 1525 je prisoten že prvi Prašelj, 1571 pa prvi Regent.

Prvi Štoka se kot cerkovnik preseli na Kontovel iz Tomaja v 17. stoletju (prvič je omenjen v neki oporoki leta 1639), v približno istem obdobju pa najdemo tudi prvega Pertota, za katerega ni znan izvor, lahko pa upravičeno domnevamo, da je prišel iz Nabrežine.

Marko Oblak

ZDRAVSTVO - Epidemija, psihozna in sodni posegi

Nova gripa: 26 žrtev Polemika o dobavi cepiva

Podminister Fazio zagotovil dobavo 5 milijonov odmerkov cepiva do konca meseca

POLITIKA **Berlusconi: Ne mislim na Kvirinal**

RIM - »Nikoli nisem imel nobenega razmerja z gospodinjo Noemi Letizia. O tem so se govorile in pisale same laži.« Tako predsednik vlade Silvio Berlusconi odgovarja v intervjuju, ki ga bo znani televizijski časnikar Bruno Vespa objavljal v teh dneh v svoji najnovnejši knjigi. Vespa premierju postavlja v sicer nekoliko predelan oblike tudi deset znanih vprašanj, s katerimi se dnevniki La Repubblica že mesecu nanj obrača brez uspeha. Berlusconi pa mirno odgovarja, čeprav večkrat dokaj površno.

Tako Berlusconi med drugim pravi, da se je prostitutka Patrizia D'Addario (s katero je premier tudi prespal) prikradla na zabavo v Palačo Grazioli s poslovnežem Tarantinijem, ne da bi bila izrecno povabljena. Sicer pa zanika, da bi se kdaj v svojem zasebnem življenju obnašal na način, da bi ga lahko kdo izsiljeval. Prav tako zanika, da bi dekleta na poziv nagrajeval s kandidaturami in podobnimi političnimi protiuslugami. Premier nadalje ogorčeno zavrača sumničenja, da bi zlorabljal tajne službe v politične ali osebne namene. Spominja, da je sodstvo arhiviralo obtožnico, po kateri naj bi zlorabljal državna letala za prevažanje svojih zasebnih gostov in gostij.

Berlusconi v intervjuju tudi zanika, da bi žezel kronati svojo politično kariero z izvolitvijo na Kvirinal. Kot najboljšega možnega kandidata za predsednika republike indirektno omenja svojega tesnega sodelavca Giannija Letta. Premier govori tudi o svojem zdravstvenem stanju in zatrjuje, da je odlično, če izvzamemo občasne težave zaradi trdega vrata in konec oktobra prebolelo škrlatinko. Sicer pa naj bi njegovo dobro fizično stanje potrejvala tudi naporna agenda, ki jo vodi kot predsednik vlade.

RIM - Število žrtev nove gripe je včeraj naraslo na 26. V bolnišnici Cardarelli v Campobassu je umrl 42-letni moški, ki je sicer bolehal za drugo težko boleznijo. Nekaj ur prej je v bolnišnici v Desiu podlegla 7-letna deklica, ki se je že prej zdravila za hudo patologijo. V bolnišnico so jo prepeljali 31. oktobra zaradi pljučnice. Sprejeli so jo na oddelek za ozivljanje, a včeraj se je njen zdravstveno stanje poslabšalo.

Ob psihozi zaradi nove gripe so se razrastle tudi polemike. V prvi vrsti prav zaradi napihovanja psihoze, pa tudi zaradi obljenjenega, a neizpolnjenega cepljenja proti virusu H1N1. Po podatkih, ki jih je posredovala vsedržavnna zdravstvena služba, se je do 1. novembra ceplilo proti gripi vsega 41 tisoč ljudi.

Včeraj je bilo o cepljenju oziroma o posredovanju cepiva govor na konferenci med državo in deželami. Podminister za zdravstvo Ferruccio Fazio je zagotovil dobavo 5 milijonov odmerkov cepiva do konca novembra. Fazio je priznal, da so pritožbe dežel zaradi za-

poznele dobave cepiva upravičene, do dal pa je, da bi lahko dostavili cepivo kvečemu tri do štiri dni pred sedanjem dobavo. Podminister za zdravstvo je vsekakor zagotovil, da bodo v teku enega meseca cepili 90 odstotkov vseh pacientov, ki bolehalo za hudimi patologijami. V bolnišnico so jo prepeljali 31. oktobra zaradi pljučnice. Sprejeli so jo na oddelek za ozivljanje, a včeraj se je njen zdravstveno stanje poslabšalo.

Ob psihozi zaradi nove gripe so se razrastle tudi polemike. V prvi vrsti prav zaradi napihovanja psihoze, pa tudi zaradi obljenjenega, a neizpolnjenega cepljenja proti virusu H1N1. Po podatkih, ki jih je posredovala vsedržavnna zdravstvena služba, se je do 1. novembra ceplilo proti gripi vsega 41 tisoč ljudi.

Sorodniki obeh žrtev so se pritožili na sodišče. V pritožbah so zapisali, da naj bi pacienta ne bila deležna primerne zdravstvene nege, in da naj bi treba njuno smrt povezati s to domnevno malomarnostjo. Rimski javni tožilec Paolo D'Ovidio je poveril sodnima zdravnikoma obdukcijo trupel, da bi ugotovili točne vzroke smrti in ocenili, ali je bila zdravniška nega primerna, ali ne.

EU - Poljski veleposlanik **D'Alema zunanjji minister naj bi bil problem zaradi komunistične preteklosti**

BRUSELJ - Imenovati nekdanjega komunista na mesto visokega predstavnika EU za zunanjije zadeve bi bil »problem« za države članice povezave, ki so nekoč pripadale Varšavskemu paktu. Ta

MASSIMO
D'ALEMA

ANSA

ko je včeraj povedal poljski veleposlanik v Bruslu Jan Tombinski, s čimer se je odzval na govorice, da bi mesto zunanjega ministra EU lahko prevzel nekdanji italijanski premier in zunanjji minister Massimo D'Alema. »Bolje bi bilo, da bi takšno funkcijo vodil človek, katerega autoritete ne bi bilo mogoče spodnati zaradi politične preteklosti,« je pristavil Tombinski. Poljska vlada je potem pojasnila, da to ni njen uradno stališče.

Medtem je italijanska vlada potrdila, da bi bila pripravljena podpreti D'Alema, če bi ga na omenjeno mesto predlagala evropska socialistična stranka. Kot znano, obstaja dogovor, po katerem bo bodoči predsednik EU iz vrst evropske ljudske stranke, zunanjji minister pa iz vrst socialistične. Za predsednika mnogi kandidirajo belgijskega premierja Hermana Van Rompuya, kot bodočega zunanjega ministra pa se poleg D'Aleme pogosto omenja britanski zunanjji minister David Milliband.

POLITIKA - Težave za Bersani **Tudi podjetnik Calearo namerava zapustiti Demokratsko stranko**

VICENZA - Tudi podjetnik Massimo Calearo namejava zapustiti Demokratsko stranko. Nekdanji predsednik zvezne strojnih industrij Federmeccanica je svojo namero že sporočil strankinemu sekretarju Pier Luigi Bersaniju, danes pa naj bi svoje stališče uradno objavil. Kot znano, se je za njegovo kandidaturo na zadnjih parlamentarnih volitvah odločno zavzel tedanj voditelj stranke Walter Veltroni, po izvolitvi v poslansko zbornico pa je veskozi nastopal zelo samostojno.

»Oni so me iskali, in ne obratno,« je obrazložil svoje stališče. Na primarnih volitvah se je opredelil za Daria Franceschini, o Bersaniju pa meni, da je nosilec projekta, ki »gleda v preteklost.« »Nikoli nisem bil levičar in niti ne bom,« je pribil.

Calearov odhod je že marsikdo komentiral. Beneški župan Massimo Cacciari je takole povedal: »Caleara lahko razumen. Očitno se strinja z Rutellijem glede nevarnosti, ki grozi Demokratski stranki. Upam, da me bo v naslednjih mesecih demantiral Bersani s svojo politiko.« Za nekdanjo županjo Padove, sicer parlamentarko Ljudstva svobode Giustino Destro je Calearovova odločitev povsem logična. »V preteklosti sem v njem videval prej severnoligaša kot levičarja, upam pa se bo zdaj pridružil nam,« je dejala. Predsednik Pokrajine Trento Lorenzo Dellai pa je izrazil upanje, da se bo Calearo pridružil snovalcem novega centra.

ČRNA KRONIKA - Nenavadna nesreča včeraj ob 7.30 v kraju Vello di Marone

Lokomotiva brez strojevodje trčila v potniški vlak: 12 ranjenih

BRESCIA - Včeraj nekaj po 7.30 je v kraju Vello di Marone blizu Brescie prišlo do nenavadne nesreče. V potniški vlak železnic Ferrovie Nord je celno trčila lokomotiva brez strojevodje. Strojevodja potniškega vlaka je sicer aktiviral zasilno zavoro, a se ni mogelogniti trčenju. Potnike je prek zvočnikov v posameznih vagonih tudi pozval, naj se primejo za ročaje in kakorkoli zavarujejo, kljub temu pa se je v nesreči najmanj 12 ljudi poškodovalo, k sreči nobeden v hujši obliki.

Nesreča se je pripetila, ko je potniški vlak vozil po enotirni progi iz Brescie proti dolini Camonica. Na njem so se peljali večinoma študentje ter delavci in uradniki na poti v službo. Ob trčenju je nastal velik preplah. Ponesrečencem so priskočili na pomoč reševalci službe 118 in gasilci, pa tudi policija in karabinjerji. Župan občine Marone jim je dal na razpolago sejno sobo na županstvu.

Seveda je v teku preiskava. Glavno vprašanje je, kako je mogoče, da je lokomotiva vozila brez strojevodje.

V Afganistanu laže ranjeni štirje italijanski vojaki

MILAN - Štirje vojaki italijanske pandske brigade Folgore, ki so se včeraj ponoči po italijanskem času nahajali v obhodnici južno od kraja Shindand v Afganistanu, so bili laže ranjeni v eksploziji protitankovske mine. Slednja je eksplodirala pod oklepnim vozilom Lince, v katerem so se nahajali vojaki, pri čemer je bilo vozilo močno poškodovano, posadka pa je dobila le praske, kot je zagotovil tiskovni predstavnik italijanskega kontingenta v Heratu Marco Mele. Ranjeni vojaki so že telefonirali domov in pomirili domače. Drugače se naselitev v Afganistanu nadaljuje, saj je prejšnjo noč akcija mednarodnih sil neki vasi v južnem delu države povzročila smrt enajstih civilistov, zaradi visoke stopnje tveganja pa je Organizacija združenih narodov odločila evakuacijo oz. začasno premestitev 600 od skupno 1.100 njenih uslužencev, ki delujejo v državi.

Casini med Bersanijem in Berlusconijem

RIM - Voditelj Sredinske unije UDC Pierferdinando Casini koleba med zaveznimstvom z Demokratsko stranko in Ljudstvom svobode, pri čemer opozarja, da bi šlo za zaveznimstvo na krajevni ravni, saj je za stranko prioriteta njena opozicija vloga. Casini se je v sredo srečal z novoizvoljenim tajnikom Demokratske stranke Pierluigijem Bersanijem, danes pa se namerava srečati z voditeljem Ljudstva svobode in predsednikom vlade Silviom Berlusconijem. Tako Bersani kot Casini sta na sredinem srečanju dejala, da obstaja možnost sodelovanja, npr. v obliki zaveznosti med DS in UDC na deželnih volitvah v Piemontu, Apuliji, Laciju in Kampaniji (morda pa tudi v Liguriji in Marchi). Prav tako pa ni izključena možnost krajevnih zaveznistev z Ljudstvom svobode, npr. v Lombardiji in Kalabriji, kjer naj bi bile razmrez za tako zaveznistvo bolj zrele.

Napovedoval je pokol ...

CUNEO - Na priljubljeni spletni strani YouTube je objavil krajši video, v katerem je s ptišto v rokah napovedoval pokol v višji soli in Racconigi; srhljiva zgodba je imela veliko podobnosti s pokolom dijakov in profesorjev v ameriški šoli Columbine. Zato ni čudno, če so posnetki povzročili kar nekaj preplaha. Karabinjerji pa so k sreči prišli na sled 16-letnemu dijaku in ga prijavili javnemu tožilstvu za mladoletne, kjer se bo moral zagovarjati zradi povzročitve preplaha.

MAFIJA - Massimo Ciancimino

»Riino je izdal Provenzano«

PALERMO - Totota Riina je izdal Bernardo Provenzano, saj je on označil na zemljevidu kraj, kjer se je mafijski boss skrival. Tako je včeraj povedal palermskim javnim tožilcem Massimo Ciancimino, sin leta 2002 umrlega nekdanjega palermskega župana Vita. Massimo Ciancimino je podrobno opisal, kako je prišlo do omenjene izdaje. Karabinjerji so izročili Vitu Cianciminu zemljevid, ta ga je posredoval Provenzanu, ki ga je preko nekdanjega župana vrnil karabinjerjem z obkroženo točko v palermski četrtri Uditore, kjer se je nahajal Riina. In tako so karabinjerji januarja 1993 Riino dejansko prijeli.

S tem novim razkritjem Massimo Ciancimino skuša potrditi svojo nedavno izjavo, da je na začetku devetdesetih let prejšnjega stoletja prišlo do dogovora med državo in mafijo, na osnovi katerega je mafija potem tudi ustavila vrsto attentatov, ki so tedaj okrvavili Sicilijo. Massimo Ciancimino je v tem sklopu včeraj javnim tožilcem izročil tudi kopico zapiskov svojega očeta.

Massimo Ciancimino pravi nadalje, da bi preiskovalcem lahko izročil tudi zočne posnetke pogovorov s karabinjerji, ki jih je njegov oče skrivoma posnel. Ti posnetki naj bi se nahajali v varnostni skrinjici v Vaduzu v Lichtensteinu. »Natančno vem, kaj vsebujejo,« je zatrdil.

Massimo Ciancimino je sicer bil na prvostopenjskem procesu obsojen na 5 let in 8 mesecev zapora zaradi reciklaže, poskusa izsiljevanja in lažne posesti nepremičnin. Svoja razkritja posreduje preiskovalcem ob robu prizivnega procesa.

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Petak, 6. novembra 2009

7

UNIVERZA V TRSTU - Želja po krepitvi sodelovanja s Slovenijo

Skoraj šestdeset projektov v okviru programa Interreg

Pri dvanajstih je univerza tudi nosilec - Rektor Peroni: Dokaz volje nadaljevati po poti zasledovanja odličnosti

Univerza v Trstu želi krepiti sodelovanje s sorodnimi ustanovami v Sloveniji z večjim številom čezmejnih projektov v okviru evropskega programa Interreg Italijsko-Slovenija 2007-2013. Univerza namreč sodeluje, kot nosilec ali partner, pri 57 prijavljenih projektih čezmejnega sodelovanja (od skupnih 304), v vrednosti 65 milijonov evrov. Gre za vsoto, ki predstavlja skoraj polovico celotne vrednosti vseh prijavljenih evropskih projektov čezmejnega sodelovanja med Italijo in Slovenijo, ki znaša dobreih 136 milijonov evrov, pri čemer je treba omeniti, da bo dobreih dvanajst milijonov evrov namenjenih raziskovalni dejavnosti dvajsetih oddelkov tržaške univerze, ki bodo tako na tehnično-znanstvenem kot na družbeno-humanističnem področju sodelovali skupaj s preko sto partnerji. Projekte, ki bi jih morala dežela Furlanija-Julijska krajina predvidoma odobriti v prvih mesecih prihodnjega leta, po besedah rektora univerze Francesca Peronija pa dokazujojo voljo tržaškega vseučilišča, da nadaljuje po poti zasledovanja odličnosti, so včeraj dopoldne predstavili na sedežu univerze, kjer so poleg Peronija spregovorili še deželnna odbornica za delo, univerzo in raziskovanje Alessia Rosolen ter rektorjev delegat za raziskovalno področje Fabio Benedetti in ravnatlj oddelek za vede o življenu Renato Gennaro.

Cilj projektov, ki jih bo, če bodo odobreni, za 85 odstotkov kril Evropski sklad za regionalni razvoj, za preostalih petnajst odstotkov pa italijansko ministrstvo za gospodarstvo in finance, je krepitev privlačnosti in kompetitivnosti območja, ki obsegajo na italijanski strani pokrajine Trst, Videm, Gorica, Benetke, Padova, Rovigo, Ferrara in Ravenna (katerim se lahko pridružita še Pordenon in Treviso), na slovenski strani pa Gorjanško, Goriško in Obalno-kraško regijo (katerima se lahko pridružita še Osrednjeslovenske in Notranjsko-kraško regijo), za zagotovitev trajnostne teritorialne integracije, krepitev kompetitivnosti in razvoja družbe, ki sloni na znanju in za izboljšanje družbenega in kulturnega sodelovanja. Pri tem se projekti delijo na strateške in standardne: prvi trajajo dlje časa (do 48 mesecev), stati morajo najmanj milijon evrov, zadostiti pa morajo strožjim kriterijem kot drugi, ki lahko trajajo do 36 mesecev in ne smejo presegati pol-drugega milijona evrov vrednosti.

Tržaška univerza sodeluje pri osmih strateških projektih (na skupnih 54), kjer je pri enem nosilcu, ter pri 49 standardnih projektih (na skupnih 250), kjer je nosilka pri enajstih. Projekti zajemajo najrazličnejša področja, od npr. prenosa nanotehnologij in razvoja trajnostnega turizma pa do ovrednotenja in zaščite kraških vodnih virov, inovativnih tehnologij za predelavo odpadkov ter preučevanja zaščite manjšin. Tu velja še posebej omeniti strateški projekt Trans2care, katerega nosilec je oddelek za vede o življenu tržaške univerze, namenjen pa je oblikovanju medregijske mreže za inovacije in prenos tehnologij za izboljšanje zdravstva. Tu tržaška univerza sodeluje z drugimi dvanajstimi partnerji iz Italije in Slovenije, kot so univerze v Vidmu, Padovi in Ferrari, visoka šola Sissa in bolnišnica Burlo Garofolo, pa še univerzi na Primorskem in v Novi Gorici, bolnišnici v Šempetu in Valdoltri ter druge ustanove. V okviru projekta želijo med drugim tudi usposobiti štirinajst oseb za urejanje odnosov med ustanovami, pa tudi med slednjimi in zainteresiranimi podjetji, ki krepitev kompetitivnosti in razvoja na biomedicinskem področju.

Kompetence, ki jih je univerza pridobila s sodelovanjem pri drugih raziskovalnih projektih v preteklosti, zdaj daje na razpolago za družbeno in gospodarsko rast teritorija, je bilo rečeno na včerajšnji predstavitvi, to pa je tudi dokaz osrednje vloge univerze v tem primeru zlasti tržaške univerze - v okviru sistema raziskovalnih ustanov, ki delujejo na podlagi kompetenc, interakcije in interdisciplinarnosti.

Ivan Žerjal

UNIVERZA V TRSTU - 65-letnica Leposlovne in filozofske fakultete

Za humanistično izobrazbo

Včeraj proslava v dvorani tržaškega občinskega sveta - Posegi Dipiazze, Basse Poropat, Peronija, Benussijeve in drugih

Dvorana tržaškega občinskega sveta je bila za to priložnost nabit polna

KROMA

V nabit polni dvorani tržaškega občinskega sveta so včeraj popoldne počastili 65. obletnico delovanja Leposlovne in filozofske fakultete Univerze v Trstu, ki so se je udeležili številni bivši in sedanji docenti in študentje ter predstavniki krajevnih oblasti, med katerimi velja omeniti tržaškega župana Roberta Dipiazza, ki je z zadovoljstvom ugotovil krepitev vez med univerzo in občino oz. samim mestnim tlkivom. To je poudarila tudi predsednica pokrajine Trst Maria Teresa Bassa Poropat, ki se je zaustavila pri zgodovini ter pri kulturnem in vzgojnem pomenu fakultete na teritoriju.

Na srečanosti je govoril tudi rektor tržaške univerze Francesco Peroni, ki je humanistično izobrazbo označil za resničen in najgloblji temelj vsakega drugega univerzitetnega študija oz. izobrazbe, medtem ko je sedanjega dekanja Cristina Benussi poudarila tudi sposobnost interakcije z aktiviranjem številnih disciplin in delovanjem v multietični in večjezični dimenziji. Benussijeva je tudi opozorila na današnje težave, ki izhajajo iz gospodarske krize ter pritisakov trga in oblasti in ki gredu v smer nedvno pravilne racionalizacije, na koncu pa poudarila, da so za vsako človeško civilizacijo temelj-

nega pomena in neobhodno potrebna znanje, približevanje in iskanje razumevanja najglobljih notranjih mehanizmov človeka, njegovih strasti in čustev, se pravi tistih ravnin, ki niso »ekonomski« in k poznavanju katerih prispeva ravno humanistična izobrazba.

Posegli so tudi rektorjev delegat za znanstveno raziskovanje Fabio Benedetti, direktor ustanove AlmaLaurea Andrea Comunelli in ravnatlj oddelkov Roberto Festa, Rienzo Pellegrini, Marco Piccat, Giacomo Todeschini in Claudio Zaccaria ter pisatelj Mauro Covacic, podelili pa so tudi spominska priznanja.

ZDRAVSTVO - Gabrovec (SSk) z Rotellijem o težavah Slovenske socio-psihopedagoške službe

Stanje mestoma že nevzdržno

Kadrovska podhranjenost, pomanjkanje avtonomije in koordinatorke z znanjem slovenščine - Zagotoviti dostenje pogoje življenga in dela za ohranitev kakovostne ravni

»Slovenski socio-psihopedagoški službi moramo zagotoviti dostenje pogoje življenga in dela, saj je trenutno stanje mestoma že nevzdržno!« Tako je poudaril deželnli svetnik Slovenske skupnosti Igor Gabrovec na sestanku, ki ga je imel z glavnim ravnatljem tržaškega podjetja za zdravstvene storitve Francom Rotellijem in njegovima sodelavkama Mario Grazio Cogliati (ravnatljico 2. zdravstvenega okraja) in Danielo Vidoni (odgovorno za službe namenjene otrokom in najstnikom).

Povod za srečanje, piše v sporocilu za javnost, so dale uslužbenke same, ki so zaskrbljene zaradi vesestranske negotovosti v zvezi z bodočnostjo same službe. Slednja je bila ustanovljena leta 1982 na prošnjo ravnatljev slovenskih šol s ciljem zagotoviti otrokom oz. mladim od 0 do 18. leta starosti z najrazličnejšimi težavami spremjanje in rehabilitacijo, ki bi potekala v slovenskem jeziku. Služba je formalno del drugega zdravstvenega okraja, dejansko pa pokriva celoten teritorij tržaške pokrajine in skrbi za približno 350-400 pacientov. Kljub temu se glede kadrovskega sestava in števila ur nahaja v slabih vodah, saj lahko danes računa le na tri stalno zaposlene, vse ostale usluž-

benke, ki krijejo najrazličnejše profesionalne profile pa so zaposlene z zasebnimi pogodbami.

Bolj konkretno rečeno: trenutno služba razpolaga z eno izvedeno z psihomotoriko s 36 tedenskimi urami, dalje s tremi psihologinjam s skupno 37 tedenskimi urami (dve imata deset, tretja pa sedemnajst ur), dvema fizioterapeutkama s pogodbo za določen čas (za deset oz. osemnajst ur) in eno pedagoginjo prav tako s pogodbo za določen čas (za petnajst ur), katerim se pogodba izteče ob koncu leta, dvema »izposojenima« bolniškima sestrama in eno logopedinjo s 36 tedenskimi urami, ki pa je dejansko ni, ker je trenutno na čakanju na Goriškem in se bo vrnila v januarju. Nestalno delovno razmerje v nekaterih primerih traja že pet-

FRANCO ROTELLI

IGOR GABROVEC

nakaj in več (pravzaprav dvajset) let, služba pa je začasno tudi brez odgovorne osebe-koordinatorke, ki bi obvladala slovenski jezik. Zaskrbljujoče je nižanje števila tedenskih ur (od lani so izgubili 68 ur psihologa, katerim je treba dodati še zmanjkanje petih mesečnih ur supervizije in trenutno manjkajočim 36 uram logopedinje), spričo vsega tega pa bo težko ohraniti dosedanje kakovostno raven službe, na potrebo pa kateri opozarjajo uslužbenke.

Če se povrnemo k tiskovnemu sporocilu, je Gabrovec Rotelliju in sodelavkama pojasnil, da odigrava služba zelo pomembno vlogo v okviru storitev, ki so namenjene slovensko govorečim otrokom in njihovim družinam, zato jo bo potreben razširiti tudi na gorško in videmsko pokrajinino, saj mora

spekter ponujenih storitev zaobjeti ves prostor, kjer so šole s slovenskim učnim jezikom in torek slovensko govoreči otroci. Službo gre okrepliti s stabiliziranjem, kjer je mogoče, dolgo let začasno zaposleni kadrov in vključitvijo mladih strokovnjakov in strokovnjakinj, ki naj zapolnijo trenutno obstoječe vrzelni, meni dejelni svetnik SSK.

Vodstvo zdravstvenega podjetja je priznalo, da je potrebno službo utrditi in istočasno razširiti njen delokrog na vso slovensko govorečo populacijo. To naj bi podjetje upoštevalo v procesu reorganizacije in modernizacije storitev, ki je še v teku. V tem smislu je Rotelli pojasnil, da je v minulih letih že prišlo do stikov z zdravstvenim podjetjem na Goriškem, za kar si je svojčas prizadeval tudi pokojni Mirko Šapacapan.

»Slovenska socio-psihopedagoška služba mora živeti in ohraniti potrebo avtonomijo, kvaliteta službe pa je bistvena tudi glede na dejstvo, da so storitve namenjene posameznikom in družinam, ki so itak v stiski in jih zato ne gre dodatno bremeniti« je še dejal Gabrovec in se z odgovornimi pri zdravstvenem podjetju dogovoril za obisk sedeža v Ul. Farneto in srečanje z vsemi nameščenkami in nameščencami.

Pokrajinski odbor Vsedržavnega združenja partizanov Italije vabi ob Svetovnem pohodu za mir in ne-nasilje drevi, ob 20.30 v Prosvetni dom na Opčinah, Narodna ulica 51 na koncert po projektu Ornella Serafini s podporo tržaške pokrajine in SKD Tabor »Maledetta la guerra« - italijanske, slovenske in druge sporočilne ljudske pesmi na temo prve svetovne vojne. Pesmi izvajajo: Ornella Serafini, Martina Ferri in Simone Sgarlata, na kitaro spremi Sergio Giangaspero, na kontrabas Andrea Zullian.

Bar California Inn pogrša Nino, Pinto in S. Mario

Tatovi so v torek ponoči vzlomili v bar California Inn na Miramarškem drevoredu. Poleg generatorja so izginili trije bronasti kipci - znamenite Kolumbove karavele Nina, Pinta in Santa Maria. Generator je vreden okrog 2000, kipci pa 1500 evrov, po informacijah karabinjerjev plen ni bil zavarovan.

Po cesti stegnil roke in ukradel torbico s 350 evri

V tržaškem mestnem središču se je neznanec v sredo popoldne približal škotski gospe, ki stanevale v Trstu. Iz roke ji je iztrgal manjšo torbico, v kateri je bilo poleg njenih osebnih dokumentov tudi 350 evrov. Gospa je namreč tik pred dogodkom prevzela denar iz bankomata. Obvestila je policijo, ki je začela iskati kradljivca.

Na klopci frnedskega parka za otroke ležala večja kača

V parku za otroke pri Frnedu, v Ulici Marchesetti, je nekdo v sredo zjutraj opazil večjo kačo, ki je mirno počivala na klopci. Posegle je najprej policija z ročolske postaje, žival pa je odstranila specializirano osebje policije. Isto osebje je pred kratkim imelo opravka s povoženim udavom v Ulici Svevo (žival je na to zaradi poškodb poginila).

KRIZA SLOVENSKEGA STALNEGA GLEDALIŠČA - Predlog izvedencev

SSG: namesto upravnega sveta »krizni odbor« s prefektom na čelu?

V »kriznem odboru« predstavniki javnih uprav in slovenskih organizacij

Zgodovina Slovenskega stalnega gledališča predstavlja temeljni kamen v sodelovanju med različnima skupnostima in je v ponos Trstu in vsej deželi. To je edino javno stalno gledališče neke jezikovne manjšine, ki ga priznava ministrstvo za kulturne dobrane in dejavnosti italijanske vlade. Iz gledališča so izšli pomembni igralci slovenske skupnosti in odmevne predstave. Res hudo bi bilo, ko bi ta kulturni prostor zaprl vrata in bi se slovenska skupnost nenašla znašla brez svoje referenčne točke. Zato bi morali vsi odgovorni storiti vse, kar je v njihovih močeh, da bi se to ne zgodilo.

Tako sta komercialistka Marija Marc in direktor Deželne gledališča ustanove Renato Manzoni - izvedenca, ki jima je, po posegu tržaške prefektur, skupščina Stalnega slovenskega gledališča poverila nalogo za pripravo poročila o stanju v ustanovi in o možnih rešitvah za izhod iz krize - v svoji analizi uvodoma izpostavila vlogo in pomen slovenskega teatra.

Eksperta sta pregledala bilance zadnjih let, pozorno prebrala statut in zapisnike skupščin gledališča, sej upravnega sveta in nadzornega odbora ter pogodb o posojilih. Njun zaključek je jasen: položaj gledališča je zelo hud. Vsi sodeleženi subjekti bodo morali pokazati vso dobro voljo in dodeliti potrebna sredstva, da bi lahko teater rešili.

Nadzorni odbor je zadnji dve leti sicer opozoril na celo vrsto tehničnih nedostrosti, ta opozorila pa so vsi sodeleženi subjekti popolnoma prezrli. Primer: po statutu bi morali člani gledališča, to je Dežela Furlanija-Julijške krajine, Pokrajina Trst in Občina Trst, kriti stroške za dvorano Kulturnega doma. Ti stroški znašajo kakih 330 tisoč evrov letno. A nobena od javnih uprav jih ni poravnala.

Dalje: Občina, Pokrajina in Dežela bi morale letno prispevati vsaj toliko, kolikor znaša državni prispevek iz enotnega sklada za prieditev FUS (letos 380 tisoč evrov). A tudi to se ne dogaja. Edinole Dežela je posegla in doslej omogočila delovanje gledališča (z dotacijskim skladom 250 tisoč evrov, kateremu je treba pristeti 165 tisoč evrov letno za kritje 15-letnega posojila, s katerim je Dežela pokrila do leta 2004 ustvarjeni primanjkljaj ustanove (2 milijona 500 tisoč evrov).

Nadzorni odbor je že leta 2007 povabil upravni svet, naj zniža stroške, v primeru ko bi prispevki, predvideni v računu, zmanjkljali. Tudi to pa se ni zgodilo. Prav nasprotno: stroški so se še povečali. Tako se je obračun 2008 zaključil s primanjkljajem 240 tisoč evrov, proračun 2009 pa naj bi se zaključil s primanjkljajem kakih 330 tisoč evrov, ob čemer pa je treba omeniti »neverjeten porast stroškov za predstave, in sicer za scene, plače gostujocih režiserjev in igralcev za več kot 80 tisoč evrov, potem ko je že leta 2008 prišlo do porasta stroškov za uslužbence.«

Prav vpis med prihodke vrste prispevkov, ki potem niso prispli, in upravljanje stroškov, kot da bi tisti prispevki realno prispli, je privelo gledališče do sedanjega položaja. Iz opravljenih preverjanj ni mogoče trditi, da je prišlo do razsipavanja ali pretiranih plačil, sta zapisala izvedenca. Pač pa naj bi k sedanju primanjkljaju botrovali nekateri »strukturalni avtomatizmi«.

Položaj Slovenskega stalnega gledališča je zelo hud, sta vnovič opozorila izvedenca Marja Marc in Renato Manzoni v svojem poročilu. Upravni svet je odstopil, uslužbenci so izrekli nezaupnično direktorju, časa za izhod iz krize pa je vedno manj. Gledališče bi moral nadaljevati z dejavnostjo čim prej. To bi se moralno zgoditi najkasneje do 1. decembra, da bi zadostili obvezam, ki jih zakonska določila narekujejo stalnih gledališč.

Potreben bi bil zato takojšen finančni poseg: ali z jamstvom, ali s kreditom, ali pa s kakim drugim sredstvom, ki bi dovolilo začetek dejavnosti. Kajti danes gledališče nima dovolj likvidnosti niti za platio stroškov za elektriko in ogrevanje.

Izvedenca Renato Manzoni in Marija Marc

Dežela, Pokrajina, Občina in obe krovne organizacije so prejeli poročilo izvedencev konec preteklega tedna. O njem bodo razpravljali na srečanju, ki ga je tržaški prefekt Giovanni Balsamo sklical za sredo, 11. novembra. Dotlej imajo javne uprave in krovne organizacije čas za pregled in analizo 5 strani obsežnega dokumenta, oceno nakazanih rešitev (o katerih bomo poročali jutri) in predložitev lastnih predlogov.

Tržaška pokrajinska uprava bo o poročilu razpravljala na pondeljko seji. Odbornica za finance Mariella De Francesco, ki je pobliže sledila zadevi, bo poročala o možnem posegu Pokrajine (beri: o višjem prispevku).

Uslužbenci Slovenskega stalnega gledališča, vpisani v sindikat CGIL, so se medtem včeraj srečali s pokrajinskim vodstvom sindikata za prireditve CGIL. Na sestanku so spet podarili zaskrbljenost zaradi zavlačevanja z rešitvijo krize in odmikom začetka nove sezone, dogovorili pa so se tudi za nove akcije, ki naj bi stekle prihodnji teden.

M.K.

RAJONSKI SVET - Resolucija Štefana Čoka (DS)

Popraviti ploščad nasproti pokopališča na Katinari

Levo: Štefan Čok; desno:
poškodovana
ploščad pred
pokopališčem
na Katinari

Ploščad s parkiriščem nasproti vhoda na katinarsko pokopališče je že dalj časa v zelo slabem stanju. Tlak je poln luknenj, asfalt ponekod razkrit. Vse to predstavlja nevarnost, predvsem za starejše občanke in občane, ki se podajajo na obisk grobov svojih dragih na pokopališču.

Rajonski svet za Sv. Ivan, Kjardin in Rocol je že večkrat razpravljal o položaju ploščadi nasproti pokopališča. Izglasoval je že vrsto resolucij, v katerih je pozival občinsko upravo, naj prostor primerno uredi, da bo postal za ljudi varen. Vsi pozivi pa se doslej niso obnesli. Papirji so, očit-

no, ostali v predalah, luknje pa v tlaku.

Na zadnji seji rajonskega sveta je svetnik Demokratske stranke Štefan Čok predstavil novo resolucijo o ploščadi nasproti pokopališča. Predstavnik opozicije

je poudaril, da bi jo morala mestna uprava vendarle popraviti. Svetniki desnosredinske večine so mu pritrdirili in resolucijo podprli, da je bila odobrena soglasno.

Bo tokrat vendarle zaledla?

TRŽAŠKI ZAPOR CORONEO - Obisk delegacije, ki jo je vodil deželni svetnik Igor Kocijančič

Ministrstvo krči sredstva zaporu

Ravnatelj Sbriglia se je pritožil zaradi dodatnega krčenja, ki prizadene tako zapornike kot paznike - Kmalu nared notranja pekarna

Deželni svetnik
Igor Kocijančič
je včeraj obiskal
tržaški zapor;
spremljala sta
ga Alfredo
Racovelli in
Luciano
Capaldo

KROMA

Razmere v tržaškem zaporu so trenutno nedvomno boljše kot v poletnih mesecih, ko se je v celici stiskalo kar 270 zapornikov (čeprav jih pravilnik dopušča največ 190, jih je trenutno 220). Krčenje finančnih sredstev, ki ga izvaja italijansko pravosodno ministrstvo, pa povzroča tako upravi kot jetnikom veliko nevšečnosti.

Tako sliko si je po včerajnjem obisku koronejske kazniilnice ustvaril deželni svetnik Stranke komunistične prenove

FORUM MLADIH

Jutri prve Brežanske igre v Dolini

V občini Dolina so pred letom dni ustanovili Forum mladih. To je neformalna skupina mladih med 14. in 30. letom starosti s stalnim bivališčem v občini in dejavnih v mladinskih kulturnih, športnih in rekreativnih društvih, ki so prisotna v občinskem prostoru. Forum Mladih teži k spodbujanju dialoga med mladimi in občinsko upravo, z razvijanjem novih projektov na področju mladinske politike. V ta namen so se odvijala nekatere srečanja na županstvu, iz katerih je izšla volja, da se skupno organizirajo nekatere pobude, ki bi povečale ponudbo in učinkovitost rekreacijskih možnosti in priložnosti skupnega upravljanja kulturnih, umetniških in športnih pobud, namenjenih mladim, a ne samo njim. Prvi projekt Forum Mladih se je odvijal meseca maja, ko so mladi izdelvali na delu zidu ob športnem centru grafit/murales z naslovom »Breg v barvah«, ki se navezuje na vrednote miru, upanja, dialoga, prijateljstva in zaščite okolja, sklicujoč se na krajevne tradicije in simbole.

Osrednja pobuda je organizacija prvih »Brežanskih iger«, ki bodo potekale jutri občinskem športnem centru »S. Klabjana« v Dolini s pričetkom ob 14 uri. Gre za igre, ki se navezujejo na svetovno znani format »Iger brez meja«, ki smo jih lahko svoj čas sledili po televiziji. Mladi so si zamislili vrsto bolj ali manj športno obarvanih tekmovanj, v katerih se bodo pomerile ekipe vseh vasi v občini Dolina, in sicer Bojnjec, Boršt - Zabrežec, Dolina, Domijo - Kremenka - Lakotische, Gročana, Prebeneg in Ricmanje - Log. Glavni cilj te pobude je spodbujanje sodelovanja in druženja mladih, manj mladih in družin na drugačen in konstruktiven način. Poleg predstavnikov vaških ekip, bo pri igrah aktivno sodelovala tudi publike, ki bo pri navijanjem spodbujala tekmovalce posameznih vasi. Organizatorji upajo v čimvečjo udeležbo gledalcev, da bodo lahko ekipe deležne podporo svojih sovaščanov.

V sklopu iger bo na parkirišču športnega centra šotor, kjer bodo v petek in v soboto zvečer na voljo pihača, prigrizek in dobra glasba. Drevi bo ob 20.30 glasbeni večer »Music from the borders« v sklopu Svetovnega pohoda za mir in nenasilje; nastopale bodo skupine Peace Road iz Slovenije, F.O.B. iz Italije in Poropati iz Hrvaške. V soboto, 7. novembra, po nagrajevanju Brežanskih iger, pa bo predvidoma od 18. ure dalje večer posvečen narodno-zabavni glasbi z ansamblom Hram iz Slovenije.

Igor Kocijančič. Na srečanju z ravnateljem Enricom Sbrigliom, pazniki in zaporniki sta ga spremļjala tudi občinski svetnik Alfredo Racovelli in Luciano Capaldo. Skupaj bodo v prihodnjih dneh obiskali tudi zapora v Gorici in Vidmu.

Ravnatelj se je pritožil zaradi dodatnega krčenja finančnih dotacij, zaradi katerega so morali prekiniti pogodbe z jetnikli, ki so zaposleni v strukture (na primer kot čistilci). Primankuje pa tudi paznikov: v oddelkih, kjer so predvideni trije, dela trenutno le eden. Ravnatelj upa, da bodo v kratkem končali gradnjo pekarn, v kateri bodo usposabljal zapornike in pekli kruh za potrebe zapora. Pohvali je sodelovanje z zdravstveno službo SERT, saj njeni operaterji redno nudijo pomoč priprtim narkomanom (večina jetnikov je v zaporu ravno zaradi mamil). Positivno je ocenil tudi sodelovanje s sodstvom, ki se k sreči zadnje časa vse pogosteje odloča tudi za alternativne oblike kazni, kar je seveda razbremenilo prenatrpani zapor. (pd)

MIROVNIKI - Iz Nove Zelandije so krenili pred mesecem dni

Jutri prispe v Trst svetovni pohod za mir

Že nocoj koncert v Prosvetnem domu - Jutri dogodki na Opčinah in v Trstu

Če bi samo deset odstotkov sredstev, ki jih na svetovni ravni potrošimo za oboroževanje, namenili lačnim, bi lahko rešili problem lakote v svetu.

Ta misel je eno izmed glavnih vodil svetovnega pohoda za mir in nenasilje, ki se je začel pred dobrim mesecem v Novi Zelandiji, se razlezel domala po vsem svetu, in se bo v začetku januarja zaključil v argentinskih Andih. To je največja mirovniška manifestacija v zgodovini, vendar se o njej malo bere in sliši, čeprav jo je podprlo zelo veliko osebnosti svetovnega formata, od nobelcev do filmskih zveznikov. Jutri bo pohod dosegel naše kraje, kjer so k pobudi pristopile razne organizacije in ustanove ter številne osebnosti, kot so pisatelj Boris Pahor, znanstvenica Margherita Hack, Pino Roveredo, Paolo Rumiz in drugi.

V okvir raznih krajevnih pohodov ob svetovnem pohodu za mir in nenasilje sodi tudi sredino trete omizje italijanskih, slovenskih in hrvaških obmejnih javnih uprav in združenj. Po prvih dveh srečanjih v Zgoniku in v Dolini je trete srečanje potekalo v Bujah ter po plodni razpravi izdalо dokument o namerah, ki sloni na načelih spoštovanja človekovih pravic, miru, sožitju, zaščite okolja, multikulturnosti in pravic manjšin.

Medtem potekajo tako v mestu kot na Krasu zadnje priprave za sprejem pohodnikov, ki bodo danes v Ljubljani in nato v Sežani, od koder bodo jutri zjutraj prekoračili nekdanjo mejo pri Fernečicah. Že na meji jih bodo pričakali učenci sežanskih in openskih slovenskih in italijanskih šol, ki bodo skupaj oblikovali simbol miru. Po krajšem postanku na Pikelcu, kjer se bodo pohodniki poklonili spomenu 71 talcev, bo ob 10. uri slovesnost na Nanoškem trgu na Opčinah. Tudi tu bodo po priložnostnih nagovorih imeli glavno besedo šolarji in dijaki krajevnih slovenskih in italijanskih šol, ki bodo

s pesmijo in recitacijami izrazili željo po takšnem svetu, v katerem bi zavladal trajni mir in v katerem ne bi bilo več prostora za vojne in nasilje.

Z Opčin bo nato štafeta miru tekla do Oberdankovega trga, nato bo ob 11.30 v Narodnem domu predstavitev Čezmejnega omizija za mir in podelitev nagrade »Danilo Dolci«, popoldne ob 15. uri pa bodo na Velikem tgu oblikovali največji (tako vsaj pravijo) življi simbol miru; za prijetno vzdružje bodo poskrbela tolkala godbe Berinbau.

Ob 17. uri bodo v prostorih v Ul. s. Rocco 1 odprli razstavo izdelkov, ki so nastali v sklopu načrtev z naslovom Zaljubili smo se v besedo mir: nenasilje je na pohodu, ob 18. uri pa bodo v župniški dvorani S.M. Maggiore nastopili mladinski pevski zbori,

med katerimi bo tudi zbor Vesela pomlad.

Svetovni pohod za mir in nenasilje spremlja tudi pri nas vrsta kulturnih pobud. Med njimi velja omeniti koncert, ki ga prireja VZPI-ANPI drevi, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah. Prireditev nosi naslov Prekleta vojna - Maledetta la guerra. Skupina priznanih glasbenikov bo izvajala italijanske, slovenske in druge sporočilne ljudske pesmi na temo prve svetovne vojne. Gre za glasbeni projekt, ki ga je pripravila Ornella Serafini. Poleg nje bosta nastopili Martina Feri in Simone Sgarlata, na kitaro jih bo spremljal Sergio Giangaspero, na kontrabasu pa Andrea Zullian. Pokrovitelj koncerta je tržaška pokrajinska uprava ob podpori Slovenskega kulturnega društva Tabor z Opčin. (du ka.)

NAŠ INTERVJU - STANKA SOSIČ ČUK

»Brez motivacije zagotovo ne bi zmogli doseči vseh ciljev«

30-letnico Sklada Mitja Čuk bodo na Opčinah proslavili danes

KROMA

Sklad Mitja Čuk, ki že več časa zakerenjen je deluje na Opčinah in v bližnji okolici, praznuje v teh dneh tridesetletnico svoje ustanovitve. Ob tako pomembnem jubileju smo se pogovorili z dušo in eno izmed ustanoviteljev Sklada, bivšo opensko ravnateljico in šolsko delavko Stanko Sosič Čuk.

Kako se je rodila zamisel za ustanovitev Sklada Mitja Čuk?

Vse se je začelo po smrti mojega sina, ko so prijatelji pomisli na težave, ki sem jih sama imela z njegovim oskrbovanjem. Bil je namreč dawanov otrok, zato pa tedaj ni bilo tako poskrbljeno, kakor je danes. Pobudnica Sklada je bila Jelka Cvelbar, prvi namen zbiranja sredstev pa je bil ta, da bi tudi v šoli poskrbeli za spremstvo prizadetih otrok. Tedaj namreč še ni bilo psihopedagoške službe in drugih tovrstnih uslug. Tudi na zakonskem področju ni bilo še jasnosti. Nato se je pokazalo, da pomoč potrebujejo ne samo prizadeti, ampak tudi drugi otroci, ki imajo težave na psihološkem oziroma socialnem področju.

Vaše storitve nudite tudi drugim otrokom, kajne?

Da, kmalu smo se zavedli, da lahko pomagamo tudi širše na družbenem področju, in sicer s prirejanjem pobud, ki so na razpolago tudi ostalim otrokom. Ko se šole poleti zaprejo, deluje naše poletno središče, med letom pa vzgojna posvetoval-

nica. Na prošnjo socialnih delavk smo nato priredili tudi popoldanske inštrukcije za otroke, ki so šibki pri šolanju.

Poleg Sklada Mitja Čuk obstaja tudi istoimensko vzgojno-zaposlitveno središče. Kdaj in s katerim namenom je nastalo?

Pobudo zanj je dal tedanji koordinator psihopedagoške ekipe psiholog Danilo Sedmak. Tedaj smo ustanovili dnevno varstvo za slovenske otroke, ki se niso mogli šolati dalje. Že leta 1974 se je namreč začela intergracija otrok s posebnimi potrebami v šole. Zanje je bilo predvideno šolanje do 16. oz. 18. leta. Nekatere so se nato preusmerili v poklic, drugi v vzgojno-varstvene ustanove, ki pa so bile tedaj zelo redke, predvsem pa samo z italijansko govorečim osebjem. Pred dvajsetimi leti smo zato organizirali VZS, ki je imelo svoj sedež v naši »zgodovinski« stavbi nasproti openske cerkve. Trenutno imamo dvanaest gojencev, smo pa s tem ustvarili tudi nova delovna mesta za vzgojitelje, ki jim sledijo.

Kakšna je do danes prehojena pot Sklada Mitja Čuk po treh desetletjih delovanja?

Ljudem s posebnimi potrebami in težavami smo skušali vedno nuditi možnost, da se vključijo na vsa področja življenja. Tako smo začeli delati na kulturnem in glasbenem področju. Iz tega smo se preusmerili tudi v organizacijo raznih pobud, ki so bile namenjene predvsem zbiranju sredstev za opravljanje našega poslanstva.

Naše gojence redno vključujemo v vse pobude, ki jih duhovno bogatijo. Odločili smo se za priredbo koncertov, krenovanj itd. Odkar smo odprli galerijo Milka Bambiča, jo naši gojenci obiščajo ob prilikah vsake razstave. Pripravili pa smo severno tudi predavanja na teme, ki utegnijo biti zanimive tudi za splošno občinstvo.

Kje trenutno delujete?

Trenutno imamo svoje prostore na Proseški cesti, na Repentabrski pa gradimo nov center. S prispevkvi Dežeze smo pred leti popravili stavbo, v kateri imamo sedaj svoje urade. Ta prostor je sčasoma postal pretesen, zato smo se odločili za gradnjo novega večnamenskega centra, ki bi lahko bil že zaključen, a imamo zadnje čase precej težav s prispevkvi, kar nam otežuje njegovo dokončno izgradnjo, nakup opreme in možnost vselitve v prostore.

Jutri (danes, op. avt.) boste praznovali svojo tridesetletnico z več pobudami. Katerimi?

Ker smo nastali z namenom, da pomagamo otrokom, smo svojo tridesetletnico sklenili posvetiti prav njim. Dopoldne bo v sejni dvorani Zadružne kraške banke na sprednjem predstava čarodeja Jole Cole, ki je namenjena otrokom vrtca in prvih razredov osnovne šole. Popoldne pa bomo odprli retrospektivno razstavo o svojem delovanju, ki je namenjena priateljem, prostovoljcem, pa tudi širšemu občinstvu. Zelo smo zadovoljni, da je naš delovni aktiv zelo motiviran, saj bi brez te motivacije zagotovo ne zmogli doseči vseh ciljev, ki smo si jih zastavili.

Primož Sturman

DEŽELNI SVET - Kocijančič

SDZPI: vprašanje deželnim upravi FJK

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje (SDZPI) je pred časom zabredel v hudo gospodarsko krizo, 1. septembra letos se je z vstopom konzorcija Slov.I.K. preoblikoval v socialno podjetje Ad formandum, pet uslužbenik z najdaljšim delovnim stažem pa so vpisali v dopolnilno blagajno (sprva so načrtovali odpuščanja). Deželni svetnik SKP Igor Kocijančič je v zvezi s tem vložil vprašanje predsedniku Dežeze FJK Renzu Tonu v pristojnemu odborniku.

Kocijančič je uvodoma med drugim izpostavil, da naj bi bilo vodstvo SDZPI odločilo za preoblikovanje predvsem zaradi zmanjšane dotacije (5,9-odstoten upad deželnih sredstev in 20,5-odstoten upad sredstev iz Evropskega socialnega sklada), sredstva iz ESS pa naj bi se v letu 2010 še zmanjšala. V pristojnem deželnem uradu so mu povedali, da je SDZPI tik pred začetkom šolskega leta zaprosil za 30-dnevni zamik, ker še niso bile zagotovljene akreditacije za osebje, uradniki pa so v predloženi dokumentaciji zabeležili številne pomanjkljivosti. Prvi in doslej edini učinek napovedanega preporoda zavoda je bil vpis petih akreditiranih uslužbenik v dopolnilno blagajno. Nekatere predmete, ki bi jih lahko poučevali akreditirane predavateljice v dopolnilni blagajni, pa so zaupali novim sodelavcem z začasnimi pogodbami.

Svetnik sprašuje deželno upravo (glavnega pokrovitelja zavoda), ali je v zadnjem triletu prišlo do znatnega zmanjšanja deželnih sredstev in ali so pristojni uradi ter začasna podjetniška naveza EFFE.PI seznanjeni s preoblikovanjem zavoda v socialno podjetje Ad formandum. Poleg tega sprašuje, ali je SDZPI premostil birokratske ovire pri akreditiranju osebja, ali je pristojni deželni urad zabeležil karkoli v zvezi z upravljanjem zavoda in ali je na tem področju dovoljeno zaposlitvi novo osebje v času, ko je približno tretjina uslužbencev v dopolnilni blagajni.

OPČINE - Tradicionalni smučarski sejem SK Brdina

Zbrali veliko opreme, prodaja od danes do nedelje

Včeraj se je začel tradicionalni Sejem rabljene smučarske opreme, ki ga že 21. leto zapored prireja SK Brdina. V domu Brdina so odborniki včeraj zbirali opremo, od danes do nedelje pa bo stekla prodaja. Obisk je bil tokrat zelo dober, saj so v nekaj urah zbrali veliko opreme. Na sejmu so letos zbrali največ smuči in otroške opreme. »Z obiskom smo zadovoljni. Zbiranje se zaključi danes (včeraj, op. a.), a bomo morebitne zamudnike vseeno sprejeli. Oprema je kvalitetna, saj ne sprejmemo ravno vsega,« je pojasnil predsednik SK Brdine Marko Piccini.

Urnik sejma: danes od 18. do 21. ure; jutri, 7. novembra, od 16. do 21. ure; v nedeljo, 8. novembra, od 10. do 12. in od 16. do 20. ure. Info: 040-2171189 ali 347-5292058.

TRŽAŠKA KNJIGARNA - Nova knjiga ZTT

Knjiga, ki te že od začetka zgrabi

Predstavili prvenec Matjaža Klemšeta

V zakrpanih gojzarjih je knjiga, ki te zgrabi, da jo prebereš v eni sappi in bralcu pusti prijeten občutek. Tako je na včerajšnji prvi predstaviti prvenca Matjaža Klemšeta dejal urednik Založništva tržaškega tiska Ace Mermolja.

Knjiga ni klasičen potopis in je ne gre uvrščati v planinsko literaturo, ki avtorja-planinca včasih prikazuje herojsko: bralca namreč ne popelje samo na planinsko transverzalo, temveč tudi »na rahlo pot skozi življene«. Z dvogovori, spomini, opisi, »s pisanjem, ki je naravno, natančno, nikoli pretirano ali hedonistično, ampak sveže in moderno,« kot je dejala lektorica Marija Cenda.

O knjigi in njenem nastanku je seveda spregovoril tudi avtor, 31-letni Goričan Matjaž Klemše, ki je odgovarjal na vprašanja urednice Martine Kafol. Za pisanje se je odločil, potem ko je prehodil slovensko transverzalo od Maribora do Ankaranega, za pot pa v dneh, ko je prebolel hudo boleznen.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 6. novembra 2009

LENART

Sonce vzide ob 6.52 in zatone ob 16.45 - Dolžina dneva 9.55 - Luna vzide ob 19.37 in zatone ob 11.03.

Jutri, SOBOTA, 7. novembra 2009

ERNEST

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,9 stopinje C, zračni tlak 1002,7 mb raste, veter 13 km na uro, vzhodnik, vlag 54-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgiban, temperatura morja 15,9 stopinje C.

Čestitke

Na Padričah slavi nono BRUNO svoj 80. rojstni dan. Da bi se še dolgo tako lepo igral z nama mu želite Gaja in Bastian.

Naš dragi boter BRUNO jih danes častiljivih 80 slavi. Zdravja in še veliko srečnih v veselih dñi med svoimi najdražimi mu iz srca želijo družine Manin in Spetič.

Osmice

JOŠKO IN LJUBA COLJA sta odprla osmico v Samotorci št. 21. Tel. 040-229326.

MLADINSKI KROŽEK Prosek-Kontovel ima odprtvo osmico na Proseku »u Kuttu«.

PAOLO IN MARINKA sta v Mavhinjah na Punkiči odprla osmico.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu smo odprli osmico. Tel. št. 346-7590953.

V MEDJEVASI je odprl osmico Boris Pernarčič. Nudi dobro kapljico in domač prigrizek. Tel. 040-208375.

V RICMANJIH je odprta osmica pri Jadranu, tel. št. 040-820223. Toplo vabljeni!

Odborništvo za kulturo in Odborništvo za mladinske problematike Občine Dolina ter Forum Mladih, v sodelovanju z Občinskim združenjem prostovoljnih gasilcev Breg, krajevnimi kulturnimi skupinami in s prispevkom Pokrajine Trst,

ORGANIZIRAJE

v ogrevanem šotoru pred občinskim splošnim centrom »S. Klabjan« v Dolini DANES, 6. novembra, ob 20.30 uri:

glasbeni večer **MUSIC FROM THE BORDERS** s sodelovanjem združenja »Musica Senza Frontiere« v sklopu pobude Adriatic Festival, ki je letos posvečena Svetovnemu Pohodu za Mir.

Igrajo skupine: Peace Road (SLO), F.O.B. (ITA) in Poropati (HRV);

JUTRI, 7. novembra, ob 14.00 uri v občinski telovadnicah:

BREŽANSKE IGRE 2009, na katerih bodo tekmovalle skupine iz Boljanca, Boršča-Zabrežca, Gročane, Doline-Krogelj, Domja-Krmenke-Lakotiča, Prebenega in Ricmanj-Loga.

SLEDI: narodno-zabavna glasba z ansamblom HRAM (SLO) od 18.00 naprej

PRIDI TUDI TI NAVIJATI ZA SVOJO KAMI

Poskrbljeno bo za pijačo in hladni prigrizek!

Lekarne

Do sobote, 7. novembra 2009

Lekarne odprete
tudi od 13. do 16. ure

Osirek Piave 2 - 040/361655, Ul. Felluga 46 - 040/390280, Milje - Lungomare Venezia 3 - 040/274998, Općine - Proseška ul. 3 - 040-422478 - samo s predhodnim tel. pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprete
tudi od 19.30 do 20.30

Osirek Piave 2, Ul. Felluga 46, Ul. Bernini 4, Milje - Lungomare Venezia 3, Općine - Ul. di Prosecco 3 - 040/422478 - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOĆNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Ul. Bernini 4 - 040/309114.

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala: Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroških bolnišnicah Burlo Garofolo.

Izleti

KRUT vabi 7. in 8. decembra na izlet v Ravenna in Ferraro z vodenim ogledom dveh zgodovinsko bogatih mest in obiskom božičnih sejmov. Podrobnejše informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

Šolske vesti

ZDRAŽENJE STARŠEV srednje šole sv.

Cirila in Metoda - Katinara organizira silvestersko družinsko zimovanje Snežinka od srede, 30. decembra, do nedelje, 3. januarja, v počitniškem domu Vila, v Kranjski Gori. Lahko se nam pridružite tudi za krajše obdobje. Vabljene so družine iz vseh šol. Dodatne informacije in prijave zbiram do nedelje, 13. decembra na tel. št.: 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja), ali na e-mail: zscirilmетод@gmail.com.

KUPIM štiri zimske gume za polo, po možnosti po ugodni ceni. Tel. 040-229335.

NA PROSEKU dajem v najem stanovanje. Za informacije pokličite na tel. št.: 345-2721826 ali 328-9413919.

PRODAM diatonično harmoniko BSAS. Tel. št.: 335-5387249.

PRODAM po ugodni ceni trisedenčni dvan (1,90 m) iz usnja v temnordeči barvi. Tel. 338-3999360.

PRODAM po zelo ugodni ceni šivalni stroj znamke keiser 6.610, komplet z vsemi pripomočki. Zainteresirani lahko pokličijo tel. št.: 040-413429.

PRODAM stanovanje v Sežani in hišo z vrtom in dvoriščem v Šembijah pri Ilirske Bistrici, ima gospodarsko poslopje in parcele po želji. Cena po dogovoru. Tel. št.: 00386(0)41-345277.

PRODAM STANOVANJE s svetlimi prostori v bližini slovenskega stalnega gledališča, 63 kv.m., s hodnikom, kuhinjo z jedilnico, veliko dnevno sobo, kopalcico, avtonomno ogrevanje, tretje nadstropje z dvigalom. Cena 95.000 evrov. Pokličite GSM 328-3178555 ali 040-364187 v večernih urah.

PRODAM STANOVANJE na Opčinah, 110 kv.m., v dobrem stanju, 1. nadstropje, dnevna soba, kuhinja, tri sobe, dve kopalnici, balkon, shramba, pokrito parkirno mesto. Brez posrednikov. Tel. 349-7878267.

PRODAM dvajset nosilnih opor za opaže (punte). Cena: 120,00 evrov. Tel. 040-415336.

PRODAM najboljšemu ponudniku plastičnu alu (cerchi in lega) 15 col, original audi. Tel. 339-6228540.

V GABROVCU dajem v najem nepremičnino, 50 kv.m., za katerokoli dejavnost. Tel. 348-4459266.

V PREČNIKU dajemo v najem popolnoma opremljeno majhno stanovanje, neodvisno, primerno za eno ali dve osebi. Tel. 338-9714161.

Lotterija 5. novembra 2009

Bari	81	7	37	45	32
Cagliari	15	6	19	75	69
Firenze	51	42	4	47	35
Genova	29	44	10	68	33
Milan	68	1	59	55	70
Neapelj	80	52	8	83	51
Palermo	30	49	87	90	34
Rim	59	72	79	52	63
Turin	61	4	53	2	23
Benetke	57	28	29	24	73
Nazionale	20	66	15	21	28

Super Enalotto Št. 133

12	20	28	57	74	85	jolly 41
Nagradi sklad						3.741.630,25 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						82.578.979,79 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
20 dobitnikov s 5 točkami						28.062,23 €
1.623 dobitnikov s 4 točkami						345,80 €
65.329 dobitnikov s 3 točkami						17,18 €

Superstar 6

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
10 dobitnikov s 4 točkami	34.580,00 €
307 dobitnikov s 3 točkami	1.718,00 €
4.302 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
28.230 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
61.029 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Predhodna registracija on line za vstopnico po znižani ceni
www.spiritsandco.it

FIERA TRIESTE S.p.A / Trg De Gasperi, 1 - 34139 Trst - Italy
tel. +39 040 9494111 / fax +39 040 393062 / spirits@fiera.trieste.it

A.N.P.I. – V.Z.P.I.

TRŽAŠKI POKRAJINSKI ODBOR
s podporo TRŽAŠKE POKRAJINE
in SKD TABOR
vabi ob Svetovnem pohodu za
mir in nenasilje na koncert

MALADETTA LA GUERRA

ITALIJANSKE, SLOVENSKE IN DRUGE
SPOROČILNE LIJUDSKE PESMI NA TEMO
PRVE SVETOVNE VOJNE

PROJEKT ORNELLA SERAFINI

Pesmi izvajajo Ornella Serafini,
Martina Feri in Simone Sgarlata;
Sergio Giangaspero – kitara,
Andrea Zullian – kontrabas

DANES, 6. NOVEMBRA ob 20.30
v Prosvetnem domu na Opčinah

POKROVITELJ: PROVINCIA TRIESTE ODBORNOST ZA MIR

Kino

AMBASCIATORI - 16.30, 18.15, 22.30
»Up - 3D«; 20.00 »Baaria«.

ARISTON 16.30, 18.45, 21.00 »Capitallism: A love story«.

CINECITY - 16.00, 18.40, 19.20, 21.20,

22.00 »Nemico pubblico«; 16.10,

18.10, 20.00, 22.10 »L'uomo che fissa

le capre«; 16.00, 18.05, 20.10, 21.15,

22.15 »Michael Jackson's This is it«;

16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »Amore 14«;

16.30, 20.00, 22.15 »Parnassus - L'uomo

che voleva ingannare il diavolo«;

16.00, 17.00, 18.05, 20.10 »Up - 3D«;

21.50 »Bastardi senza gloria«.

FELLINI - 16.20, 21.45 »Il nastro bianco«; 18.40, 20.10 »Basta che funzioni«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ul. Giotto 8)

16.10, 18.15, 20.15, 22.15 »Parnassus -

L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.00, 18.00,

20.00, 22.00 »Julie & Julia«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.00, 17.30,

19.00, 20.30, 22.00 »Alza la testa«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.50, 19.00,

21.10, 23.20 »Moja grška avantura«;

17.10, 19.20, 21.30, 23.40 »Michael

Jackson - This is it«; 16.20, 18.10,

20.00, 21.50, 23.50 »Žaga VI«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »Michael Jackson - This is it«;

Dvorana 2: 16.45, 18.30, 22.15 »Amore

14«; 20.20 »Up«; Dvorana 3: 16.30, 18.20,

20.15, 22.15 »L'uomo che fissa le capre«;

22.00 »Bastardi senza gloria«; Dvorana 4:

16.30 »Trilli e il tesoro perduto«; 17.45,

20.00, 22.15 »Nemico pubblico«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz-

pod 18. leta.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00,

19.50, 22.15 »Nemico pubblico«; Dvo-

rana 2: 17.45 »Up - 3D«; 20.00, 22.00

»Amore 14«; Dvorana 3: 17.30, 20.00,

22.10 »Parnassus - L'uomo che vole-

va ingannare il diavolo«; Dvorana 4:

18.00, 20.10, 22.10 »L'uomo che fissa

le capre«; Dvorana 5: 17.45, 20.00,

22.10 »Michael Jackson - This is it«.

POGREBNO PODJETJE

LIPA

ONORANZE FUNEBORE

ob trenutku žalosti...
...diskretnost, tradicija,
vljudnost in kakovost.

Domač stik.
Pridemo tudi na dom.

BREZPLAČNA ZELENA ŠTEVILKA
800 833 233

Općine - Narodna ulica 32
tel. 040.211399 -
fax 040.2155392

Boljunc št. 44/a
tel. 040.369696 -
fax 040.3487704

FANTJE IZPOD GRMADE

obveščajo, da bo

LETNA SPOMINSKA MAŠA ZA POKOJNE PEVCE IN PRIJATELJE

v devinski cerkvi Sv. Duha
drevi ob 20. uri.

Obvestila

ŽIVIJO 50-LETNIKI! Pozor, vsi rojeni v letu 1959 - od Krasa do Brega, Trsta ter vse do Milj in še dlje... - se dobimo v soboto, 7. novembra, zvečer v znani gostilni na Krasu, da proslavimo naše srečanje z Abrahamom. Poskrbljeno bo za dobro voljo, zabavo in tudi ples. Pridružite se nam, ne bo vam žal!! Za vse podrobnejše informacije lahko poklicete - Danjel: 333-7410475, Loredana: 329-8552014 (v večernih urah), Jožko: 348-9001666, Anica: 040-368430.

DTTZ ŽIGA ZOIS sporoča, da od 23. oktobra delujejo tudi uradi šole na novem sedežu v Ul. Weiss št. 15. Telefonske številke ostanejo nespremenjene: 040-567144, 040-54356; fax: 040-350744.

KRUT nudi svojim članom sprostitevno masažo za dobro počutje. Dodatne informacije in prijava na sedežu, Ul. Cicerone 8b, tel. 040-360072.

KRUT obvešča članstvo, da je še nekaj prostih mest za skupinsko vadbo ob četrtekih popoldne. Informacije in vpisovanje na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

OBČINE DEVIN-NABREŽINA, ZGONIK IN REPENTABOR v sodelovanju z društvenom Benessere prirejajo tečaje lažje telovadbe, namenjen osebam nad 60. letom (primeren posebno za osebe z artrozo, bolečinami v križu, osteoporozo). Tečaj bo potekal v občinskih telovadnicah v Nabrežini vsak ponedeljek, od 10.30 do 11.30 in vsak četrtek, od 9.30 do 10.30, od 26. oktobra 2009 dalje. Za informacije in vpisovanje se lahko obrnete na Urad za socialne storitve v Naselju Sv. Mavra 124, Sesljan, tel. št.: 040-2017385, od ponedeljka do petka, od 9. do 12. ure.

PILATES - skupina 35-55 pri SKD F.

Prešeren v Boljuncu obvešča, da je

vadba pilatesa in telovadbe, ki poteka

in telovadnicah srednje šole S. Gre-

gorič v Dolini, začasno prekinjena.

Spet se bomo srečali v polovici ja-

nuarja 2010, dan in urnik bomo prava-

čno sporočili.

STRANKA KOMUNIŠTICNE PRENO-

VE sporoča vsem občanom, ki želijo

katerokoli informacijo o novem re-

gulacijskem načrtu občine Trst, da bo

občinski svetovalec Iztok Furlanič na

razpolago vsak delavnik, od pone-

deljka do petka (urnik 9-13), v ob-

činskih palači (trg Unite 6, 1. nad-

stropje, soba št. 200). Svetujemo, da

se za sestanek predhodno telefonko

zmenite. Pokličite tel. št: 040-6758020

ali 348-4729825.

AŠD SK BRDINA organizira sejem ra-

bljene smučarske opreme v domu

»Brdina« - Trg Brdina na Opčinah:

danes, 6. novembra, od 18. do 21.

ure; v soboto, 7. novembra, od 16. do

21. ure; v nedeljo, 8. novembra, od 10.

do 12. in od 16. do 20. ure. Info.: 040-

2171189 ali 347-5292058.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga »L'albero azzurro« obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku »Palček« v Naselju Sv. Mavra petkih popoldne od 16. do 18. ure. Ludoteka je namenjena otrokom od 1 do 6 starosti. Delavnice predvidene v naslednjih tednih so: 11. novembra: »Igrajmo se s pašto«; danes, 6. in petek, 13. novembra: »Igrajmo se s kartonom«, »Igrajmo se z barvami«. Za informacije se lahko obrnite do Igralnega kotička Palček na tel. št. 040-299099 od 8. do 13. ure.

POKRAJINSKI ODBOR VZPI ANPI

vabi ob svetovnem pohodu za mir in

nenasilje danes, 6. novembra, ob

20.30 v Prosvetni dom na Opčinah na

koncert »Maledetta la guerra«. Pesmi

izvajajo Ornella Serafini, Martina Feri in Simone Sgarlata, na kitaro spremlja Sergio Giangaspero, na kontrabas Andrea Zullian s podporo

Tržaške pokrajine in SKD Tabor.

ANTROPOZOFSKO DRUŠTVO prire-

ja pri KD Ivan Grbec, Škedenjska ul.

124, v soboto, 7. novembra, ob 20. uri

predavanje na temo: »Jaz sem (Proces

individualizacije človeštva in posameznika). Predaval bo dr. Leonardo Marchiori, psihijater pri odseku za mentalno zdravje in Trentu, član Sima (italijanskega združenja antropozofske medicine) in predsednik združenja terapevtov Perseo. Na svojih predavanjih in v člankih se dr. L. Marchiori z antropozofskega vidika poglablja psihične in psihijatrične probleme človeka. Vstop prost.

KRUT vabi vse tečajnike, ki so opravili Reiki 1. stopnje na tečaj 2. stopnje, ki se bo odvijal na sedežu 7. in 8. novembra 2009. Zahtevan je predhodni razgovor s predavateljico! Zainteresirani dobijo vse dodatne informacije na sedežu krožka, Ul. Cicerone 8b, tel. št.: 040-360072.

SK DEVIN prireja sejem rabljene športne opreme do 29. novembra v Sesljanu 41/d. Prodaja od 7. do 29. novembra, ob sobotah in nedeljah od 10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.30 do 19.00.

SKD LIPA iz Bazovice vabi v nedeljo,

15. novembra, na Martinov pohod v okolico Bazovice. Pohod vodi Pavel Sossi, sledi veselo Martinovanje v športnem centru Zarja. Vpisovanje sprejemamo do sobote, 7. novembra, na tel. št. 040-360072.

<b

LITERATURA - Izšla je pri založbi Rizzoli

Tre volte no prva knjiga Borisa Pahorja v italijanskem izvirniku

Delo je zastavljeno kot pogovor s hrvaško zgodovinarko Milo Orlić in je namenjena italijanskim bralcem

Pisatelj Boris Pahor

KROMA

V začetku jeseni je pri milanski založbi Rizzoli, ki spaša v italijanski založniški koncern RCS Libri S.p.a., izšla prva knjiga Borisa Pahorja v italijanskem izvirniku. Publikacija z naslovom *Tre volte no* (Trikrat ne) je namreč zastavljena kot pogovor med tržaškim pisateljem in hrvaško zgodovinarko Milo Orlić, ki poučuje na reškem vseučilišču.

Trdimo lahko, da je Boris Pahor v tej objavi stopil na drugo stran barikade, če njegova tokratno vlogo primerjamo s tisto, ki jo je odigral pred polčetrtim desetletjem, ko je v Zalivu izšel njegov intervju z Edvardom Kocbekom. Knjiga je seveda v prvi vrsti namenjena širšemu italijanskemu bralcemu občinstvu, ki je Boris Pahorja začelo spoznavati šele ob začetku lanskega leta, ko je pri rimski založbi Fazi Editore izšla njegova *Nekropolja*, kateri so seveda v lanskem in letošnjem letu sledili še drugi pomembni literarni prevodi.

Naslov publikacije ni potreben večjih obrazložitev, v treh besedah je namreč zaobjeto vse Pahorjevo življenje, torek njegov upor trenitalarnim sistemom. Zelo pomembno je namreč dejstvo, da bodo tako tudi italijanski bralci začeli spoznavati fašizem kot totalitarni sistem, ki je poleg »svojih« notranjih disidentov krepko tolkel tudi po narodnih manjšinah.

Tržaški pisatelj je svojo najnovejšo izdajo posvetil njegovi pred kratkim preminuli življenjski družici Radoslavu Premrl, pripovedovanje pa je razdeljeno na pet poglavij. V prvem se Pahor in Orlićeva pogovarjata o zatiranju Slovencev v fa-

šističnem desetletju. Drugi razdelek je posvečen njegovi vlogi v italijanski vojski ter času, ki ga je kot prevajalec prebil ob Gardskem jezeru. Tretje poglavje, ki je vsebinsko najbolj obsežno, zajema pretresljivo pisateljevo izpoved o grozotah nemških koncentracijskih in uničevalnih taborišč. Zadnja dva razdelka pa sta posvečena njegovemu povojnemu kulturnemu delovanju ter uporu zadnjemu -izmu, in sicer izdaji Kocbekovega intervjuja na polovici sedemdesetih. V pogovoru med avtorico in pisateljem se njegovo življenje prepleta z občo-človeško zgodovino, še posebno sočni pa so literarni vstavki iz Pahorjevega opusa, ki jih lahko tu pa tam zasledimo med vrsticami pogovora.

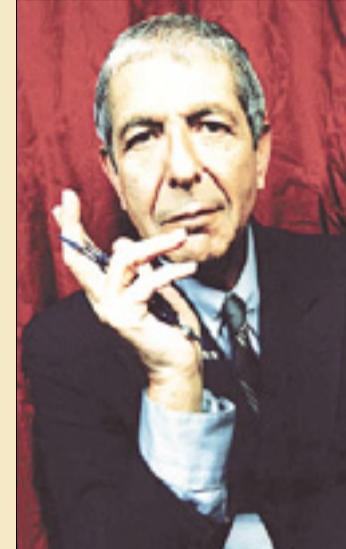
V svoji spremni besedi, ki je objavljena ob zaključku njene pogovora z Borisom Pahorjem, Orlićeva povzema dve pomembni ugotovitvi. V prvi vrsti se zaveda načrtne ignoriranja, ki ga je tržaški pisatelj doživeljal v vsem povojnem času v italijanskem literarnem okolju, Borisu Pahorju pa priznava tudi pomembno vlogo pričevalca svojega časa. In spet bi lahko rekli, da smo pri Kocbeku ...

Kot smo že zapisali v začetku, je knjiga namenjena prvenstveno italijanskim bralcem, saj večina nas že pozna Pahorjevo življenje in delo. Se pa tu in tam najde še kakšna zanimiva anekdota, ki utegne tudi pri slovenskem bralcu dodati še kak kamenček izredno bogatemu življenjskemu mozaiku naše tržaške literarne legende.

Primož Sturman

GLASBA

Leonard Cohen marca v Zagrebu

Priljubljeni kanadski kantavtor Leonard Cohen (na posnetku) bo v sklopu svetovne turneje 15. marca nastopil v zagrebški Areni, so potrdili organizatorji zagrebškega koncerta. Gre za prvi hrvaški koncert Cohen, ki je na glasbeni sceni od srede 60-ih let prejšnjega stoletja. Organizatorji Cohenovega zagrebškega koncerta so napovedali, da bodo vstopnice na voljo že od ponedeljka, 9. novembra. Čeprav Arena lahko sprejme tudi 20.000 ljudi, bodo za koncert Leonarda Cohen ponudili 10.000 vstopnic, ker načrtujejo, da bodo vsi obiskovalci imeli svoj sedež. 'Gre za vrhunskega glasbenika, ki je že razprodal koncerete po vsem svetu. Upamo, da bo tudi zagrebški koncert razprodan', je dejala Sanja Ajdinovski iz Lupa Promocije. Cene vstopnic bodo od 41 evrov na zgornjih tribunah do 96 evrov v loži.

Cohen, ki se je rodil leta 1934, je znan po svojem baritonu in narrativnem načinu petja predvsem ljubezenskih pesmi. Na njegovo glasbeno kariero, ki jo je začel kot 33 letnik, je najbolj vplival Bob Dylan, ki naj bi pisatelja in pesnika Cohen prepričal, da je mogoče uspešno spojiti poezijo in glasbo. Kanadski umetnik je v svoji dolgoletni karieri posnel nekaj več kot deset albumov, na katerih je glasba od folka, popa do world music. Med njegovim uspešnicami so pesmi *Sisters of Mercy*, *Suzanne in Dance me to the end of love*.

FESTIVAL WUNDERKAMMER - Letošnji niz nosi naslov Strani noči

Operno poglavje Giorgia Caodura

Tržaškega baritonista je spremljala čembalistka Alessandra Sagelli - Danes koncert z naslovom *Tenebrae factae sunt*

Vrata čudežne sobe, ki hrani antične glasbene poslastice, so se ponovno odprla s programom o čustvenih barvah baročne noči. Festival Wunderkammer, ki nosi letos podnaslov Strani noči je v sredo s koncertom baritonista Giorgia Caodura predstavlja svoje operno poglavje. Devetindvajsetletni pevec iz Tržiča se je že uveljavil na mednarodni operni sceni; pel je na primer v londonskem Convent Gardnu, v gledališču San Carlo v Neaplju, v beneškem gledališču La Fenice, v Državnem operi v Berlinu s precej obširnim repertoarjem, ki se pretežno osredotoča na 19. stoletje. Tokrat pa ga je kontekst festivala usmeril v povsem drugačne stilne vode baročnih oper z izborom samih poslastic iz opusa Georga Friedrica Händla.

Zaradi bolj omejenega Händlovega opusa za basovsko oz. baritonsko lego je Caoduro izbral več transkripcij arij, ki so izvirno nastale za višje glasove. Pevec je tako v bolj čustvenih trenutkih kot v viharnih, virtuoznih prehodih pokazal zelo solidno obvladjanje pevske in dihalne tehnike, a se kljub temu ni uspel oddaljiti od stiha pristopa, ki je primeren za bolj pristne operne junake kasnejše dobe, kar se je izražalo predvsem v fraziranju in v uporabi legata, v liričnem obravnavanju recitativov v odnosu do pre-skromne ekspresivne napetosti pri izvedbi arij (med temi so bile znana Va tacito e nascosto iz opere Julij Cesar, a tudi izbor odломkov iz opere Orlando in iz oratorija Semele). Nedvomno pa se je pevec izkazal z zanimivim glasom, scensko izkušnjo pri podajanju skladb in prikupnim pristopom, ki jih je publike nagradila z dolgim aplavzom. Vse arije so zazenele ob spremljavi čembala, kar prav gotovo predstavlja zahtevnejšo, a v tem primeru tudi primernejšo kombinacijo v primerjavi z bolj običajno uporabo klavirja pri koncertnih izvedbah. Za čembalom je sedela Alessandra Sagelli, ki je igrala z velikim zagonom, obenem pa je s sporocilnostjo in smislim za izbire tempov ujela pravi značaj vseh skladb. Čembalistka je prepričljivo nastopila kot ekspresivna sozavajalka, a tudi kot protagonistka instrumentalne točke, priedbe uverture iz opere Orlando.

Po operni obravnavi vezne teme noči predvsem v ljubezenskih odtenkih se bo festival Wunderkammer selil v mistične pokrajine metaforične noči Jezusove smrti. Nočjo ob 21. uri bo v cerkvi Blažene device Rožnegga venci v Trstu namreč na sporednu koncert z naslovom *Tenebrae factae sunt*. Glasbo Gasparja van Weerbeckeja, Scipioneja Stelle, Giachesa de Werta in Gesualda da Venosa bodo izvedli člani italijanske moške voikalne skupine Odhecaton.

Baritonista Giorgia Caodura je na čembalu spremljala Alessandra Sagelli

BRUSELJ - Na italijanskem kulturnem inštitutu ter na sedežu FJK

Poklon Tomizzi in Trstu

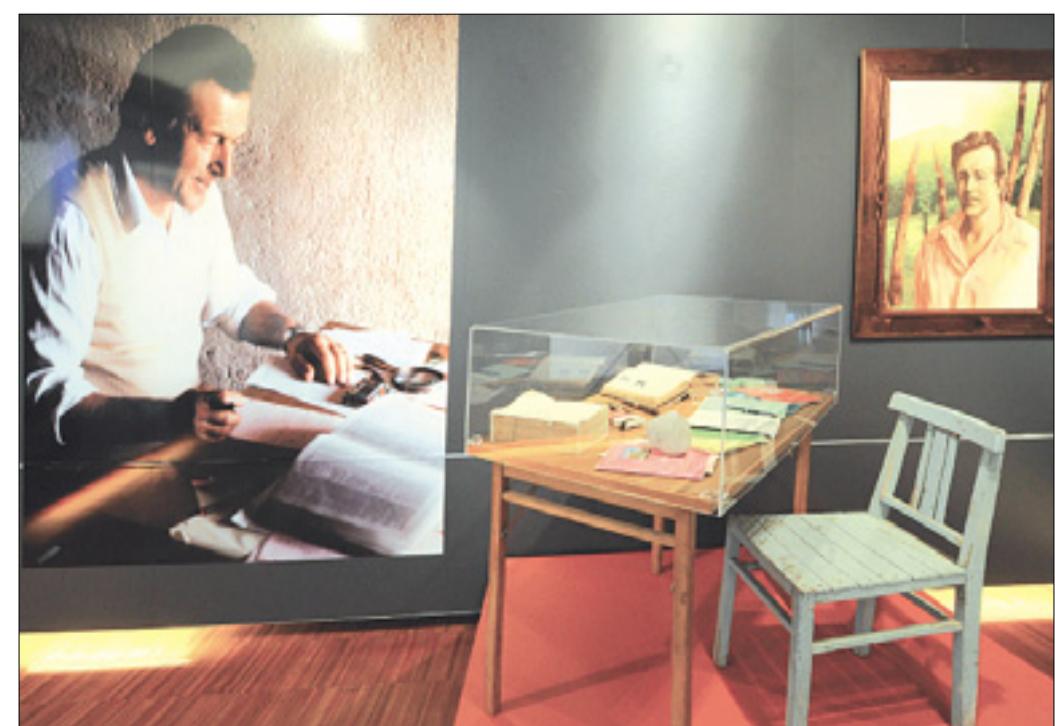
Predvajali so dva dokumentarca Skupine 85 o Franciski in Mladoporočencih iz Ulice Rossetti - Tudi debata z Ravlom Kodričem

Ob deseti obletnici smrti so se pisatelja Fulvia Tomizze spomnili tudi v evropski prestolnici. V Bruslju so na pobudo tamkajšnjega inštituta za italijansko kulturo, izpostave Dežele Furlanije-Julijanske krajine in združenja Giuliani nel mondo priredili kulturni večer »Fulvio Tomizza, le frontiere di Trieste« (Fulvio Tomizza, tržaške meje). V sodelovanju s Skupino 85 so predvajali dva filma, ki sta jih Patrizia Vascotto in Stella Rasman posneti v sklopu niza Tomizzove poti.

Italijani, ki živijo v Bruslju, so tako spoznali dva tržaška romana iz bogate produkcije Fulvio Tomizze. O Franciski in Mladoporočencih iz Ulice Rossetti sta ob posnetkih spregovorila tudi Stella Rasman in Pierluigi Sabatti, ki sta izpostavila nekatere njune skupne točke: oba romana se dogajata v Trstu, v obeh so opisani nelahki odnosi med italijansko in slovensko komponento, Tomizza je oba napisal na podlagi pisem. Predvsem pa: avtor je slovenski mestni skupnosti posvetil nekaj literarnih strani, kar se ni dogajalo vse od leta, ko je Scipio Slataper napisal Moj Kras ...

Na bruseljski izpostavi naše dežele se je v istih dneh vršilo tudi srečanje, na katerem sta Sabatti in Ravel Kodrič spregovorila o italijansko-slovenskih odnosih v luči velikih zgodovinskih sprememb: slovenska samostojnost in vstop Slovenia v EU sta nedvomno izboljšala tudi odnose med tržaškimi Italijani in Slovinci.

ROP

GOSPODARSTVO - Verjetno bo ostala nespremenjena še nekaj mesecov

ECB ohranila obrestno mero pri enem odstotku

Trichet države članice pozval, naj oblikujejo izhodne strategije iz poslabšanega javnofinančnega položaja

FRANKFURT - Svet Evropske centralne banke (ECB) na včerajnjem zasedanju v skladu s pričakovanji ni spremenil ključne obrestne mere za evroso območje, ki je že od maja na zgodovinsko nizki ravni enega odstotka. Svet ECB prav tako ni spremenil obrestne mere za menjeno posojanje in deponiranje presežne likvidnosti, ki še naprej ostajata pri 1,75 oz. 0,25 odstotka. Zaradi pričakovane počasnosti okrevanja gospodarstva v območju evra in negotovosti pri gospodarskih napovedih naj bi ECB po mnenju večine poznavalcev ključno obrestno mero nespremenjeno ohranila še kar nekaj časa oz. globoko v leto 2010.

Kot je po zasedanju Sveta ECB dejal predsednik osrednje monetarne ustanove območja z evrom Jean-Claude Trichet, obstoječi podatki in izsledki raziskav kažejo na izboljšanje gospodarske dejavnosti v evrskem območju v drugi polovici letosnjega leta. Že v tretjem četrletju ECB tako pričakuje vrnitev h gospodarski rasti v območju evra, ta pa naj bi se nadaljevala tudi v zadnjem trimesecu. Vseeno pa je Trichet opozoril na visoko stopnjo gospodarske negotovosti, saj je veliko dejavnikov, ki spodbujajo rast, le zaračne narave. Po Trichetovih besedah se območje evra sooča s tveganji, ki so večja od pričakovanj, čeprav bi obenem lahko prišlo do krepitve zaupanja in izboljšanja razmer na trgu dela.

Območje evra naj bi v naslednjem letu po ocenah ECB beležilo le postopno okrevanje gospodarske dejavnosti, saj je pričakovati, da bodo banke in podjetja še naprej konsolidirali svoje bilance in tako zavirajoče vplivali na gospodarska gibanja. Tudi predvidevanja za naslednje leto pa so zelo negotova, saj obstaja vrsta mogočih nevarnosti, ki bi lahko gospodarsko dejavnost znova omajale, kot npr. izrazita rast cen naft ali okrepitev negativne zanke med posojilnim krčem na finančnem trgu in realnim gospodarstvom.

Svet ECB se je sicer že maja tudi odločil, da bo ECB odkupovala krite obveznice, in sicer v obsegu 60 milijard evrov. Podrobnosti je nato dorekel na junijskem zasedanju. Nekateri ukrep, s katerim želijo v Frankfurtu sprostiti krč na finančnih trgih in povečati količino denarja v obtoku, se bo predvidoma iztekel junija prihodnje leto. Poleg tega je ECB bančnemu sektorju vse od začetka svestovne finančne krize zagotovljala injekcije dodatne likvidnosti v višini več sto milijard evrov, vključno z junijsko rekordno operacijo refinanciranja, ko je bankam na-

menila za skupno 442 milijard evrov po- sojil za 12 mesecev po fiksni enoodstotni obrestni stopnji.

ECB danes glede teh izrednih oz. nestrandardnih ukrepov ni napovedala sprememb, večina analitikov pa pričakuje, da bo bolj jasna sporočila o svojih nadaljnjih ukrepih začela pošiljati po decembrskem zasedanju Sveta ECB.

V svojem uvodniku je sicer Trichet izrazil pričakovanje, da bo v naslednjih mesecih območje evra na letni ravni znotra začelo beležiti inflacijo. Države območja evra so oktobra na letni ravni zabeležile 0,1-odstoten padec cen. Območje evra je tako medletno deflacijsko zabeležilo že peti mesec zapored. Srednjeročno oz. v časovnem okviru, ki je bistven za monetarne odločitve ECB, pa bo inflacija ostala v skladu s ciljem ECB glede srednjoročne cenovne stabilnosti. Ta je inflacija blizu, a pod dvega odstotkoma.

Trichet je države članice območja evra znova tudi pozval, naj čim prej oblikujejo jasne in verodostojne izhodne strategije iz poslabšanega javnofinan-

čnega položaja, do katerega je pripeljala kombinacija zmanjšanih javnofinančnih prihodkov in povečanih odhodkov zaradi krize. Trichet je zatrdiril, da bi odstotnost izhodnih strategij lahko resno omajala zaupanje v vzdržnost javnih financ in gospodarskega okrevanja, poleg tega pa bi lahko prišlo do povečanih inflacijskih pritiskov.

Države evrskega območja bi morale zato v doglednem času oblikovati strategije za umik protikriznih ukrepov in konsolidacijo javnih financ ter se pri tem opirati na realistične gospodarske napovedi. Zmanjševanje davkov lahko po Trichetovih besedah v poštev pridejo le, če imajo države dovolj manevrskega prostora. ECB je prepričana, da so nedavni sklepi finančnih ministrov EU, da je potrebno z izhodnimi strategijami začeti najkasneje leta 2011 in da bi moral item javnofinančne konsolidacije preseči zmanjševanje primanjkljaja za 0,5 odstotka bruto domačega proizvoda na leto, kolikor predvideva pakt o stabilnosti in rasti, minimalni standard. (STA)

POROČILO - Evropski center za spremljanje drog in odvisnosti Evropa se spopada z vse bolj izpopolnjenim trgom drog

BRUSELJ/LIZBONA - Evropski center za spremljanje drog in odvisnosti (EMCDDA) je včeraj objavil letno poročilo, v katerem ugotavlja, da se mora Evropa spopadati z vse bolj izpopolnjenim trgom drog ter s porastom uporabe različnih vrst drog in alkohola.

Kot kaže poročilo, so marihuana, kokain in heroin v Evropi najbolj uporabljene droge, vendar pa je v Vzhodni in Severni Evropi opazen tudi porast uporabe metamfetaminov. Med mladimi si cer beleži padec uživanja kanabis, kar zbuja nekaj upanja, vendar pa bi lahko število rednih uporabnikov doseglo 2,5 odstotka mladih Evropejcev, navaja poročilo EMCDDA.

Evropa se sicer sooča z vse večjo inovativnostjo prekupcev z mamili. Inovativnost je visoka tudi med proizvajalcem, ki prilagajo svoje tehnike "trženja" z konškim regulativam. Kot primer poročilo navaja pojav vse več oblik sintetičnih "kanabinoidov", ki imajo podoben učinek kot kanabis, vendar imajo kemično dru-

gačno sestavo. Poleg tega pa gre vse več ponudbe preko interneta, kjer se droge predstavlja kot neškodljivo "začimbo" ali kaj podobnega. Tovrstni primer je ravno droga "spice", ki naj bi jo uporabljali kot dideške kadilo, če pa jo človek kadi, pa ima podoben učinek kot marihuana.

Težave pa nato nastopijo pri uživanju teh novih drog, saj so njihovi učinki pogosto neznani, prav tako pa je težko dokazovati, da gre sploh za drogo, glede na to, da jih države nimajo klasificirane kot take. Veličina tovrstnih novih drog pa naj bi izhajalo iz Indije in Kitajske.

Na splošno so sicer leta 2007 v 30 evropskih državah - ob 27 EU članicah je raziskava zajela še Hrvaško, Norveško in Turčijo - zabeležili za slabih 30 odstotkov več kaznivih dejanj, povezanih z uporabo drog, kot leta 2002. Trend je upadal oz. je ostal stabilen le v Bolgariji, Grčiji, Luksemburgu, na Češkem in Madžarskem ter tudi v Sloveniji.

V Sloveniji upada tudi uporaba marihuane predvsem med dijaki od 15 do

16 let. Če je leta 1995 marihuano uživalo okoli 40 odstotkov dijakov, je ta odstotek v letu 2007 padel pod številko 30. Je pa na drugi strani zaskrbljujoč porast uporabe kokaina med šolarji - povečala se je namreč za več kot dve odstotni točki.

Zaskrbljujoča je tudi smrtnost zaradi uporabe drog. V obdobju od leta 1990 do 2006 je omenjenih 30 držav poročalo o skupno 6400 do 8500 smrtnih letno zrači uživanja drog, kar pomeni, da je v tem obdobju zaradi mamil umrl okoli 135.000 prebivalcev Evrope. Večino smrti - približno polovico - so sicer zabeležili v Veliki Britaniji in Nemčiji.

V Evropi ima glede na podatke iz leta 2007 najvišji odstotek smrtnosti Luksemburg, kjer - statistično preračunano - zaradi drog umre 85 ljudi na milijon prebivalcev. Sledita Estonija in Norveška, Slovenija pa je na tej lestvici na 12. mestu s 26 smrtnimi zaradi drog na milijon prebivalcev. Najnižje so Turčija, Madžarska in Slovaška s povprečno tri do štirimi smrtnimi zaradi drog na milijon prebivalcev. (STA)

EU - Šef britanskih konservativcev o Lizbonski pogodbi

Cameron se odpoveduje referendumu, a si želi vrnitve pristojnosti Londonu

DAVID CAMERON

ANSA

re spremeniti," je dejal po poročanju tujih tiskovnih agencij.

Vodja britanskega konservativca, ki so znani po svojih evroskeptičnih stališčih, je obenem napovedal, da si bo njegova vlada prizadevala, da bi v njene roke spet pristojnosti na nekaterih ključnih področjih. Cameron je v preteklosti napovedal referendum o Lizbonski pogodbi v Veliki Britaniji, če ta do nihovega prihoda na oblast še ne bo uveljavljena.

Potem ko je češki predsednik Václav Klaus pred nekaj dnevi podpisal ratifikacijo nove evropske pogodbe, s čimer je pogodbo ratificirala še zadnja članica unije, bo dokument verjetno v veljavno stopilo že decembra. Velika Britanija je Lizbonsko pogodbo ratificirala v parlamentu. Kot je v sredo dejal Cameron, njegova stranka zdaj nima druge izbire, kot da opusti oblubo o referendumu. Dodal je, da je zaradi češke odločitve razočaran. "Vendar je pogodba zdaj potrjena in noben referendum tega ne mo-

omejiti pa želijo tudi pristojnosti Sodišča Evropskih skupnosti v Veliki Britaniji. Med drugim je Cameron napovedal sprejetje zakona, po katerem bo moral vsak nadaljnji prenos pristojnosti v Bruselj potrditi britanski parlament, kar naj bi veljalo tudi za morebitno uvedbo evra na Otoku. Evropskim partnerjem je Cameron sicer v sredo sporočil, da konservativci ne načrtujejo "sabotaže" EU, temveč želijo le "postaviti vlogo Britanije v EU na bolj pozitivno mesto".

Vodja britanske diplomacije, laburist David Miliband, je v odzivu na Cameronoje izjave dejal, da so nadaljnja izvzetja Velike Britanije "nepraktična", obenem pa bodo iz Britancev naredila državljane drugega reda na evropskih trgih dela. Kritični so tudi v Franciji. Francoski minister za evropske zadeve Pierre Lelouch je dejal, da so britanski konservativci patetični. "Žalostno je videti Veliko Britanijo, ki je tako pomembna v Evropi, kako sama sebe reže od preostanka Evrope in izginja z radarskih zaslonov," je dejal. (STA)

Britanski konservativci so odločeni v prihodnjih letih doseči izvzetje Velike Britanije iz delov evropske zakonodaje na področju sociale in zaposlovanja,

EU - Lizbonska pogodba

Klausovi sodelavci nadaljujejo svoj boj

PRAGA - Tesni sodelavci evropskega češkega predsednika Václava Klause kljub njegovemu podpisu pod Lizbonsko pogodbo nadaljujejo boj proti tej reformni pogodbi. Klausov sestovalec Petr Hajek je predlagal celo izstop Češke iz EU, "da bi ponovno vzpostavili suverenost države". "Morali bi se boriti za odpravo Lizbonske pogodbe in za ponovno vzpostavitev suverenosti, pačevšči bi bila cena za to izstop iz EU," je za češki dnevnik Lidove noviny izjavil Hajek. "Naš predsednik je pomemben igralec v naši realnosti in mislim, da je eden izmed njegovih mogočih ciljev tudi ta skrajnost," pa je še pristavljal za češko televizijo Prima.

Podobno razmišlja tudi drugi Klausovi sodelavec, sekretar Ladislav Jakl, čeprav v svojih izjavah ni bil tako oster. "Boj se nadaljuje," je v zvezi z Lizbonsko pogodbo dejal Jakl, čeprav podrobnosti v zvezi s tem ni navedel.

Klaus je Lizbonsko pogodbo po dolgotrajnem zavračanju vendarle pod-

Abas ne bo kandidiral

RAMALA - Palestinski predsednik Mahmud Abas je včeraj v televizijskem nagovoru sporočil, da se na volitvah, ki bodo na palestinskih ozemljih predvodenih potekale 24. januarja prihodnje leto, ne bo znova potegoval za ta položaj. "To ni trik," je zatrdiril. Kot je v televizijskem nagovoru iz Ramale še povedal Abas, je s svojo odločitvijo že seznanil izvršni odbor Palestinske osvobodilne organizacije (PLO) in glavni odbor svojega gibanja Fatah. "Upam, da bodo vsi razumeli to odločitev, v prihodnosti bom s tem v zvezi sprejel nadaljnje korake," je še dejal.

Že pred televizijskim nagovorom so Abasovi tesni sodelavci nakazali, da se je predsednik tako odločil zato, ker je razočaran nad stališči ZDA glede ustavitev gradnje judovskih naselbin na zasedenih palestinskih ozemljih. Abasovo stališče namreč je, da bi moral Izrael sporno gradnjo v celoti ustaviti še pred ponovnim začetkom mirovnih pogajanj.

Lavrov v BiH za zaprtje urada visokega predstavnika

SARAJEVO - Na obisku v Sarajevu se je včeraj mudil ruski zunanjki minister Sergej Lavrov, ki se je ob tem zavezal za zaprtje urada visokega predstavnika mednarodne skupnosti v BiH. "Verjamemo, da morajo ljudje BiH vzeti usodo svoje države v lastne roke," je po srečanju z vodjo diplomacije BiH Svenom Alkalajem poudaril Lavrov. Kot je dodal, si bo Rusija po svojih najboljših močeh prizadevala za čimprejšnje zaprtje urada visokega predstavnika mednarodne skupnosti v BiH. "Vprašanje zaprtja urada in uresničevanja njegovih pooblastil, ki je začelo zavirati napredek BiH, je treba nujno rešiti," je še poudaril ruski zunanjki minister. Lavrov je še pojasnil, da bi Rusija podprla preoblikovanje urada visokega predstavnika v urad predstavnika EU, ki bi z BiH sodeloval na ravni posvetovanj in usklajevanju, ne bi se vmesaval v notranje zadeve BiH.

Aretacija Mlađića in Hadžića odprto vprašanje Srbije

BEOGRAD - Glavni haški tožilec Sergej Brammertz je včeraj v ločenih pogovorih z najvišjimi srbskimi predstavniki v Beogradu poudaril, da je edino nerešeno vprašanje glede sodelovanja Srbije s haškim Mednarodnim sodiščem za vojne zločine na območju nekdanje Jugoslavije aretacija dveh preostalih haških ubežnikov, Ratka Mlađića in Gorana Hadžića. Brammertz in predsednik srbskega nacionalnega sveta za sodelovanje s haškim sodiščem Rasim Ljajić sta sicer izrazila zadovoljstvo s sodelovanjem Srbije s haškim sodiščem, med drugim z dočasno potrebnimi dokumentacijami v Haag, vpogledom v arhive srbskih državnih teles ter drugimi vidiki tehničnega sodelovanja. (STA)

pisal v torek, ko je ustavno sodišče v Brnu odločilo, da ni v nasprotju s češko ustavo. Toda kljub temu je Klaus podpis pospremil z besedami, da se Češka zdaj odreka delu svoje suverenosti. Hkrati pa je zaradi odločitve napadel tudi ustavno sodišče.

Kljub ostriim besedam sodelavcev češkega predsednika pa jim češki politiki ne dajejo prevelike teže. "Dobra zamisel. Hajek bi bil lahko zgled in kot prvi zapustil EU. Ni važno kam," je izjavil vodja konservativne Državljanske demokratične stranke (ODS), nekdanji premier Mirek Topolanek, ki je sicer Lizbonsko pogodbo v imenu Češke tudi podpisal.

Po besedah podpredsednika socialdemokratov in podpredsednika spodnjega doma češkega parlamenta Lubomira Zaoraleka "kričanje" Hajeka sploh ni vredno komentirja, vodja desnoliberale stranke TOP 09 Miroslav Kalousek pa je novinarje vprašal, ali mora res komentirati "vsko nro izjavo".

GRADIŠČE - Riccardi prisluhnil mnenjem o načrtu konzorcija z družbo KB1909 na čelu

Župani prižgali zeleno luč za čezmejni elektrovod

Investitorji bodo pripravili potrebno dokumentacijo in jo predložili deželi, ki bo sklical storitveno konferenco

Srečanje z Riccardijem v Gradišču

BUMBICA

GORICA - Gripa Cepivo danes spet na voljo

Zaloge pošle že v torek

Danes naj bi bilo na območju goriške pokrajine spet na voljo cepivo za sezonsko gripo, ki ga od torka ni bilo več na razpolago. Družinski zdravniki so morali tako odreči številna cepljenja, ki so bila že naročena, sicer pa v pristojni službi zdravstvenega podjetja pojasnjujejo, da je za nevšečnosti kripa zamuda pri naročilu cepiva. Karkoli naj bi danes dobili novo posliko cepiva, tako da naj bi bilo cepljenje proti sezonski gripi spet omogočeno.

Pokrajinska tajnica zveze družinskih zdravnikov Adriana Fasio lo je obsodila dogodek in poudarila, da je do napake prišlo zaradi deorganizacije pristojnih služb.

Župani občin Gorica, Sovodenje, Gradišče, Zagraj, Foljan-Redipulja in San Pier so včeraj prižgali zeleno luč za uresničitev čezmejnega elektrovoda, ki ga med Vrtojbo in Redipuljo načrtuje slovensko-italijanski konzorcij pod vodstvom finančne delniške družbe KB1909. Povoljno mnenje osnutku projekta, iz katerega bodo zdaj pripravili dokončni načrt, je skupaj z župani izrazila tudi goriška pokrajina, in sicer na včerajnjem srečanju z deželnim odbornikom za promet in infrastrukture Riccardom Riccardijem, ki je potekalo v palači Torriani v Gradišču.

Kot znano je svojčas deželni odbornik Riccardi pozval investitorje, naj sprememjo začetni načrt za podzemni kabel in naj se dogovorijo s krajevnimi upravami za alternativno traso. Družba KB1909 je Riccardijev zahetvo upoštevala in skupaj z načrtovalci pripravila projekt, s katerim je elektrovod oddaljila od vseh naseljenih območij. V zadnjih tednih so načrt za alternativno traso predstavili županom, ki so tako med včerajnjim srečanjem z Riccardijem prižgali zeleno luč za nadaljevanje upravnega po-

stopka in za pripravo dokončnega načrta. »Do decembra bomo pripravili vso potrebno dokumentacijo in jo nato odposlali na deželo, ki bo sklical novo storitveno konferenco,« pravi predsednik družbe KB1909 Boris Peric in pojasnjuje, da je za dejansko uresničitev elektrovoda še vedno zelo nevaren tekmeck podjetje Adria Link. Prejšnji teden so namreč predstavniki naveze, ki jo sestavljajo podjetja Acegas, Tei in Enel Produzione ter slovenski partner E3-Elektroprivomska iz Nove Gorice, predstavili nov osnutek načrta v Gradišču, sicer pa zgleda, da za postopkom družbe KB1909 še vedno stojata.

Včerajnjega srečanja z deželnim odbornikom Riccardijem so se udeležili župani Gorice Ettore Romoli, Sovodenj Alenka Florenin (spremljal jo je podžupan Slavko Tomsič), Gradišča Franco Tommasini, Zagraja Elisabetta Pian, Foljana-Redipulje Antonio Calligaris in San Piera Claudio Bigolin. Goriško pokrajino je predstavljala odbornica za okolje Mara Černic. »Prvotni načrt smo blokirali, ker je bil sporen, saj je bil podzemni kabel spe-

ljan sred Sovodenj in Zagraja. Po drugi strani je alternativna trasa začrtana daleč od naselij; ker se občine z njo strinjajo, je sprejemljiva tudi za nas,« pravi Černičeva in pojasnjuje, da so na pokrajini svojčas podprli občine, ki so imele pomislike nad projektom, potem pa je po besedah pokrajinske odbornice treba priznati, da je bila družba KB1909 pripravljena na odprtiro dogovarjanje z občinskimi upravami. »Zaradi tega smo na pokrajini zadovoljni, da je prišlo do dogovorjene rešitve,« poudarja Černičeva in vsekakor napoveduje, da bodo sledili tudi nadaljnji fazam projektiranja. »Pozorni bomo, da bo kabel dodatno zaščiten, kjer bo speljan bliže hišam, in da bo pokrajinska cesta med Zagrajem in Sovodenjam primerno utrjena,« zaključuje Mara Černic.

Med včerajnjim srečanjem je prizadevanja družbe KB1909, da bi prišlo do čim bolj dogovorjene rešitve skupaj z občinskimi upravami, povabil tudi odbornik Riccardi. Poudaril je, da so lahko dosedanja pogajanja zgled dobre prakse za vse podobne posege v prostor. (dr)

DEVETAKI Svarilo pred hrupom in kamnolomom

Odbor Okolje 2000 je zaskrbljen zaradi širitev kamnoloma pri Devetakih in zaradi hrupa, ki ga bodo povzročali tovornjaki, naloženi s kamenjem in gramozom. »Julija je specializiran inženir opravil meritve zvočne onesnaženost pri Devetakih in ugotovil, da se hrup niti ponovi ne spusti pod 40 decibelov,« pravi v imenu odbora Okolje 2000 Alberto Ballarini in opozarja, da bo hrupa po širitevi kamnoloma še več. Po njegovem mnenju bi treba na Krasu spodbujati druge oblike gospodarskega razvoja, ki bi imele manjši učinek na naravno okolje od kamnoloma.

Z doberdobske občine odgovarjajo Ballariniju, da je delovanje kamnoloma pod nadzorom pristojnih služb, tudi po njegovi širitevi pa bo velika pozornost posvečena spoštovanju predpisov o varovanju naravnega okolja in zvočnem onesnaževanju.

ŠTANDREŽ - Rajonski svet pisal deželi in pristojnim ustanovam v zvezi z avtocesto

Pričakujejo odvodore

Rajonski predsednik Brescia opozarja na potrebo po uresničitvi pregrad proti hrupu ter prehoda za pešce in kolesarje

Štandreški rajonski svet je v zvezi z gradnjo avtoceste Gorica-Vileš pisal deželi, podjetju Autovie venete, družbi ANAS in podjetju SDAG, v vednost pa je pismo odp послal tudi goriški občini in pokrajini. »Doslej nam je odgovorilo samo podjetje Strade FVG, ki upravlja deželno cesto št. 117, to se pravi bivšo državno cesto 56 Bis. Ostali nam niso še posredovali svojih odgovorov, čeprav opozarjam na izredno konkretno vprašanje,« poudarja štandreški predsednik Marjan Brescia, ki si je prejšnji teden ogledal krožišče in železnico pri Štandrežu skupaj z deželnim svetnikom Igorjem Gabrovcem, goriškim občinskim svetnikom Silvanom Primosigom, pokrajinskim tajnikom SSk Julijanom Čavdkom, rajonskim svetnikom Mariom Muccijem in Markom Brajnikom.

Brescia poudarja, da se je pred časom na sedežu dežele v Trstu pogovarjal s funkcionarji, ki sledijo načrtovanju nove avtoceste. Opozoril jih je na potrebo po uresničitvi pregrad proti hrupu, pri čemer so mu odgovorili, da se bo o tem lahko naknadno pogovoril z direktorjem del. »Z njihovim odgovorom nisem nikakor zadovoljen, saj direktor del nima nikakršne pristojnosti, da bi spremenil projekt,« pravi Brescia, ki je prepričan, da je treba zadevi pozornost slediti, saj drugače bodo projekti ostali v glavnem neuslušani. (dr)

Gabrovec pri železnici v Štandrežu

Železniški promet

V dvorani pokrajinskega sveta v Gorici bo jutri ob 9.30 okrogla miza, ki jo prireja organizacija avtonomnih in baznih sindikatov Or.S.A. na temo železniškega prometa na naši deželi včeraj, danes in jutri. Srečanje bo vodil novinar Gianfranco Antoniali, na razpravi pa bodo sodelovali državni sekretar Or.S.A. Giuseppe Maltese, deželni odbornik za promet Riccardo Riccardi, deželna direktorja Trenitalia in RFI Mario Pettinella oz. Giuseppe Albanese, predsednik Pristaniške oblasti Claudio Bonicioli, predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, goriški župan Ettore Romoli in občinski odbornik Germano Pettarin.

Deželno srečanje o športu

Deželni olimpijski odbor CONI prireja v pondeljek, 9. novembra, v goriškem avtoriju v Ul. Roma ob 18. uri srečanje o športu. Beseda bo tokrat tekla o deželnem športu v širšem državnem, mednarodnem, šolskem in turističnem kontekstu, pri čemer ne bo izostala vloga šole in zdravstvene varnosti.

Baklada v Ločniku

V Ločniku bo jutri tradicionalna solidarnostna baklada, s katero bodo zbirali prostovoljne prispevke za organizacijo Casa mia, ki nudi zatočišče svojcem bolnikov na zdravljenju v bolnišnicah Burlo Garofolo v Trstu in Santa Maria della Misericordia v Vidmu. Sprevd bo ob 19.30 krenil s Trga San Giorgio in se ob glasbeni spremljavi godbe na pihala iz Krmina zaključil pri koči alpincev, kjer bodo pohodnikom ponudili krožnik pašte in sladico. Ob raznoraznih združenjih prostovoljev sodeluje letos pri pobudi tudi Aeroclub iz Moša, ki je ponudil 30 minutni let na enem izmed svojih letal.

Brezplačno merjenje glukoze

V soboto, 14. novembra, bomo obeležili svetovni dan diabetesa oziroma sladkorne bolezni. Na ta dan bodo po vsem svetu potekale številne kampanje osveščanja o tej kronični presnovni motnji, ki se čedalje bolj širi tudi pri otrocih s prekomerno telesno težo. S pondeljkom bo v goriških lekarinah na voljo brezplačno merjenje glukoze v krvi.

GORICA - V Kinemaxu predstavili celovečerec Alessandra Angelinija Alza la testa

Zgodba o meji in obmejnem človeku

Prisotna režiser in igralka Anita Kravos - Na ogled tudi Cvitkovičev To je zemlja, moj brat

Slabo leto po koncu snemanja so si noči v goriškem Kinemaxu predstavili celovečerec italijanskega režisera Alessandra Angelinija »Alza la testa«. Slovesnosti sta se udeležila igralka Anita Kravos, ki je za svojo interpretacijo na rimskem filmskem festivalu pravkar prejela nagrado L.a.r.a. in sam režiser. Goriški odbornik za kulturo Antonio Devetag je ob tej priložnosti poudaril, da postaja Gorica vse pomembnejši center filma ne le v naši deželi, temveč tudi izven nje, ter ob tem zagotovil, da bo občina v prihodnje še podpirala tovrstne projekte.

Angelini, ki je filmski projekt napisal za protagonista Sergia Castellitta, je občinstvu zaupal, da je pravzaprav sam Castellitto izbral njega in ne obratno. Že na prvem srečanju sta se pogovarjala o detajlih, kar se pri filmskih produkcijah skorajda nikoli ne dočaja. Anita Kravos se je mestu zahvalila za podporo. »Glavno vlogo so mi dodelili na avdiciji v Rimu, vendar ni naključje, da sem Goričanka in da je bil film sneman ravno tu: vse ima namreč en namen.« Edini prizor, v katerem si s Castellitom sedita nasproti, je Kravosova odigrala v italijansčini, a ob tem vselej mislila po slovensko, »kajti slovenčina je ohranila dvojino, ki je po mojem mnenju formula prijateljstva in ljubezni. Slovenski jezik in kultura sta zame zelo pomembna in ju z veseljem uporabljam.« Režiser je dejal, da so sicer za to vlogo iskali moškega ali transensualca, Anita pa se je vseeno udeležila avdicije in ga povsem prepričala. Kot je še pojasnil, film pripoveduje zgodbo meje in življenjsko zgodbo obmejnega človeka. »Preden ustvarjam film, moram zgodbo in kraj najprej občutiti: v Gorico sem se vživel in v filmu sem želel prikazati občutek tujega, ki je bil tu več let zakorenjen v ljudeh. Kritika je glede filma ravno zato povsem razdrojena, saj se zavedam, da sem se dotaknil posebnih tem in likov, kot je protagonist na primer, ki si vseprek zatiska oči. Vsekakor pa film ni zgodba o očetu in sinu, temveč o človeku, ki je vse življenje delal napačne izbire.« Film bodo drevi predvajali v goriškem Kinemaxu in v 60 italijanskih dvoranah, ki cenijo avtorski film.

Poleg italijanskega celovečerca so sinoči predstavili kratkometražni film Jana Cvitkoviča »To je zemlja, brat moj«, ki je nastal v Doberdobu v produkciji družbe Transmedia. »V filmu prikažem to, česar z besedami ne znam. Zato me ne sprašujte, kaj sem želel s tem povedati, saj bi vam ne znal ponuditi ustreznegga odgovora,« je dejal režiser, ki je bil sinoči prisoten v dvorani. Cvitkovič se trenutno mudi v naših krajih, kjer snema celovečerec, katerega incipit predstavlja ravnou ta kratkometražni film. (td)

Z leve
Antonio Devetag,
Anita Kravos,
Alessandro
Angelini in
Jan Cvitkovič

BUMBACA

GORICA - Praznik kulture Tra_Inganni še do nedelje

Okno v svet prevar

Danes protagonist novinar Massimo Fini, jutri psihijater Paolo Crepet, v nedeljo pa komik Giobbe Covatta

Maddalena Crudeli
BUMBACA

Včeraj je v pokrajinski palači s predavanjem Maddalene Crudeli o morfologiji prevar uradno začel praznik kulture Tra_Inganni, ki ga že četrto leto zapored prireja združenje Ex Border. Prevarne in goljufije so, kot rečeno, rdeč nit festivala, ki bo v prihodnjih dneh dosegel svoj višek. Danes ne gre spregledati srečanja s filozofom in novinarjem Massimom Finjem, ki bo ob 20.45 na sedežu Fundacije Cavigo (Ul. Carducci 2) predstavil etnično prevaro in univerzalno utopijo.

Jutrišnji dan se bo začel v deželnem avditoriju v Gorici (Ul. Roma 5) že ob 17. uri s srečanjem z madžarskim pesnikom in eseistom Tomášom Kemeyjem, ki se bo poglobil v analizo nejasnih mej med prevaro in iluzijo. Ob 18.15 pa se bo pi-

satelj Raul Montanari posvetil prevaram, ki se skriva v pisjanju, v igri in v življenu. Večerni spored bo ob 20.45 posvečen pogovoru s psihiatrom in sociologom Paolom Crepetom. Prevar se je Crepet lotil tudi v svoji knjigi Sfamilgia, v kateri se spušča v delikatne antropološke spremembe, ki zaobjemajo celotno skupnost, s poudarkom na družini in mladih.

V nedeljo bo ob 16. uri v Pokrajinskih muzejih v grajskem naselju srečanje srbsko pesnico Jeleno Stojasavljević o prevarah v ljubezni. Zastor nad festivalom pa bo padel ob 20.45, ko bo v avditoriju goriške kulture nastopil neapeljski komik Giobbe Covatta, ki se bo na nekonvencionalnem srečanju dotaknil konvencionalnih tem, in sicer težav v Afriki in človekovih pravic.

VRH - Bodeča neža nastopila na reviji izbranih malih skupin v Radovljici

Priznanje za izbiro programa

Vrhovske pevke so bile med sedmimi izbranimi skupinami najmlajše nastopajoče - Predstavile so se z Gallusovo, Čopijkevo in Cergolovo skladbo

Dekleta z dirigentko Matejo Černic

V soboto, 24. oktobra, je dekliška vokalna skupina Bodeča neža z Vrha Sv. Mihaela v osmčlanski zasedbi nastopila na reviji izbranih malih skupin Slovenije 2009 v Radovljici. Pridelitev je potekala v Baročni dvorani tamkajšnje grashčine v organizaciji Javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti. Revije se je letos udeležilo sedem izbranih skupin, po pravilniku so lahko imele do največ enajst članov in nastopati so morale brez dirigenta. Strokovna spremjevalca prireditve sta bila Sebastijan Vrhovnik in Andraž Hauptman, ki sta skupinam dodelila tri predvidena priznanja.

Med skupinami, ki so reviji vlike visok umetniški nivo, so bila dekleta Bodeče neža najmlajše nastopajoče. DVS Bodeča neža je pod vodstvom Mateje Černic za svoj nastop prejela priznanje za najboljšo izbiro programa. Izvrsten moški sekstet Štima iz Ljubljane, ki ga vodi Blaž Strmole, je prejel nagrado za najboljšo skupino na reviji, nagrado za najboljšega debitanta pa je prejela mešana vokalna skupina Ignacijski Hladnik iz Tržiča pod vodstvom Tomaža Megliča.

Na reviji je dekliška vokalna skupina Bodeča neža izvedla tri skladbe, in sicer Confirmatio hoc Deus Jacobus Gallusa, Harmonika vetra Ambroža Čopija in Žejni Oleander Iztoka Cergola na besedilo prof. Majde Artač, ki jo je na harmoniko spremjal Mirko Ferlan. Podvigov pevki pa nikakor ni konec, saj se bodo v mesecu novembru udeležile regijskega tekmovanja v Postojni, kjer bodo nastopile v dveh kategorijah.

Lucija Tavčar

GORICA - CTA

Vračajo se zimski lutkovni popoldnevi

Na odru bo, kar se da pestro

Goriški center za animirano gledališče CTA bo v veselje najmlajših ponovno priredil serijo lutkovnih predstav, ki bodo med novembrom in februarjem zaživele na odru kulturnega centra Lojze Bratuž v Gorici. Gre za že enajsto izvedbo pobude zimskih popoldnevov »Pomeriggi d'inverno 2009-10«, s katerimi želijo prireditelji otroki in njihove starše pospremiti v čarobni svet lutk, pravljic in pescic.

Novost letosnjega abonmaja, ki ga oblikuje sedem predstav lutkovnih ansamblov iz Italije, Švicarde in Slovenije, so pravljične urice »Storie d'inverno«. Center CTA bo v sodelovanju z goriško knjigarno Libreria Editrice Goriziana v prostorih knjigarne na Korzu Verdi priredil pet popoldnevov namenjenih branju pravljic in povessti. Prva pravljična urica v knjigarni LEG bo v soboto, 21. novembra, ko bo protagonistka pravljica italijanske pisateljice Viviane Lamarque »Otrok, ki je pral vetrobran«. Otroci pa bodo na prihodnjih srečanjih lahko prisluhnili bralcem in bralkam, ki jim bodo pripovedovali zgodbe Oskarja Wildea, pravljice znanega danskega pisatelja Hansa Christiana Andersena, Jeana Giona in pa Bruna Tognolinija.

Prva predstava zimskih popoldnevov bo na sporedu prihodnjo soboto, 14. novembra, ob 16.30, ko se bo na odru Kulturnega centra Lojze Bratuž otrokom predstavila lutkova gledališka skupina Zavod Federacija iz Ljubljane. Igralci bodo uprizorili gledališko-glasbeno predstavo Kralj prislruške. Delo, ki je prosto povzeto po istoimenski povesti italijanskega pisatelja Itala Calvina, je idejno in režisersko obdelal slovenski skladatelj in gledališčnik Peter Kus. Zgodbo bodo animirale številne marionete ob spremljavi izvirnih glasbenih instrumentov. V soboto, 28. novembra, pa bo v goste prišla švicarska gledališka skupina Theatre Johana iz Nidaua, ki se bo otrokom predstavila z ironičnimi variacijami na temo pravljice o Rdeči kapici.

Na uradu goriškega centra za animirano gledališče CTA v Ulici Cappuccini 19 si je mogoče zagonitoviti različne abonmaje (za 4 predstave - 15 evrov, za 7 predstav - 25 evrov ali pa popoldanski kupon - 20 evrov), in sicer od pondeljka do petka v dopoldanskih urah med 10. in 12. uro, popoldne pa med 15. in 16.30. Več informacij je vsekakor na voljo na spletni strani www.ctagorizia.it. (VAs)

NOVA GORICA - Mednarodni projekt Comenius Regio

Jezikovne ovire presegli s kreativnostjo

Sodelovanje vzpostavile šole iz Nove Gorice, Tavagnacca in Pordenona

Nova Gorica je včeraj gostila prvo srečanje novega mednarodnega projekta Comenius Regio Italija - Slovenija. Udeležili so se ga vsi vključeni partnerji, učenci in učitelji novogoriške osnovne šole in Šolskega inštituta iz Tavagnacca, dijaki in profesorji Gimnazije Nova Gorica in Tehnično komercialnega inštituta Mattiussi iz Pordenona, Panathlon klub iz Gorice in predstavniki obeh držav, mestne občine Nova Gorica, direkcije deželnega šolskega urada Furlanije-Julijanske krajine, regijskega odbora za šolstvo, izobraževanje in kulturo ter Športne zveze Nova Gorica, ki je na slovenski strani koordinator projekta z naslovom Žoga brez meja.

»Osnovni cilj projekta ni le znova poskušati v glavah, ne le fizično, podreti meje, temveč poskušati živeti v neki skupnosti, razumeti različnosti in upoštevati drug drugega v svojem bistvu,« je srž projekta opisala ravnateljica osnovne šole Milojka Štrukelj Tatjana Krapše.

Prav to so včeraj počeli mladi, skozi različne dejavnosti so predstavili drug drugega in skušali zaživeti v sožitju. Ključna točka projekta je najti način, kako kreativnost mladih izkoristiti in razumeti kot odlično priložnost za spoznavanje različnih kulturnih, ob tem pa najti način poučevanja v drugi državi. Slovenija in Italija skušata s tem najti večjo skladnost med svojima izobraževalnima sistemoma in vzgojnimi programi, poudarek pa dajeta neverbalni komunikaciji. Gre za poskus kako s kreativnostjo in inovacijami preseči jezikovne in govorne ovire in meje s pomočjo neverbalnih torej motoričnih, športnih, gledaliških, glasbenih, plesnih, likovnih in drugih aktivnosti. V okviru dveletnega projekta je predvidena tudi priprava t.i. modula gibalnih ved in učnih turističnih poti, s poudarkom na neverbalnem učenju.

Patrizia Pavatti iz šolskega urada dežele Furlanije-Julijanske krajine je včeraj izpostavila, da gre pri tem projektu za prvo takšno sodelovanje med regijama in ne le med posameznimi šolami in slovensko stran pozvala k čimprejšnjemu ponovnemu snidenu. Podžupan novogoriške mestne občine Matej Arčon ji je obljubil tvorno sodelovanje, saj se, kot je tudi sam povedal, tokrat prvič ponuja možnost, da se čezmejno sodelo-

Tamara Benedetič

Delavnica angleščine z učenci nižje srednje šole iz Tavagnacca in osnovne šole Milojka Štrukelj

FOTO T.B.

vanje konkretnizira. »Mi že imamo nekaj čezmejnih izkušenj na področju športa in izobraževanja, a te so s področja urejanja infrastrukture, zdaj je čas za nekaj novega,« je dodal Matej Arčon.

Nad novim čezmejnim sodelovanjem so navdušeni na obeh straneh. Na največji novogoriški mestni osnovni šoli Milojka Štrukelj bodo med drugim v okviru projekta vzpostavili spletno stran o turističnih poteh, ki jo bo omogočila ravno šola v Tavagnaccu. Na novogoriški Gimnaziji, ki je že vključena v mednarodne povezave s šolami iz goriške in tržaške pokrajine, kakor tudi s šolami iz drugih italijanskih in evropskih mest, pa aktivnost v okviru projekta Comenius Regio ocenjujejo kot dragoceno priložnost sistematičnega širjenja sodelovanja in s tem obojestranskega bogatjenja. Zavezujejo se sodelovati s partnerji iz pordenonske pokrajine, predvsem z izmenjavami dijakov, osebnimi srečanjami in »izposojo« laboratorijev in drugih učnih prostorov.

Tamara Benedetič

SOLKAN - Danes odprtje razstave

Dimenzija napredka gosti Ceccarellija in Tessarijevo

V solkanski galeriji Dimenzijsa napredka bodo danes ob 19. uri odprli četrto razstavo letošnje sezone. Kurator Willy Darko je izbral dela umetnikov Nerija Ceccarelli in Gianne Marie Tessari, ki bodo na ogled do 27. novembra, so sporočili iz galerije.

Ceccarelli je po začetnem študiju na umetniškem liceju in torinski likovni akademiji Accademia Albertina oblikoval svoj lasten in samosvoj umetniški izraz. Neumorni popotnik med New Yorkom, Dubajem in Evropo pogosto pretvarja svoja dela v kratke zapiske o krajih in mestih. Velemestnim vzdružjem dodaja spomine na oblike in zname, sposojene od

umetnostne zgodovine, od hiperrealizma do ameriškega pop arta, ki se spajajo z nekaterimi odmevi ruskega konstruktivizma, vse do namigov na street art, je o umetniku zapisano na zloženki, ki sprembla solkansko razstavo. Na njej se predstavlja tudi Tessarijeva, katere redka in izbrana platna, ki ponazarjajo bistveno misel, so skrbno dodelana in v prav nič naključnem sorodstvu motivov. Umetnica že veliko let nadaljuje vzpon po zahrbtnem pobočju slikarstva, poznava njegove pasti, cincime in dejavu, ne verjame enoglasni viziji stila kot edinega orodja za identifikacijo tvorca, pa je zapisano o Tessarijevi. (tb)

GORICA - V kulturnem centru Lojze Bratuž 21. in 22. novembra

Cecilijanka 2009

51. revija goriških pevskih zborov bo posvečena 50-letnici Zveze slovenske katoliške prosvete

Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice prireja 51. revijo goriških pevskih zborov - Cecilijanka. Na reviji sodelujejo poleg goriških, tudi zbori iz tržaške in videmške pokrajine ter Koroške in Slovenije. Letošnja Cecilijanka je posvečena 50-letnici Zveze slovenske katoliške prosvete.

Na letošnji Cecilijanki bodo v kulturnem centru Lojze Bratuž v soboto, 21. novembra, ob 20.30 nastopili cerkveni pevski zbor Šentlipš - Koroška (zborovodja Janez Petjak), moški pevski zbor Provox - Renče (zborovodja Ivan Mignozzi), mešani pevski zbor Štandrež (zborovodja David Bandelj), vokalna skupina Polymnia & Friends - Turjaka (zborovodja Dorino Fabris), mešani pevski zbor Hrast - Doberdob (zborovodja Hilarij Laverenčič), moški pevski zbor Fantje izpod Grmade (zborovodja Ivo Kralj), mešani pevski zbor F.B. Sedej - Števerjan (zborovodja Aleksandra Pertot), moški pevski zbor Skala - Gabrie (zborovodja Zulejka Devetak), ženska

vokalna skupina Danica (zborovodja Patricia Rutar Valič) in pa mešani pevski zbor Lojze Bratuž (zborovodja Bogdan Kralj). V nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri pa še moška vokalna skupina Chorus '97 - Miren (zborovodja Laura Winkler), mešani pevski zbor Jazbina - Plešivo (zborovodja Zdravko Klanjšček), moška pevška skupina Akord - Podgora (zborovodja Dario Bertinazzi), moški pevski zbor Mirko Filej - Gorica (zborovodja Zdravko Klanjšček), mešani pevski zbor Podgora (zborovodja Peter Pirih), moški pevski zbor Štmaver (zborovodja Nadja Kovic), Mešani pevski zbor Rupa-Peč (zborovodja Zulejka Devetak), moški pevski zbor Matajur - Špeter (zborovodja David Klodič), dekliška vokalna skupina Bodeča neža - Vrh Sv. Mihaela (zborovodja Matja Černic). V soboto bo pred pričetkom programa spregovoril Dario Bertinazzi, v nedeljo pa predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete Franca Padovan.

Poklon odporništvu in Ondini Peteani

»Lepo je živeti v svobodi«, je zapisala prva italijanska partizanska kurirka, deportiranka v Auschwitz - št. 81672 ter povojna sindikalna in politična delavka, Tržačanka Ondina Peteani (1925 - 2003), ko je nekaj tednov pred smršjo ležala v bolnišnici. Te njeni besede so natisnjene na naslovnicu publikacije, ki je nastala izpod peresa zgodovinarke Anne Di Gianantonio, danes pa se pojavljajo tudi na održi tržaškega občinskega gledališča, kjer bo drevi ob 20.45 zaživila Ondinina življenska zgoda. Vlogo pionirke osvobodilnega gibanja, nosilke idealov svobode in bratstva bo odigrala mlada tržaška igralka Marta Cusunà, ki je predstavilo Lepo je živeti v svobodi tudi podpisala in režiral. Z njo želi predstaviti Ondinino zgodo in hrkrati vrednote odporniškega gibanja, ki so danes marsikom tru peti.

Martinovanje v Gabrijah

Kulturno društvo Skala iz Gabrij prireja v sodelovanju z gabrsko lovsko družino v nedeljo, 8. novembra, ob 14.30 tradicionalno martinovanje na vaškem trgu. Po župnikovem blagoslovu poljskih pridelkov in kmečkih strojev bosta kulturni program oblikovala moška pevska zborna Skala iz Gabrij in Jezero iz Doberdoba. V društvni dvorani se bo medtem s samostojno razstavo predstavila likovna umetnica Karmela Rusjan; njena dela si bo mogoče ogledati tudi v petek, soboto in nedeljo, 13., 14. in 15. novembra, med 19. in 20. uro. Z odprtjem razstave se začenja niz kulturnih in glasbenih dogodkov, s katerimi bo gabrsko društvo Skala praznovalo svojo stoletnico; niz praznovanj se bo sklenil v začetku pomlad, ko bodo predstavili knjigo, posvečeno visokemu društvenemu jubileju.

Goriški zapor prepoln

Združenje radikalcev »Trasparenza è partecipazione« kritično ocenjuje razmere v goriškem zaporu. Tajnik združenja Lorenzo Cenni opozarja, da število zapornikov v njem presega »za trideset odstotkov število razpoložljivih mest«, medtem ko je osebja premalo, ter da temelji delovanje ustanove »na delu prostovoljev«. Italijanski zapori so prava socialna odlagališča: programov za ponovno vključitev zapornikov v družbo ni, saj ni denarja, osebja in prostorov. »Kdor je zgrešil, mora biti kaznovan; za avtorje manj hudih kaznivih dejanj pa je treba začeti razmišljati o alternativah, kot sta hišni pripor ali socialna služba.«

Koncert v avditoriju

V okviru niza Večernih koncertov, ki jih prireja glasbeno društvo Rodolfo Lipizer, bosta drevi ob 20.45 v goriškem avditoriju nastopili kitajsko-kanadski glasbenici, violinistka Yi-Jia Susanne Hou in pianistka Elaine Hou.

Prefektinja v knjižnici

V pondeljek, 9. novembra, ob 10. uri bo na obisku v Feiglovi knjižnici v Gorici prefektinja Maria Augusta Marrosu. Sprejela jo bosta predsednik Narodne in študijske knjižnice Viljem Černo in odgovorna za Feiglovo knjižico Luisa Gerolet.

Romoli o futurizmu

Goriški župan Ettore Romoli se bo danes ob 18.30 oglasil na frekvencah Radia 1 (fm 89.5). V oddaji Tornando a casa, ki jo vodi Enrica Bonacorti, bo spregovoril o razstavah, ki jih v Gorici od 27. novembra prirejajo občinska in pokrajinska uprava ter Fundacija Carigo in bodo posvečene obmejnemu futurizmu.

GORICA - Projekt pokrajine

Voda ni neizčrpna dobrina, uporabljati jo je treba smotrno

V Fari odprli fotografisko razstavo o pomanjkanju vode - Ogledali si jo bo šesto otrok

Voda je eden od neprecenljivih in pomembnih darov planeta, na katerem živimo, in mora biti zato njena dobava dostopna in zagotovljena vsem. Voda ne sme nikakor postati trgovska dobrina, o usodi katere odločajo le malokateri. To je sporočilo informativne kampanje, ki jo spremlja serija projektov, s katerimi na goriški pokrajini opozarjajo na pomembnost vode za človeštvo in s katerimi obenem ozaveščajo občane, naj smotrnou ravnajo z vodo, kljub temu, da prevladuje misel, da je dobrina neizčrpna.

V tem vsebinskem kontekstu so včeraj v pokrajinski palači v Gorici predstavili projekt »Liberi Tutti-Diritto di Acqua«, katerega organizator je goriška pokrajina v sodelovanju z občino Fara in kulturno zadružno Damatra. Fotografje med svojimi potovanji po deželah Afrike, Azije in Južne Amerike s svojo kamerjo izpostavil odnos, ki ga tamkajšnji ljudje, ki večkrat žive v pomanjkanju, imajo do vode v svojem vsakdanjem življaju. Razstavo Da Marcovih fotografij, ki jo bodo dopolnjevale številne delavnice pod vodstvom osebja kulturne zadruge Damatra, bo obiskalo približno 600 osnovnošolcev. V drugem delu projekta pa bo, vedno na tematiko smotrne porabe vode, osebje zadruge Damatra obiskalo goriške osnovne šole. Izpričane vtise goriških osnovnošolskih otrok med obiskom razstave bodo zbrali in skupaj s fotografijami De Marcov zadržali v publikaciji, ki bo bodo izdali marca prihodnjega leta, ravno na svetovni dan pravice do vode. (VaS)

BRDA - Odprti hrami tudi v Vipavski dolini Vikend v znamenju novega vina in martinovanja

Bliža se dan, ko po ljudskem izročilu sveti Martin iz mošta naredi vino. Kaže, da bo letos izredno kakovost. Za prvo pokušino mladega vina ne bo treba čakati, v marsikateri kleti bo veselo že danes, predvsem pa jutri in v nedeljo. Idilično srednjeveško briško naselje Šmartno je svoje ime dobilo prav po sv. Martinu, zato so tu martinovanja nekaj edinstvenega in posebnega. Po hišah srednjeveškega Šmartnega bo do danes do nedelje svoj predilek v pokušino ponudilo kar 36 vinjarjev, z italijanske strani kmetije La Bellanotte, Renato Keber, Miro Gradnik, Fiegl, Draga in Franco Toros. Ob rujni kapljici bo poskrbljeno tudi za pristno domačo hrano, po vasi bodo postavljene razstave umetniških del in domače obrti, na tržnici pa bo na voljo pešter izbor briških proizvodov. Še eno veliko martinovanje poimenovano Grajsko bo ta konec tedna v Vipolžah v grajski kleti, kjer se bo predstavilo preko 50 slovenskih in italijanskih vinarjev vinorodnega okoliša Brda.

Čas okoli 11. novembra je tudi čas, ko na široko odprejo svoja vrata vinski hrami in domačije v Zgornji Vipavski dolini. Sklop prireditve z naslovom »Vinski hrami Vipavske doline med Martinom in Božičem« bo letos že enajstič zapovrstjo. Od 7. novembra do 12. decembra se bodo ob vikendih s svojo kulturno, gastronomsko, umetniško, predvsem pa vinsko ponudbo predstavila vinorodna naselja Vipava, Brje, Erzelj, Gradišče pri Vipavi, Goče, Gaberje, Duplje, Lokavec, Planina, Slap, Velike Žablje in Vrholje, in s tem preko 70 ponudnikov Vipavske vinske ceste. V tem času bodo odprle vrata tudi tri osmice. Vinski hrami od Martina do Božiča povezujejo tradicijo pohodov od hrama do hrama, kjer potekajo pokušine vin, z veselicami v šotorih: danes in jutri se pod ogrevanim šotorom obeta martinovanje na Brjah. (tb)

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
D'UDINE, Trg Sv. Frančiška 4, tel. 0481-530124.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
BRAČAN (FARO), Ul. XXIV Maggio 70, tel. 0481-60395.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
S. NICOLO', Ul. I Maggio 92, tel. 0481-790338.

DEŽURNA LEKARNA V ŠKOCJANU
RAMPINO, Trg Venezia 15, tel. 0481-76039.

DEŽURNA LEKARNA V ROMANSU
DEL TORRE, Ul. Latina 77, tel. 0481-90026.

Kino

GORICA
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.50 - 22.15 »Nemico pubblico«.
Dvorana 2: 17.50 - 20.10 - 22.00 »Alza la testa«.

Dvorana 3: 17.30 - 22.00 »Michael Jackson's This Is It«; 20.00 »Parmassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

NOVA GORICA
KULTURNI DOM: 20.15 »Trije razbojniki«.

TRŽIČ
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 19.50 - 22.15 »Nemico pubblico«.
Dvorana 2: 17.45 »Up« (Digital 3D); 20.00 - 22.00 »Amore 14«.

Dvorana 3: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Par-nassus - L'uomo che voleva ingannare il diavolo«.

Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.10 »L'uomo che fissava le capre«.

Dvorana 5: 17.45 - 20.00 - 22.10 »Michael Jackson's This Is It«.

Mali oglasi

PRODAM HIŠO V PODGORI z garažo, vrtom in dvoriščem; tel. 320-1817913.

PRODAM suha gozdna drva; tel. 0481-390238.

NOVA GORICA Poostren nadzor nad vinjenimi vozniki

Policisti Policijske uprave Nova Gorica bodo jutri in prihodnjo soboto poostreno nadzirali promet in seveda voznike. Pod drobnogled bodo vzeli predvsem tiste, ki bodo kljub prepovedi vožnje pod vplivom alkohola pregloboko pogledali v kozarc.

Obe soboti seveda nista izbrani naključno. »Prav ob Martinovem si marsikateri voznik privošči uživanje alkohola in veselo druženje zaključi z vožnjo domov v vjenjem stanju. To je čas, ko bi morali problematiki vožnje pod vplivom alkohola vsi namenti več pozornosti,« svojo odločitev pojasnjujejo na novogoriški policijski upravi. Na njenem območju se je letos zgodilo kar 838 prometnih nesreč, 92 od teh so zagrešili vinjeni vozniki. Trije med njimi so povzročitelji nesreč s kar se da tragičnimi posledicami - štirimi mrtvimi, devetimi hudo in štirinštiridesetimi lažje telesno poškodovanimi.

V poostrenih nadzorih so novogoriški policisti do konca septembra letos opravili oziroma odredili kar dvanaest tisoč preizkusov in pregledov alkoholiziranosti, ki so vinjenost med vožnjo potrdili pri sedemstotih voznikih, od teh je bila pri tristotih stopnja alkoholiziranosti tako visoka, da so jih pridržali do streznitve. Zaskrbljajoča dejstvo je tudi povprečna stopnja alkoholiziranosti povzročiteljev prometnih nesreč in sicer 1,48 grama alkohola na kilogram krvi! (tb)

Gledališče

GLEDALIŠKI FESTIVAL GORIŠKI GRAD poteka v Kulturnem domu v Gorici: v soboto, 7. novembra, ob 20.30 »Sacco e Vanzetti - Una storia americana sbagliata« v izvedbi skupine GAD iz Trenta; predprodaja vstopnic v knjigarni Antonini na Korzu Italija 51/a v Gorici (tel. 0481-30212).

FESTIVAL RAZNOLIKOSTI bo potekal danes, 6. novembra, v občinskem gledališču v Krminu: prva predstava ob 20.30 bo »I cosmonauti« gledališke skupine Laboratorio Hattivo iz Tavagnacco, ob 21.30 bo na vrsti gledališka skupina Teatro Buffo iz Rima s predstavo »Café des Pissenlits«; vstop je prost.

GLEDALIŠČE VERDI V GORICI obvešča, da je v teku predprodaja vstopnic za ponovitev predstave »Stomp«, ki bo v sredo, 11. novembra; pri blagajni gledališča v Ul. Garibaldi 2/a v Gorici in na tel. 0481-383327 je v teku tudi predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo deželna premiera plesno-gledališke predstave »Stomp«, ki bo v torek, 10. novembra.

V NOVEM OBČINSKEM GLEDALIŠČU

V GRADIŠČU je v teku predprodaja abonmajev za gledališko sezono 2009-10. Prva predstava bo balet »Carmen« v četrtek, 12. novembra, ob 21. uri, nastopa Rossella Brescia; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-969753).

V OBČINSKEM GLEDALIŠČU V TRŽIČU: danes, 6. novembra, ob 20.45 gledališka predstava » bello vivere liberi!« napisala in igra Marta Cuscunà; informacije pri blagajni gledališča (tel. 0481-790470).

Osmice

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdobu je odprta ob četrtekih, petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78377.

PRI CIRILI v Doberdobu je odprt ob petkih, sobotah in nedeljah; tel. 0481-78268.

Čestitke

Radi in Borutu se je pridružila sestrica ŽIVA. Novorojenki voščijo srečo v življenju nomo Milovan, nona Adriana in stric Boris z Danico.

Razstave

MIŠKA PO GORICI je naslov razstave fotografij Marka Vogriča, ki bo od 8. novembra do 5. decembra na ogled v kavarni Caffè Trieste na Trgu Guglielmo Oberdan, 1 v Ronkah. Odprtje razstave bo v nedeljo, 8. novembra, ob 11. uri; na ogled bo od torka do nedelje med 10. in 23. uro, ob ponedeljkih zaprt.

V GALERII A. KOSIČ v Raštelu je na ogled razstava slikarjev Carla Piemontija in Adriana Velussija; do 12. novembra med 8.30 in 12.30 ter med 15.30 in 19. uro.

KD SABOTIN v sodelovanju z rajonskim svetom za Pevmo, Štmaver in Oslavje, ZSKP, župnijo Sv. Mavra in Silvestra ter civilno zaščito občine Gorica vabi na sedež društva (v okraju Znorisče v Štmavru) na ogled razstave o nastanku letalstva na Goriškem in razstave modelov letal, ki jih je izdelal Julijan Srebrnič; na ogled do polovice novembra.

KD SOVODNJE prireja predstavitev fotomonografije Rema Devetaka z naslovom Tosijev dvorec v Škrljah - Nekdanji sijaj in današnji sledovi v petek, 13. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah.

V GALERII ARS na Travniku 25 v Gorici je na ogled likovna razstava umetnika Štefana Turka; do 28. novembra od torka do sobote po urniku Katoliške knjigарne (tel. 0481-531407).

Koncerti

MOŠKI PEVSKI ZBOR MIRKO FILEJ iz Gorice prireja Koncert prijateljskih zborov v soboto, 7. novembra, v veliki dvorani KC Lojze Bratuž v Gorici s pričetkom ob 20. uri. Sodelujeta MePZ Delavskega prosvetnega društva Svoboda iz Maribora ter MePZ iz Krope.

PEVSKA SKUPINA MUSICUM prireja ob 10-letnici delovanja tri koncerte: v nedeljo, 8. novembra, bo ob 17. uri v sejni sobi novogoriške občine koncert z naslovom O hišnem skladatelju; ob pevcih pevske skupine Musicum bo nastopil tudi trobilni ansambel, ki ga sestavlja glasbeniki iz FJK. Drugi koncert z naslovom Visoka pesem bo potekal 28. novembra v goriški stolnici, kjer bo skupina Musicum z mezzosopranistko Eriko Reguljovo, baritonistom Eugeniom Leggiadrijem Gallanijem in organistom Marcom Colello ob 20. uri prvič izvedla oratorij »Il cantico dei cantici«. 13. decembra bo v Kulturnem centru Lojze Bratuž koncert z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo skupina Musicum obeležila 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina Musicum izdala tudi zbirko osmih skladb.

V AVDITORIJU FOGAR na Korzu Verdi v Gorici bo danes, 6. novembra, ob 20.30 koncert Massima Bubole.

V KULTURNEM DOMU V NOVI GORICI bo v ponedeljek, 9. novembra, ob 20.15 koncert orkestra iz Padove in Veneta; informacije na tel. 003865-3354013, www.kulturnidom-ng.si.

ZDRUŽENJE MUSICA APERTA prireja jesenski ciklus v okviru glasbenega niza »Gorizia classica« - Tri stoletja komorne glasbe: v soboto, 7. novembra, ob 17. uri v dvorani Pokrajinskih muzejev v goriškem grajskem naselju bo nastopil kvartet Maffei; vstop prost.

VEČERNI KONCERTI kulturnega združenja Rodolfo Lipizer v deželnem avditoriju v Ul. Roma v Gorici: danes, 6. novembra, ob 20.45 bo nastopil kitajsko-kanadski duo Hou; informacije in rezervacije na lipizer@lipizer.it, www.lipizer.it.

ZVEZA SLOVENSKE KATOLIŠKE PROSVETE prireja v soboto, 21. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 22. novembra, ob 17. uri 51. revijo goriških pevskih zborov Cecilijsko. Sodelujejo tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine ter Koroške in Slovenije.

Posvečena je 50-letnici Zvezne slovenske katoliške prosvete.

Izleti

KD SOVODNJE organizira tridnevni izlet na božične tržnice v Nuernberg, Bamberg in Rothenburg. Odhod bo 6. decembra ob 6. uri pri Kulturnem domu v Sovodnjah. Prihod v Nuernberg ob uri kosila in popoldan prost za ogled mestnega središča in tržnic; večerja in prenočitev. V ponedeljek odhod proti Rothenburgu in ogled srednjeveškega mesta z vodičem. Kosilo prost in odhod proti Bambergu; prost popoldan v mestu. Zvečer prihod v Nuernberg in večerja v tipični pivnici. V torek ogled središča z vodičem, prost za kosilo in nakupe. Vrnitev v Sovodnje v večernih urah; informacije in vpisi na tel. 349-3666161 (Erik).

ZDRUŽENJE KRVODAJALCEV SOVODNJE prireja družabno srečanje z degustacijo briških vin in večerjo ob glasbeni spremljavi v soboto, 28. novembra, v kleti na Dobrovem. Predviden je avtobusni prevoz v obe smeri z vmesnimi postanki v Štandrežu (pri cerkvi), Sovodnja (pri telovadnici), Gabrijah (na trgu) in Rupi (pri gostilni Sonja); vpisovanje z obveznim plačilom celotnega zneska poteka na sedežu združenja v Gabrijah vsak torek in petek ob 19. do 20. ure do 6. novembra; informacije na tel. 340-3423087 (Paolo Braini).

Obvestila

AKŠD VIPAVA sklicuje redni občni zbor danes, 6. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu v prostorih društva na Peči ob kotalkališču.

DRUŽBA ROGOS prireja v sprejemnem centru Gradina v Doberdobu danes, 6. novembra, ob 18.30 kulturno srečanje Znanost na krožniku. Ob pokusu kraškega vina in prigrizku bo gost večera spregovoril o živiljenjskih oblikah - poklon Charlesu Darwinu ob 200 letnici rojstva.

KRAJEVNA SKUPNOST PODGORJA prireja Praznik kostanja v nedeljo, 8. novembra, ob 16. uri v bivši osnovni šoli v Ul. Slataper 27 v Podgori.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v nedeljo, 8. novembra, v vinski kleti Dobrovo v Brdih, kjer bo na programu družabno srečanje z Martinovo večerjo in glasbo v živo. Odhod iz Doberdobba ob 16.30 s postanki na Poljanah, Vrhu, v Sovodnje in Štandrežu. Odhod drugega avtobusa tudi ob 16.30 s trga Medaglie d'oro v Gorici, nato s postanki pri vagi ob pevskem mostu, v Podgori pri športnem palaci in v Štandrežu. Prijava čimprej na tel. 0481-390688 (Saverij), 0481-882024 (Ivo), 0481-21361 (Ema B.) in 0481-78061 (Ana); na račun 25 evrov.

DRUŠTVO JADRO obvešča, da je v teku popoldanski tečaj klekljanja; informacije na tel. 0481-776123 (Štefanija Pahor).

KRUT obvešča, da je še nekaj razpoložljivih mest za skupinsko vadbo v termalnem bazenu v Gradežu; informacije in vpisovanje v goriškem uradu na Korzu Verdi 51/int., tel. 0481-530927 ali na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

MARTINOVANJE društvo Jadro in Tržič bo v nedeljo, 15. novembra, v Doberdobu pri Kovaču; informacija in vpisovanje čimprej pri oddornikih.

LJUBLJANA - Poziv predsednika sindikata športnikov Slovenije Stefanovića

»Profesionalnim ekipam grozi v Sloveniji razpad«

»Klubi prepuščeni trgu, za individualne športe in kulturne delavce skrbi država«

Med slabimi plačniki je v Sloveniji tudi ljubljanski nogometni klub Interblock

ANSA

LJUBLJANA - Finančne razmere v kolektivnih športih v Sloveniji so katastrofalne. Tako trdi predsednik Sindikata profesionalnih igralcev nogometa Slovenije in Sindikata športnikov Slovenije Dejan Stefanović, »rešitev« pa vidi v pomoč države.

»Izplačila v športnih klubih niso le neredita, temveč v nekaterih primerih dejansko klubska vodstva ne vidi načina, kako poplačati obveznosti do igralcev. Dejansko smo soočeni s krizo, ki jo v Sloveniji še nismo poznali,« je opozoril Stefanović na tiskovni konferenci v Ljubljani.

Primerov ne manjka. V prvi državni nogometni ligi so »dobri primeri« takšnega stanja nogometni klubi Drama, Gorica, Interblock, Mura, Primorje, kjer ima klub podpisane pogodbe s sponzorji in zagotovljen proračun, a sponzorji svojih pogodb ne izvršujejo, zato v Primorju ne morejo zagotoviti igralcem nobenega plačila oziroma igralcem plačujejo akontacije v višini od 100 do 150 evrov.

»Naši člani v določenih primerih nimajo niti za bencin, da bi se lahko pripeljali na treninge,« opozarja Ste-

fanović. Enake razmere so tudi v rokometu. Na pozitivni ničli je le rokometni klub Celje. »Vsak leto v rokometu izgubimo eno moštvo v prvi ligi,« nadaljuje z opisom katastrofalnega stanja prvi mož sindikata športnikov. Če se ne bo hitro našla sistemská rešitev, bo ob takšnih pogojih profesionalni šport v naši državi kratkega veka.

Medtem ko so v individualnih športih - posamezni športniki so zaposleni na ministrstvih ter dobivajo sredstva Fundacije za šport in Olimpijskega komiteja Slovenije -, znali poskrbeti zase, pa so kolege v kolektivnih športih povsem pustili na cedilu,« trdi Stefanović. V kolektivnih športih so namreč vezani v celoti na prihodke sponzorjev oz. neposredno na gospodarstvo ter prepuščeni na milost in nemilost trgu.

»Država kolektivnim športom, z izjemom investicije v infrastrukturo, ne zagotavlja ničesar,« poudarja Stefanović in za športnike v kolektivnih športih zahteva enak položaj kot velja za kulturne delavce v javnih zavodih, ki so financirani iz proračuna.

»NAŠA« PRIČEVANJA

Košarkar, ki igra v prvi ligi, je nizko plačo zaokrožil z dostavo pic na dom

Stefanovičeve izjave smo preverili pri športnikih, ki igrajo oziroma so igrali pri naših društvenih in so nastopali tudi v 1. slovenski ligi.

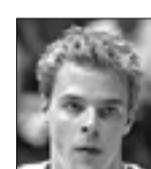

R. Knežević

Da so finančne razmere večine slovenskih klubov neuvenje, je potrdil tudi Krasov nogometni Radenko Knežević iz Sežane, ki je kar nekaj sezona igral v 1. slovenski nogometni ligi. »Prijatelji so mi povedali, da vsi klub v Sloveniji ne plačujejo redno. Nogometari čakajo na plačo tudi po več mesecov. Profesionalci, če jih tako lahko sploh imenujemo, imajo v Sloveniji težko življenje. Po končani karieri si mora vsak nogometni, ki je igral v Sloveniji, poiskati službo, saj se izključno od nogometnika ne živi. Ko mladinec prestopi v člansko ekipo, vedno v 1. ligi, prejme približno od 500 do 700 evrov mesečno. Povprečna plača slovenskih nogometarjev pa se suče med 1500 do 2500 evrov. Bolje plačani so le najboljši. Vem, da si pri Mariboru sami kupujejo tudi bendažne trake in ostalo. Pravo ogledalo slovenskega klubskega športa sta ta dva primera. Znanec, nogometni v 1. ligi, je kupil avto na lizinsko pogodbo. Klub ga ni plačeval in so mu morali prisločiti na pomoč starši. Drug primer pa je košarkar, ki igra v prvi ligi in si zaokrožil plačo z dostavo pic na dom. To je kar žalostno. Prav zaradi tega številni nogometni

metaši, predvsem tu ob meji, bežijo v Italijo. Tudi v nižje lige,« pravi Knežević.

Goriški odbojkar Aljoša Orel je pred leti »služil kruh« pri slovenskem prvoligašu ACH Volley Bled. Poudariti je treba, da je blejski klub za slovenske razmere prava posebnost. To nam je potrdil sam Aljoša: »Na Bledu so redno plačevali in iz tega vidika nismo imeli večjih težav. Vsekakor so bile razmere pri ostalih slovenskih klubih nekoliko slabše, čeprav tudi v Italiji ni bilo nič boljše. To predvsem velja za A2 in nižje lige. Crema mi je dolžna še nekaj denarja, tako da so velike težave, mogoče še slabše, tudi na Apeninskem polotoku,« pravi Orel, ki bo najbrž prihodnji teden podpisal za ekipo Marchiol iz Prvacine, ki igra v 1. slovenski ligi in evropskem pokalu Challenge. »Vabilo so me tudi klubi iz Katarja in Irana, ponudbe pa niso bile zanimive,« je še dodal nekdanji Valov odbojkar.

A. Orel

V 1. slovenski košarkarski ligi je pred nekaj sezonomi igral tudi Bregov košarkar Elvis Klarica. »Slovenija je majhna, bogatih sponzorjev je malo. Klubi imajo velike težave z denarjem, da pri nas težko govorimo o profesionalnem športu. Skoraj vsi košarkarji so hkrati tudi študentje ali so v službi part-time. Boljši pa se selijo v tujino. Že druga nemška liga je finančno bolj zanimiva od naše. Višje plače imajo le ekipe, ki nastopajo v ligi NLB. Pa še tu ni vse rožnato,« je povedal Klarica. (jng)

KOŠARKA - Evroliga

Porazen nastop Uniona Olimpije

Union Olimpija - Caja Laboral 76:82 (20:26, 32:43, 52:56)

UNION OLIMPIJA: Bečirović 9 (2:2), Klobučar 2 (0:2), Bavčić 7, Djordjević 4 (2:2), Vidmar 8, Slokar 7 (1:1), Golubović 10, Ožbolt 2, Walsh 27 (7:9).

CAJA LABORAL: Ribas 3, Micov 4, Huertas 21 (4:4), Teletović 7, San Emeterio 8 (1:2), Splitter 11 (5:7), English 8, Oleson 12 (3:4), Barać 8 (2:2).

LJUBLJANA - Union Olimpija je izgubila tretjo evropsko tekmo v nizu, drugo zapored na domačem parketu, tako da so nene možnosti za uvrstitev v drugi del tekmovanja iz tedna v teden manjše. Za razliko od tekme prejšnji teden proti grškemu Marusuji je bil poraz proti zasedbi Caja Laboral iz Vitorie bolj pričakovani, žal pa je končni vtiš podobno poraten kot pred tednom dni. Ekipa iz severa Španije, ki jo ljubitelji košarke bolj poznavajo pod starim imenom Tau Ceramica, ostaja zaklet za Union Olimpijo. Zadnjega zmagala zelenobelih proti Baskom datira v leto 1994 in finale evropskega pokala v Lozani. Ljubljanci so sicer tekmo začelo hrabro in bili v prvih petih minutah dostenj tekmac, nato pa je hitro prišla do izraza razlika v kakovosti.

Ekipi Uniona Olimpiji je na pomoč priškolil tudi Sašo Ožbolt, za katerega je trener Jure Zdovc še dan prej govoril, da bo z igriščarji spodbudil gležnja odsoten vsaj deset

NOGOMET

Roma in Genoa sploh nista odpisani

RIM/GENOVA - Roma je v 4. krogu evropske lige z goloma Okake in Riiseja z 2:0 premagala angleški Fulham. Genoa pa je bila s 3:2 boljša od ekipe Lille. Francosko mrežo so zatreli Sculli, Crespo in Palacio.

Skupina B, ostali izid: Slavia Praga - Valencia 2:2. Vrstni red: Lille 7, Valencia, Genoa 6, Slavia 2. **Skupina E**, ostali izid: Basel - CSKA Sofija 3:1. Vrstni red: Basel 9, Roma 7, Fulham 5, CSKA 1.

Večerna tekma: Villarreal - Lazio 4:1 (Pires v 2. in 15. (11-m), Canini v 13., Zarate (L) v 73. in Rossi (11-m) v 83. minut).

KEK IZBRAL - Selektor slovenske nogometne reprezentance Matjaž Kek je objavil seznam reprezentantov, na katere računa v naslednjih dveh tekmalah dodatnih kvalifikacij proti Rusiji. Novih imen ni, Kek pa je tokrat vpoklical tri vratarje - Samirja Handanoviča Udinese, Jasmina Handanoviča (Mantova) in Seligo (Sparta Rotterdam). Ostali igralci, obrambni igralci: Brečko (Köln), Cesar (Grenoble), Ilič (Moskva), Jokič (Sochaux), Mavrič Rožič (Koblenz), Šuler (Gent); zvezni igralci: Birsa (Auxerre), Kirm (Wisla Krakow), Komac (Maccabi Tel Aviv), Koren (WBA), Krhin (Inter), Radosavljević (Tom Tomsk), Stevanovič (Vitesse), Žlogar (Omonia); napadnici: Dedič (Bochum), Ljubljankič (Gent), Novakovič (Köln), Pečnik (Nacional).

ŠE POŠKODOVAN - Nogometni zvezdniki Real Madrida in portugalske reprezentance Cristiano Ronaldo še ni okreval. Stanje njegovega poškodovanega gležnja ne napreduje, tako da naj bi moral mirovati vsaj še tri tedne.

HULIGANI - Srbska policija je priprala 31-letnega Stepa Petrovića, ki je osumljen, da je 17. septembra pred tekmo Partizana in Toulousa sodeloval v pretepu v centru mesta, ko je skupina domačih huliganov napadla francoske navijače, od Francozov pa je eden 12 dni kasneje v bolnišnici umrl.

12 GOLOV - Prijateljska tekma: Udinese - Pro Fagagna (elitna liga) 12:0.

LIGA PRVAKOV

Bo končno napočil čas pridnih mravljic?

DIMITRIJ KRIŽMAN

Bolj površni ali prenaglijeni nogometni navijači bodo v mojem časenju Joseja Mourinha gotovo videli tudi navijanje za Inter. Ni tako. Pri Interju sicer nikoli ne veš, kaj se bo zgodilo (včasih niti ne veš, kaj se dogaja), toda izračuni so jasni: z zmago v zadnjem kolu proti Rubinu gre Inter v naslednje kolo in to iz skupine, ki se je izkazala za daleč najtežjo. Največje zasluge za tak preobrat, kot ga je Inter uprizoril v Kievu, pripisujem prav portugalskemu strategu. Res, gole dajejo igralci, toda kdo pošilja prave igralce na igrišče? In Mourinho je pri sestavljanju ekipi mojster. Pri Portu je sestavil mozaik, ki je osvojil Ligo prvakov. Pri Chealseaju je sestavljal zasedbo, ki je marginalni klub izstrelila med velikane. Ancelotti ni težko unovčevali dote, pri čemer sam nikoli ni bil sposoben (značajsko) strokovno? izpeljati selekcije, ki bi svojo ekipo dvignila na višji nivo. Mourinho Inter spreminja iz kluba, ki je bil navaden zgubljati v klub, ki mu uspe tudi zmagovati, pri čemer se seveda še kaže spominjam njegovih besed, da je

Liga prvakov tekmovanje, ki ga odločajo malenkosti. Tudi take malenkosti, kot zaradi načina srečna zmaga v Kievu.

Sicer pa je moja trditve, da je Inter za napredovanje dovolj zmaga v zadnjem krogu proti Rubinu iz Kazanova hudo prenagliena. Letošnja Liga prvakov je namreč dober pokazatelj, kako konkurenčen nogomet igra vse več ekip iz vzhodne Evrope. Tudi če ne bo prišlo do senzacij, sta Dinamo in Rubin vseeno pokazala, da lahko v krajšem tekmovanju, tekmovanju malenkosti, parirajo dvema izmed petih najboljših ekip v Evropi in naknadna presenečenja še zdaleč niso izključena.

Ne presenečajo pa me nekatere druge sodbe, ki so padle po samih štirih kolih. Le čudež lahko na primer pred izpadom reši Liverpool in nekoli drzno bom napovedal, da se v življenju in torej tudi nogometu vse vraca in obrača ter da je to začetek konca prevlade, ki so jo v zadnjih sezona uprizorjali angleški klubi. Liverpool je namreč v finančnem razsulu in le čudim se, kako je obstoj podjetja v takem

stanju mogoč v resni državi, kot je Velika Britanija. Če bi šlo za Italijo, kjer je treba marsikoga iz geopolitičnih razlogov večno pustiti pri miru, bi razumel. Ampak v Veliki Britaniji?? Slabi časi se pišejo tudi Manchester United, ki se bo v teku nekaj sezona znašel brez duhovnega vodja Fergusona in z ameriškimi lastniki, ki jim je malo mar za vse skupaj. Edini zdrav angleški klub je le Arsenal (grotesko: praktično brez Angležev v ekipi), a brez bombastičnih nakupov seveda domet ne more biti vrh. Zanimivo bo tudi videti, kako bo dvig davčne stopnje za milijonske zaslužke v Španiji s 27 na 43 odstotkov vplival na poslovanje Real Madrida in Barcelone, katerima se je čez noč bruto znesek za plačilo igralcev povečal za 60 do 80 milijonov letno.

Morda pa prihaja čas tistih, ki resnično lahko zapravijo kolikor hočejo in hkrati tekmaci tega niso sposobni? Morda. Gotovo pa je vsako leto čas pridnih mravljic: predvsem Porto, a tudi Sevilla, naposled Fiorentina. (dimkrizman@gmail.com)

dni, vendar je bila njegova prisotnost na parketu soigralcem bolj v breme kot pomoč.

ZA ZAPAHU - Soigralec slovenskega košarkarja pri moštvu Sacramento King in ligi NBA Bena Udriha Andres Nocioni je moral za zapahu, saj so ga oblasti doble, da je vozil pod vplivom alkohola.

ODBOJKA - V zadnjih, nepomembni tekmi skupine A svetovnega klubskega pokala je Trentino Volley s 3:0 (25:18, 25:13, 25:19) premagal skromni brazilske Corozal, v utrijetnjem polfinalu pa se bo pomeril z drugouvrščenim moštvom iz skupine B, to je iz iranskim Pavakanom. V drugi polfinalni tekmi bo sta med sabo igrali poljski Belchatow in ruski Zenit Kazan.

DOPING - Mednarodna kolesarska zveza je zaradi zlorabe dopinga suspendirala španskega kolesarja Alberta Fernandeza. Pri slednjem naj bi ob testu na domačem naslovu 15. oktobra v vzorcu urina našli sledi krvnega dopinga eritropoetina.

DOPING 2 - Zmagovalec najprestižnejše kolesarske dirke na svetu Tour de France leta 2006, Španec Oscar Pereiro, je v sredo doživel neprijetno izkušnjo. Med obiskom neke restavracije v španskem mestu Santiago de Compostela so ga na poti v sanitarije pred vsemi navzočimi zaustavili dopinski preiskovalci, kolesar pa je moral nato dati vzorec urina in krvi. »To je nehigienično in ponikujoče,« je dejal Pereiro.

NAŠ POGOVOR - Jan Grudina, fizioterapevt moške smučarske reprezentance Slovenije

Goriški sabljač, ki zdravi slovenske smučarje

Bernarda Vajdiča je spremjal pri rehabilitaciji hrbtna - Sodeluje tudi s ŠZ Olympia

Stalni član strokovnega štaba moške smučarske reprezentance Slovenije je tudi Goričan Jan Grudina. 24-letnik je v ekipi za tehnične discipline glavni fizioterapevt. Jan sicer še ni zaključil študija fizioterapije v Ljubljani (tačas piše diplomo o novih metodah ojačitve mišic med rehabilitacijo), a kljub temu je v tej stroki že zaposlen. »V bistvu je slovenska reprezentanca iskala fizioterapevta, profesor na fakulteti pa je predlagal moje ime,« je pojasnil Jan, ki že več let sodeluje tudi z goriško Olympia.

V slovenski reprezentanci sledi predvsem slalomistom: Vajdiču, Valenčiču in Dragšiču. »Pravkar sem sledil rehabilitaciji Vajdiča, ki je imel težave s hrptom. Z Dragšičem pa vseskozi vzdržujemo dobro kondicijo kolena, ki si ga je pred nekaj leti huje poškodoval,« je pojasnil fizioterapevt. Reprezentančni ekipi sledi stalno: na vseh treningih, poletnih pripravah in vseh tekma v svetovnega pokala: »Dela seveda niam sam takrat, ko so smučarji poškodovani. Vseskozi je treba vzdrževati formo. Večkrat je treba sprostiti mišice z vajami in masažo.«

Kakšni pa so slovenski slalomski asi?

Resni, tako kot njihovo športno življenje. Vsi so starejši, saj imajo okrog 30 let. Z njimi se normalno družim, čeprav sem v ekipi najmlajši. Le ko se nam pridružijo mlajši tekmovalci, je kdo mlajši od mene.

Katere pa so najpogosteje poškodbe smučarjev?

Pri slalomu je pod udarom predvsem hrbet, ker v nizki preži hitro menjuje smer. V hitrih disciplinah pa je veliko poškodb kolen, saj zaradi hitrosti so sile na nogah zelo velike. Obenem pa so tu tudi padci hujši kot pri slalomu, ker je hitrost večja.

Koliko pri tem vplivajo smuči s poudarjenim stranskim lokom?

Smučem ne bi dajal krivde. Menim, da so poškodbe posledica visokih hitrosti, trdih in ledeni podlag. Poudarek je zato vse večji na kondicijski pripravi smučarjev. To vodi kondicijski trener, s katerega sodelujeva.

Smučarska sezona se bliža. Ali bi lahko podal tri nasveti rekreativnim smučarjem, ki se bodo predali belim strminam?

Jan Grudina (desno) s slovenskim smučarskim reprezentantom Bernandom Vajdičem (levo) v fitnessu

Pomembna je fizična priprava. Pred smučanjem je treba ojačiti noge, hrbitne in trebušne mišice. Potrebno pa je tudi, da se pred začetkom dobro ogrejemo.

Se bo sodelovanje s slovensko reprezentanco nadaljevalo tudi naslednjo sezono?

Mislim, da se bo. Kako naprej, pa bo odvisno predvsem od mene. Želim si, da bi kdaj odprl tudi svojo ambulanto.

S čim pa se še ukvarjaš?

Treniram sabljanje. Ko sem še živel v Gorici, sem vadil pri UGG, zdaj med študijem pa treniram v Ljubljani. Tri leta sem že član slovenske reprezentante. Letos sem pridobil slovensko državljanstvo in tako Slovenijo zastopal na univerziadi v Beogradu. Sicer pa tekmujem v svetovnem pokalu, kjer sem se že uvrstil med najboljših 15. Zaradi službenih obveznosti z reprezentanco imam sedaj manj časa za treniranje. Med smučarsko sezono vadim samo kondicijo, poleti pa treniram.

Kaj pa smučanje?

Nikoli nisem smučal. Naučil sem se šele pred dvema letoma, ko sem se pridružil reprezentanci.

Veronika Sossa

Grudina v dresu sabljaške reprezentance Slovenije

Melvis Haskič, letosnjša okrepitev Brega

KROMA

KOŠARKA - Moštva naših društev v deželnih ligah

Borovci drevi v Vidmu pri mlademu CBU Brežane čaka jutri v Dolini derbi s Servolano

Kontovel že drevi (ob 21.00) pri Briščikih proti Perteolam - Nasprotnik v dometu Gerjevičevih fantov

V šestem krogu deželnega prvenstva C-lige bo Bor Radenska igral že drevi v Vidmu, Breg pa čaka jutri v domači telovadnici pokrajinski derbi proti Servolani.

Borovci se bodo nocoj (začetek ob 21.15, sodnika Maurizio Fabris iz Moša in Valentina Marusig iz Tržiča) podali v brlog ekipe CBU, ki je daleč najmlajše moštvo v ligi, saj ga sestavljajo izključno mladinci prvoligaša Snaidera. Videmski osemnajstletniki so zbrali že dve zmagi (Bor samo eno), enakovredni pa so bili prav vsem nasprotnikom. Telesno in tehnično so dobro pripravljeni, veliko trenirajo, glavna aduta sta visoka Maganza in Pascolo, ki sta že stalna člana dvanajstetrice prve ekipe. Borov trener Mura bo predvidoma lahko prvič računal na Boruta Silo, ki se je med tednom uigraval z novimi soigralci, pa tudi na vse ostale posameznike. Po štirih zaporednih porazih gre za priložnost za zmago, ki je Svetovicančani res ne smejo zamuditi.

Bregovi košarkarji, ki imajo za sabo štiri zaporedne zmage, pa se bodo jutri ob 20.30 v Dolini (sodnika Gorlato iz Gorice in Minca iz Trsta) spoprijeli s Servolano, ki ima na lestvici štiri točke. Škedenjci so mogoče doslej

nabrali manj kot so pričakovali, so pa poleti korenito pomladili postavo, ki se je lani prebila vse do finala play-offa. Poleg tega je zaradi hujše poškodbe zmanjkal nadarjeni Lotti, tudi stebra Burnija (odsoten na zadnji tekmi) pa so doslej ovire poškodbe. Glavni nosilec je tako večni jolly Gianluca Pozzecco, ob njem zanesljivi levoroki krilni center Catenacci, med mladimi pa se lepo uveljavlja zlasti krilo iz vrst Pallacanestro Trieste Crevatin. V Bregovem taboru so manjše poškodbe med tednom pestile Samca, Bozica in Buttignona, ki pa bi lahko naposlед stopili na igrišče. Zaradi delovnih obveznosti je vprašljiv nastop kapetana Klabjana. Tako ali drugače, Krašovčevi varovanci so doslej vsakič igrali nepopolni, tako da tudi tokrat odločno cilijo na zmago.

V D ligi bo Kontovel igral že drevi (sodniški met Goričan Bernesa in Dagrija ob 21. uri) na domačih deskah pri Briščikih proti Perteolam, ki so doslej zbrale le dve točki in so menda povsem v dometu tokrat predvidoma kompletnih Gerjevičevih mož.

PROMOCIJSKA LIGA: danes CUS - Bor ArtGroup (ob 21. 15 v Trstu, Montecengio); Sokol - Ferrovial (ob 21.00 v Nabrežini)

ODOBJKA - U16

Na Goriškem: Tudi združena ekipa Soče in Sloga

Konec tedna se bosta na Goriškem začeli še dve ženski mladinski odbojkarski prvenstvi. Posebnost prvenstva za dekleta do 16 let bo za nas v tem, da bo v njem nastopila združena ekipa, saj bo pod imenom Soče igrala tudi pet Sloginih odbojkaric, kar pomeni, da naši društvi širita zdaj sodelovanje tudi na ženskem področju, potem ko že nekaj let uspešno sodelujeta tudi na mladinski moški ravnini. Ekipo bo vodil trener Lucio Battisti, dekleta pa so se spoznala in spoprijateljila že na skupnih pripravah ŠZ Sloga v Mežici na slovenskem Koroškem. Med sezono bodo sicer dekleta trenirala pri svojih matičnih klubih, skupni treningi bodo namreč le občasni. Gre vsekakor za dobro skupino, ki bi lahko odigrala v prvenstvu vidno vlogo.

V prvenstvu za dekleta do 14 let pa bomo imeli celo dve ekipe. Nastopili bosta namreč tako Soče kot Olympia. Soče, ki jo vodi Štefan Cotič, se bo v prvenstvu predstavila s povsem prenovljeno ekipo, saj je večina igralk, ki so se lani uvrstile v play-off, prestopila v višjo kategorijo. Zanimivo je, da mnoge igralki Soče prihajajo iz Mirna, od koder jih Soče redno pripelje na treninge v Sovodnje.

Prvič po dolgih letih bo na tej ravni nastopila tudi Olympia, ki je pred leti, ob prenovitvi dela na mladinskem področju, začela delati tudi z dekleti. Ekipa, ki jo vodi Meta Okroglič, je v narednih dveh sezonah igrala v prvenstvu do 12 in do 13 let, v katerih ni odigrala vidne vloge. Je pa številčna in lahko še dosti napreduje.

UNDER 16 ŽENSKE

Soča Rast - Džemajla Čajić (1994) Gaja Braini, Mihaela Deveta, Sara Devetak 1995, Tamara Lupin 1995, Petra Mosetti, Sara Mozetic (vse 1995) - vse Soča; Jana Tamara Pertot (1994), Jana Blasina, Caterina Cabrelli, Karin Cok, Nina Malalan (vse 1995) - vse Sloga. Trener Luciano Battisti; pomočnik Štefan Cotič

UNDER 14 ŽENSKE

Soča - Ester Berlot, Monika Brisko, Ivana Cotič, Zerina Čeliković, Anja Černic, Kristina Gerin, Federica Malic, Manca Malic, Valentina Mermolja, Alessia Peressini, Alemine Selimi (vse 1996), Roberta Abrami (1997). Trener Štefan Cotič

Olympia - Kristina Pahor, Živa Srebrnič, Verena Stella, Ana Terčič, Ilaria Bergnach (1996), Veronika Keber (vse 1996), Sara Terpin, Martina Trevisan, Veronika Kosic, Marta Speranza, Jana Bandelj (vse 1997), Raya Brauni, Alessia Diougue, Marta Fajt, Petra Marassi (vse 1998), Giulia Cargnel, Veronika Winkler (obe 1999). Trener: Meta Okroglič.

Olympia: preklicana kazen za Valentinciča

Deželna odbojkarska zveza je zavrnila priziv Olympia v zvezi s tekmo moške C-lige proti Prati, hkrati pa je preklicala diskvalifikacijo Igorja Valentinciča in potrdila prepoved igranja za en krog podajalcu in kapetanu Filiju Hledetu.

NOGOMET

Disciplinski ukrepi

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je do 13. novembra (za en krog) kaznovala Krasovega trenerja Alessandra Musolina. Dva kroga bo moral prisilno mirovati Bregov nogometni Daniele Degrassi, en krog pa zvezni igralec Zarje Gaje Aron Mihelčič (četrti opomin). Pri deželnih mladincih je bil za en krog diskvalificiran Marko Križmančič (Kras).

Obvestila

PLAVANI KLUB BOR sporoča, da zaradi velikega povpraševanja ponovno odpira vpise v tečaje prilagajanja v bazenu pri Danevu na Opčinah. Za prijave in informacije 3341384216 (Andreina).

OBLETNICA - 40 let delovanja doberdobskega društva

Med predlogi tudi ime Ruj, odločili pa so se za Mladost kot pojem energije

Že pred nastankom društva so v Doberdobu vzgajali dobre nogometne - Prihodnji ponedeljek predstavitev knjige

Začetki nogometnega delovanja v vasi

Nogomet so v Doberdobu začeli igратi po 2. svetovni vojni. Bilo je to obdobje neurejenih političnih razmer, ki so usodno zaznamovalo družbeno in politično življenje posameznikov. Ne smemo pozabiti, da je bilo naše ozemlje »sporno«, razdeljeno na dve coni: cona A STO - Svobodnega tržaškega ozemlja - je pripadala anglo-ameriški in kasneje italijanski upravi, cona B pa Jugoslaviji. Okrog te »krivične« razmejitev se je vrtela celotna povojna zgodovina Tržaške deloma tudi Goriške ter zaznamovala usode slovenskih in italijanskih državljanov. Nogomet pri tem ni predstavljal nikakršne izjeme.

Prvi predsednik Nogometnega društva Doberdob je bil gospod Trampuž. Po vsej verjetnosti ni bil niti domačin (podatkov o njem ni). Društvo je štelo 45 članov in vsak je bil dolžan plačati 50 lir letne članarine. Provizorčno igrišče je bilo na prostoru, kjer sta danes telovadnica in cementna plošča.

Prvo prvenstvo je leta 1946/47 organizirala ZDTV - Zveza društev za teleso vzgojo - UCEF - Unione dei circoli di educazione fisica. Doberdobci so igrali proti solidnim furlanskim, laškim in vzhodnokraškim ekipam, dokler ni ZDTV prenehalo delovati po izključitvi Jugoslavije iz kominforma. Medtem se je izoblikoval nadarjen rod igralcev. Izkazal se je domačin Karlo Gergolet-Bezkov, ki je celo opravil krstni nastop v vrstah Triestine in vrsto let igral kot poklicni nogometec.

Dobro se spominjam vročih poltnih dni, ko smo se že zgodaj otroci zbrali na igrišču in sami organizirali tekme, ki so s prekinitvami trajale tudi nekaj ur. Na razpolago smo imeli le eno usnjeno žogo, ki sta jo Karlo Ferletič in Giorgio Ulian kupila v Gorici. Vsak udeleženec je prispeval po nekaj lir, Giorgio oz. Karlo pa sta jo pazljivo čuvala in mazala s šphemom, da je usnjne zdržalo udarce in ohranilo mehkost in okroglost. Čeprav je bilo igrišče kamnitno in prašno - v dolžino je merilo kakih 70 m, v širino pa dobrih 40 m - smo tam preživel večino prostega časa. Tu so se mladi preko igralnih oblik toliko naučili osnov nogometne tehnike, da so potem nekateri od njih igrali pri različnih italijanskih moštvi.

Ermanno Gergolet: začetnik organiziranega nogometa

Človek, ki je imel velike zasluge pri razvoju organiziranega nogometa v vasi, je bil Ermanno Gergolet - Juvanež. Ermanno je zelo dobro poznal nogometno okolje in Tržiču, še zlasti predsednika tržiškega tretjeligaša Cisa Železnika. Ta mu je za Doberdobce prisrelbil žoge, športno opremo in vrata. Takrat se je Ermanno celo dopisoval z generalnim direktorjem Interja Italom Allodijem, ki mu je daroval opremo in predlagal, naj izbere za doberdobsko moštvo črnomodre majice, kar se je tudi zgodilo. Njegov brat Janko se spominja, »da si je Ermanno prisrelbil v Tržiču tudi regularna nogometna vrata, ki so ostala nekaj let na kašči v Doberdobu, dokler niso zgradili igrišča. Tja so jih pozneje prinesli.« Klub temu je Nogometno društvo Doberdob delovalo le od leta 1960 do 1964, se je v kratkem času izoblikoval nadarjen rod dobrih nogometcev. »Mene rezultat ni posebno zanimal,« je večkrat poudarjal Ermanno, »glavni cilj je bil ta, da sem omogočil nastop domačinom. Želel sem vzgojiti v vasi disciplinirano skupino ljudi, ki bi bili odgovorni tako na igrišču kot tudi aktivni odborniki v društvu, kajti v Tržiču so nas imeli za »kme-

Mario Lavrenčič (prvi z desne) na prvem občinem zboru, ob njem Karlo Ferletič in Franko Jelen

tavzerje.« Sadovi dobrega dela so se kmalu videli. Prvoligaška moštva so imelo navado organizirati nogometne kampe, kamor so povabili najbolj nadarjene mlade igralce. Eden takih kamponov je bil tudi v Tržiču. Vodil ga je Giuseppe Meazza, takrat eden najuglednejših italijanskih trenerjev. Na preiskušnjo je bil povabljen tudi Bruno Dužman iz Doberdoba, ki se je dobro izkazal. Ker je bil še zelo mlad, so ga poslali v južno Italijo, »da si naredi kosti«. Našega fanta pa se je lotilo tako domožje, da se je vrnil domov in tako je poklicna pogodba splavala po vodi.«

V začetku 60-ih let so Doberdobci dvakrat zmagali disciplinski pokal, klub temu da so morali igrat vse tekme v gosteh. Takrat je veljal poseben zakon, da je CONI - Italijanski olimpijski komite - razdelil denar tistim občinskim upravam, kjer je že 4 leta neprekiniteno delovalo nogometno društvo. Doberdob je prišel pod okrilje tega zakona in tako so se lahko začeli postopki za gradnjo novega igrišča.

Ustanovitev društva

Leta 1965 je odbor Prosvetnega društva Jezero ustanovil športni odsek. Bila so to zlata šestdeseta leta, ko je po vseh še prevladovalo obdobje zagnanosti in prostovoljnega dela. Takrat je profesor Bojan Pavletič osnoval SSI (Slovenske športne igre), katere so se udeležili tudi Doberdobci z nadarjenim rodom igralcev. Kot organizatorja sta se takrat izkazala Giorgio Ulian in Francko Jelen.

Prve dni leta 1969 je prvič padla zamisel o ustanovitve samostojnega športnega združenja. Čez poletje je bil izdelan natancen akcijski program in Prosvetno društvo Jezero je dalo pobudo za ustanovitev enotnega slovenskega športnega združenja. Bilo je nekaj pomislov, češ da je društvo politično levčarsko obarvano. A tudi kritične ocene niso omajale vere, da se v vasi gradi nekaj dolgotrajnega. Novoustanovljenemu društvu je bilo treba dati ustrezno ime. Mario Lavrenčič, prvi predsednik Mladosti, se tako spominja tistih časov: »Veliko smo razpravljali o imenu. Med predlogi je bil tudi Ruj, vendar smo se nazadnje odločili za Mladost kot pojem zagnanosti, volje in energije. K ideji športnega združenja Mladost je takrat navdušeno pristopila celotna občinska skupnost. Danes prevladujejo bolj osebni interesi.«

Mimo je šlo poletje. Razprava za uradno ustanovitev je bila sklicana za 5. november 1969. Primorski dnevnik poroča: »V Doberdobu je bil ustanovni zbor Športnega združenja Mladost. Za častnega predsednika je bil s poslokanjem soglasno izvoljen Ermanno Gergolet, v vodilni odbor so bili izvoljeni:

Franko Jelen, Mario Lavrenčič, Mario Gergolet, Milica Pahor, Franko Lavrenčič, Marijo Peric, Giorgio Ulian, Bruno Dužman in Karlo Lavrenčič. Nadzorni odbor so sestavljali Stanko Frandolič in Lado in Ermanno Gergolet.

Tako je bilo dokončno ustanovljeno športno združenje Mladost kot specifičen izraz vseh takratnih športnih zanesenjakov.

začetnem obdobju. Ne smemo pozabiti, da so moralni Doberdobci 4 leta igrati mlađinska prvenstva v Laškem.

9. september je bil za vaško skupnost prazničen dan. Poleg majhne telovadnice, odprtga igrišča za odbojko in košarko ter sprehajališča s kamnitom štirno na nekdanjem igrišču za poslopjem osnovne šole, je tedanji župan Andrej Jarc uradno odprl novo igrišče. Na slovesnosti se je

Od leta 1973 do danes

V društvu je takrat prevladoval zanos, saj so v vasi zelo čustveno spremjemali vsako zmago oz. poraz. V tem obdobju, ki je trajalo do konca 80. let, je društvo doživelvo vzpone in padce, igrati v Doberdobu pa je bilo zelo prijetno. Še zlasti je bilo veselo po tekmi ob kozarcu vina in obujanju uspešnih nogometnih akcij. Na pomoč so priskočili tudi nekateri italijanski govorči igralci iz Laškega, v glavnem pa so moštvo sestavljali domači fantje, ki so trikrat zmanj naskakovali prestop v višjo ligo. V teh letih je bil obisk tekem zelo številčen. Ni bilo moštva v deželi, ki ne bi rado igralo z Mladostjo, še posebej zaradi hrupnih in »žejnih« navijačev.

Sledilo je obdobje uspehov in solidnega igranja. V sezoni 1996/97 je krasno moštvo prvič po 24. letih napredovalo v 2. amatersko ligo in uresničilo dolgoletni sen mnogih nogometnih ljubiteljev. Ni torej čudno, da je Mladost že v sezoni 1998/99, ob 30-letnici ustanovitve, premočno zmagala in si prislužila napredovanje v 1. amatersko ligo. Nekaj sezona se je v Doberdobu predvajal dinamičen in gledljiv nogomet. Bil je to višek uspeha in dobrega načrtovanja društvenih odbornikov. Tudi pod okriljem ZSSDI in v sodelovanju s SD Sovodnje in SD Juventino je potekalo sodelovanje na mlađinskem področju in nadaljevalo dolgoletno tradicijo medsebojne pomoči.

Že sezono pozneje pa se je nogometna stvarnost spremeniла. Vodilnim ni

1973 otvoritev nogometnega igrišča v Doberdobu: Ob robu igrišča se je zbrala velika množica gledalcev

Slavje ob prestopu v 2. AL v sezoni 1996/1997

Gradnja igrišča

Na samem začetku delovanja je društvo nastopalo tudi v odbojkarskem prvenstvu, a le za dve leti: veliko bolj se je oprilj nogomet.

Da se je gradnja igrišča zavlekla v 70. leta je bila kriva tudi miselnost nekaterih občinskih mož, ki so menili, da je igranje nogometa izguba časa, ne zavedajoč se, kakšen socialni pomen ima nogomet.

Medtem se je v razmeroma kratkem času povsem spremenila nekoč agrarna podoba vasi. Štafetno palico organizatorja je iz Ermannovih rok prevzel Giorgio Ulian, ki je odigral ključno vlogo v tem

bilo več jasno, kako naprej. Domačine bi se dalo prešteti na prste ene roke, gledalcev je bila le peščica. Društvo se je znašlo na repu 3. amaterske lige brez lastnih igralcev in le nekaj odbornikov. V Doberdobu so tvegali, da ne bodo več igrali članskega nogometa. Novi odborniki so se zavedali, da rezultat ni vse, ampak je potrebno v moštvo vključiti domače igralce, ki lahko sestavljajo osnovno za bodočnost.

Znova se je izkazalo, da investicija v domači kader trenerjev in otrok mora da prinaša takojšnji koristi, ampak se izkaže kot edina pametna odločitev. Teh smernic se je društvo večinoma držalo in vsakdo pričakuje, da bo tudi v prihodnosti gojilo tak pristop. Šele danes se ljudje začenjajo zavedati, da lahko pravilen pristop do nogometa predstavlja idealno vzgojno ponudbo za otrokovo osebno rast.

Včeraj je potekala 40-obljetnica ustanovitve, zato smo še toliko bolj dolžni se spomniti in se zahvaliti vsem, ustanoviteljem, tekmovalcem in sodelavcem, ki so s požrtvovalnostjo in nesebičnostjo vztrajali in še vztrajajo in s tem ohranjajo tisto potrebno navdušenje in izročilo športne kulture tudi za prihodnost.

Ob tej svečani priložnosti bo Športno združenje Mladost izdal brošuro s kratko zgodovino društva od začetkov do danes. Knjigo s slikami so uredili domačini, in sicer Branko Lakovič, Dario Frandolič in Peter Gergolet. Predstavitev knjige bo v ponedeljek, 9. novembra, ob 20.30 na sedežu KD Jezero.

Dario Frandolič

GLEDALIŠČE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Rossetti**

Alberto Savinio: »Capitano Ulisse« / Režija Giuseppe Emiliani. Urnik: danes, 6. in jutri, 7. ob 20.30, v nedeljo, 8. in v torek, 10. ob 16.30, od srede, 11. do sobote, 14. ob 20.30 ter v nedeljo, 15. novembra ob 16.30.

Od srede, 11. do sobote, 14. novembra / Maria Letizia Compatangelo: »To be or not to be«. Nastopajo Giuseppe Tambieri in Daniela Mazzucato, režija Elisabetta Courir.

Dvorana Bartoli

Marco Martinelli in Ermanna Montanari: »Overtture alcina« / Urnik: do sobote, 7. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 8. novembra ob 17.00.

Dacia Mariani: »Stravaganza« Režija: Claudio Misulin, nastopajo: Claudio Misulin, Sabrina Nonne Wagner, Dario Kuzma, Donatella Di Gilio, Gabriele Palmano in Giuseppe Femminiano. Urnik: ob torka, 10., do sobote, 14. ob 21.00.

TRŽIČ**Občinsko gledališče**

Danes, 6. novembra ob 20.45 / prevzeto biografiji Ondine Petani: »E' bello vivere liberi«.

GORICA**Kulturni Dom**

V soboto, 7. novembra ob 20.30 / »Sacco e Vanzetti«; nastopa teater »Città di Trento«.

SLOVENIJA**KOMEN****Kulturni dom**

Jutri, 7. novembra ob 20.00 / Carlo Goldoni: »Campiello«. Komedia. Prevod in režija: Sergej Verč. Gledališka skupina SKD »Tabor« z Opčin.

LJUBLJANA**SNG Drama****Veliki oder**

Danes, 6., jutri, 7., v ponedeljek, 9. ob 19.30 ter v torek, 10. novembra ob 18.00 / Thomas Middleton, William Rowley: »Premenjave«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Sašo in Mojna Jurcer: »Medejn krik«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Thomas Middleton in William Rowley: »Premenjave«.

Mala drama

Danes, 6. novembra ob 20.00 / Samuel Beckett: »Gledališka skica II igra«.

Jutri, 7. novembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog Masakra«.

V torek, 10. novembra ob 20.00 / Connor McPherson: »Jez«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog Masakra«.

V petek, 13. novembra ob 20.00 / Ajshil: »Prizbežnice«.

V soboto, 14. novembra ob 20.00 / Ajshil: »Prizbežnice«.

Mestno gledališče ljubljansko**Veliki oder**

Danes, 6. novembra ob 10.00 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

Jutri, 7. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, Seks in Požrtja«.

V ponedeljek, 9. novembra ob 9.00 / Jasen Boko: »Gledališka ura«.

V torek, 10. novembra ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Har-nick: »Goslač na strehi«.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 / Branislav Nušić: »Gospa ministrica«.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / Matjaž Zupančič: »Reklame, seks in požrtja«.

V petek, 13. novembra ob 19.30 / Peter Stone, Jule Styne, Bob Merrill: »Sugar - nekateri so za vroče«.

V soboto, 14. novembra ob 19.30 / Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabaret«.

Malá scena

Jutri, 7. novembra ob 20.00 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V sredo, 11. novembra ob 15.00 in ob 17.30 / Marius von Mayenburg: »Grdoba«.

V četrtek, 12. novembra ob 20.00 / Andrej Jus: »Balade za vsakdanjo rabo«.

Cankarjev dom

V nedeljo, 8. novembra ob 17.00 / »O hišem skladatelju« ob pevcih pевске skupine Musicum bo nastopil tudi trobilni ansambel, ki ga sestavljajo glasbeniki iz FJK.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Do 7. novembra ob 20.00 Linhartova dvorana / »SRH Zvok na koži«. Glasba Milko Lazar, koreograf Matjaž Fačič.

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.00 Gallusova dvorana / »Državni orkester iz Lilla«. Dirigent: Jean-Claude Casadesus; solist: Herbert Schuch - klavir.

V torek, 10. novembra ob 20.15 Gallusova dvorana / »Down by riverside«. Nastopajo: The blind boys of Alabama in Preversation hall jazz band.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / Nastopa Simon Trpčeski - klavir.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 Klub CD / »Nova glasba za harmoniko«. Nastopajo: Klemen Leben in Ernő Sébastien - harmonika, Damir Fajfar - klarinet.

V četrtek, 12. in v petek, 13. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester slovenske filharmonije«. Dirigent: Matthias Bamberg, solistka: Dubrovka Tomšič Srebotnjak - klavir.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 / J. Hašek: Prigode dobrega vojaka Švejka« (komedija).

V petek, 13. novembra ob 19.30 / A. Jaoui in J.-P. Bacri: »Družinska zadeva« (komična melodrama).

GLASBA**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Gledališče Rossetti****Tržaško koncertno društvo**

Adrian Grant: »Thriller live« / Režija in koreografije od Garyja Loyda. Urnik: danes, 6. ob 20.30, jutri, 7. in v nedeljo, 8. novembra ob 16.00 in ob 20.30. **V ponedeljek, 9. novembra** / »Quartetto Sine Nomine z A. Pay - Klarinet«. Program: W.A. Mozart - Quintetto K581; H. Dutilleux - "Ainsi la nuit" za loke; J. Brahms - quintetto op. 15.

WUNDERKAMMER**Festival antične glasbe**

Danes, 6. novembra ob 20.30 Chiesa della Beata Vergine del Rosario / »Tenebrae factae sunt«. Nastopa ansambel Odhecaton: Alessandro Carmignani, Raoul Le Chenadee. Gianluigi Ghiringhelli - kontrotenor; Fabio Furnari, Mauro Collina, Vincenzo Di Donato - tenori; Mauro Borgioni - bariton; Giovanni Dagnino, Philippe Roche - basi; dirigent Paolo Da Col.

V soboto, 14. novembra ob 20.30 Civic Museo Sartorio, dvorana Giorgio Costantinides / Deda Cristina Colonna in Mara Galassi »Voluptas dolendi. I gesti del Caravaggio«.

WUNDERGARTEN**Glasovi geta**

V četrtek, 12. novembra ob 20.30 / »Magnificat anima mea«. Nastopata Sabina Maculli - sopran in Alessandra Sagelli - orgle.

V ponedeljek, 16. novembra ob 20.30 Gledališče Bobbio / Caterina Venturini: »Ti ricordi, sara?«. Nastopata Fabio Ceccarelli - harmonika in Massimo Aureli - kitara.

BRİŞČKI**KRD Dom (Brışčki 77)**

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.30 / »Stories tales about animals and words«, nastopa: Michele Veronese - keltski harfista.

GORICA**Kulturni center Lojze Bratuž**

Jutri, 7. novembra ob 20.00 / Moški pevski zbor Mirko Filej prireja »Koncert prijateljskih zborov«.

V petek, 13. decembra / koncert skupine Musicum z naslovom »Vse najlepše...«, s katerim bo obeležila tudi 10-letnico delovanja. S podporo ZCPZ bo skupina izdala tudi zbirko osmih skladb.

Vgorški stolnici

V soboto, 28. novembra ob 20.00 / »Višoki pesem« bo nastopala skupina Musicum z mezzosopranistko Eriko Reguljovo, baritonistom Eugenijem Leggiadrijem Gallanijem in organistom Marcom Colello, prvič izvedla oratorij »Il cantic dei cantici«.

SLOVENIJA**NOVA GORICA****V sejni sobi občine**

V nedeljo, 8. novembra ob 17.00 / »O hišem skladatelju« ob pevcih pевске skupine Musicum bo nastopil tudi trobilni ansambel, ki ga sestavljajo glasbeniki iz FJK.

LJUBLJANA**Cankarjev dom**

Do 7. novembra ob 20.00 Linhartova dvorana / »SRH Zvok na koži«. Glasba Milko Lazar, koreograf Matjaž Fačič.

V ponedeljek, 9. novembra ob 20.00 Gallusova dvorana / »Državni orkester iz Lilla«. Dirigent: Jean-Claude Casadesus; solist: Herbert Schuch - klavir.

V torek, 10. novembra ob 20.15 Gallusova dvorana / »Down by riverside«. Nastopajo: The blind boys of Alabama in Preversation hall jazz band.

V sredo, 11. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / Nastopa Simon Trpčeski - klavir.

V četrtek, 12. novembra ob 19.30 Klub CD / »Nova glasba za harmoniko«. Nastopajo: Klemen Leben in Ernő Sébastien - harmonika, Damir Fajfar - klarinet.

V četrtek, 12. in v petek, 13. novembra ob 19.30 Gallusova dvorana / »Orkester slovenske filharmonije«. Dirigent: Matthias Bamberg, solistka: Dubrovka Tomšič Srebotnjak - klavir.

PREMIERA - Ob 20. uri v Kosovelovem domu**Film »Trst je naš« drevi v Sežani**

Do filma kritičen tudi italijanski zunanj minister Frattini

RAZSTAVE**FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA****TRST****Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij**

(Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgodovine, skulpture iz rimljanskih in srednjevjekovnih časov in pa egipčanski, grški, rimljanski in antični predmeti z italijanskega polotoka; numizmatična zbirka, fototeka in knjižnica. Urnik: od torka do nedelje od 9.00 do 13.00, ob sredah od 9.00 do 19.00, ob ponedeljkih zaprto.

Rižarna pri Sv. Soboti: nacistično koncentrijsko uničevalno taborišče, fotografija razstava in knjižnica. Urnik: odprt vsak dan od 9.00 do 19.00.

V MC Podlagi: še danes, 6. novembra, je na ogled fotografarska razstava Petra Cvelbarja pod naslovom: »Brezmejni studijski dnevi - Tri desetletja izrazov Drage«. Urnik: od ponedeljka do petka od 12.00 do 18.00 in ob petkih od 16.00 do 22.00.

SEČOVLJE

Krajinski park Sečoveljske soline: odprt vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehol po solinski poti z obiskom multimedialnega centra. Vstopna točka je na Seči.

OPČINE

V Bamičevi galeriji: je na ogled razstava slik Eve Ronay: »Študije o človeški figuri«. Ogled je mogoč do 20. novembra, od ponedeljeka do petka od 10.00 do 12.00 ter od 17.00 do 19.00. Za informacije: tel. 404 212289, e-mail: gmb@skladmc.org.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in pet

KLOPOV INTERVJU - Žiga Virc, režiser kratkometražca Trst je naš

In reziser je zaklical... Akcija!

Kratkometražni film Trst je naš je bil deležen velike medijske pozornosti. O njem je bilo izrečenih veliko pozitivnih mnenj, izval pa je tudi kritike s strani določenih krogov. Kdo se skriva za filmsko kamero tega »provokativnega« (če sploh lahko govorimo o provokaciji ...) filma? Nekateri ga primerjajo z bodočim slovenskim Kusturico, v Sloveniji ga poznajo predvsem zaradi trilogije Tine Strela...

Kdo je Žiga Virc?

Žiga Virc, režiser kratkega filma Trst je naš, je absolvent filmske in TV režije na Akademiji za gledališče, radio, film in televizijo v Ljubljani. Rojen je v Novem mestu, kjer je končal ekonomsko gimnazijo. Tam je s sošolci tudi posnel svoj prvi film. Takrat se je že veliko ukvarjal s fotografijo in prejel tudi nekaj nagrad. *Ker ne želi delati v življenju stvari polovično*, se je takrat odločil, da se posveti filmu in opusti fotografijo. *S to odločitvijo sem zelo zadovoljen*, pravi. Poleg akademiskih projektov dela tudi v družinskom podjetju Studio Virc, kjer si je nabral nekaj praktičnih produkcijskih izkušenj. Sicer pa je veliko začetnih projektov naredil tudi v ožjem krogu svojih prijateljev. Ko smo ga vprašali, kdo je njegov zgled, je odgovoril, da se zgleduje po več režiserjih, je pa ljubitelj tako velikih epskih filmov kot preprosteh komedij. V svojih filmih poskuša združiti resen pristop z nekoliko cincizm oz. humorja.

Diplomska naloga Trst je naš. Kaj je Novomeščana privedlo do tega, da posname kratkometražni film »Trstu«?

Nikoli se nisem kaj dosti obremenjeval s tem, da bi moral povzemati samo zgodbe iz lokalnega okolja. Ideja o filmu se mi je porodila, ko sem na poligonu vojaškega muzeja v Pivki gledal eno izmed uprizorjenih bitk. In se mi je zdela dobra ideja narediti film o ljudeh, ki uprizarjajo bitke. Zgodba o Trstu namreč služi kot ozadje, in ospredju je družinska zgodba o mlađi generaciji, ki noče več sprejemati razmišljanja starejših generacij in želi narediti korak naprej.

Gojmir Lešnjak-Gojc je v intervjuju za Primorski dnevnik izjavil, da »gledalec filma skorajda ne ve, če gleda neko uprizarjanje preteklosti ali norce, ki živijo v sedanostji«. Je Trst je naš provokacija? Nostalgija? Parodijs?

Trst je naš je moderen pogled na dogodek v preteklosti. Ne želi povzemat realnih dogodkov ali jih polemizirati. Junak namreč uprizarja bitke, ki se nikoli niso zgodile in v tem je tudi celoten čar. Mislim, da ima gledalec tako dovolj prostora za razmišljanje, režija filma namreč bazira na bolj odprttem dialogu s popreteklo zgodovino. Film je parodija in v tem humorinem kontekstu ga je tudi potreben obravnavati. V zadnjem času smo bili priča nekaj takim filmom - npr. Tarantinov film Neslavne barabe ali po film Moj Hitler, ki sta zavzela do tistih časov popolnoma novo pozicijo. In mislim, da želi moja generacija o tem razpravljati na drugačen način.

Za Mladino si izjavil, da so junaki »partizani in partizanke današnjega časa, ki jih preganja policija«. Razloži!

S tem je bilo mišljeno, da film govoriti o današnjem času, v katerem filmski liki uprizarjajo bitke. In dejansko jih v filmu »preganja« policija. Policia namreč ne želi več, da bi se take bitke uprizarjale.

Unija Istranov, ena od pomembnejših organizacij italijanskih optantov, je kritizirala tvoj kratki film in zahtevala ukrepanje italijanskega zunanjega mi-

nistrstva. Predsednik organizacije Massimiliano Lacota pravi, da je film, zaradi »naslova, ki spominja na geslo, ki je titovske čete vodile pri zasedbi Trsta, provokacija, saj namesto, da bi ga predstavili v Ljubljani, ki je slovenska prestolnica, boste to storili v Sežani, ki je od Trsta oddaljena komaj par kilometrov«. Spoti za film naj bi ščuvali k rasnemu sovraštvu ... Povej svoje mnenje! Kako se Slovenija odziva na polemike in film?

Predvidevam, da nihče iz te organizacije filma še ni videl, tako da večina mnenj izvira iz filmskega napovednika. Na nek način se mi zdi to super, ker smo s tem dosegli res veliko medijsko prepoznavnost. Ni mi sicer najbolj jasno, na kakšen način naj bi se v 21. stoletju v Evropi lahko »ukrepalo« proti nekemu umetniškemu delu, tako da glede tega ni sem zaskrbljen. Film je sicer bil prvič javno predvajan prav v Ljubljani na izpitni projekciji AGRFT-ja. Sežana je pa odlično mesto za projekcijo, saj je glavni igralec v filmu (Gojmir Lešnjak - Gojc) tudi direktor Kosovelovega doma.

Tako da smo v prijateljskem vzdušju skupaj pripravili to premiero. Slovenska javnost se je na premiero odzvala odlično.

Žiga Virc, je Trst po tvojem res naš?

Kolikor je meni znana obča geografija, je Trst na italijanski strani. Sicer pa sem svoje mnenje podal v filmu, kar je še en razlog več za ogled filma v Sežani!

Trst je naš. Bitka, ki je ni bilo. Kaj pa ko bi do bitke prišlo? (malo fantazgodovine ...)

Ja, te bitke ni bilo. In to je tudi čar tega filma, saj ima domišljija prosto pot. Če bi se tokov zgodovine premaknili drugače, bi bila tudi vsa svetovna situacija družačna. Najbrž to velja tudi za to območje.

Kako je potekalo snemanje? Kdo je sestavljal ekipo? Gojc pravi, da si bil pri doseganju sredstev »zelo spreten«. »... veliko starih vozil, statistov ... Za študentski film je bilo to pravo razkošje.«

Ko pišem scenarij, že vnaprej potihom razmišjam tudi o produkcijskem vidiaku. Če si režiser pravilno zastavi smernice, je lahko tudi zelo težak projekt izvedljiv. Čeprav se po neki splošni logiki režiser na začetku ne bi smel ukvarjati z iz-

vedbo projekta, se mi zdi to vseeno smiseln. V nasprotju primeru se lahko zgodi, da je projekt neizvedljiv. Bitke so npr. uprizorili naši prijatelji iz Kulturno-zgodovinskega društva Triglav, ki so priskrbeli tudi vso potrebno scenografijo. In ker smo bili vsi zainteresirani za sodelovanje, so prišli na moje snemanje z veseljem. Ekipo sem sicer sestavil sam, iz izbire sodelujočih za kamero kot tudi igralcev pred kamero. Film sam po sebi ni veliko presegel običajnih finančnih okvirjev za študentski film. Je pa potrebno veliko iznajdljivosti, usklajevanj in »zdrave pameti« pri taki produkciji. Upam, da bodo gledalci v gledanju filma uživali!

Kakšen je odnos, ki ga režiser vzpostavlja z igralci? V filmu nastopa tudi nekaj profesionalnih igralcev ... Je delo s temi težje?

Delo s profesionalnimi igralci je super, saj so vsi zelo kooperativni. Seveda mora režiserjeva ideja biti jasna. Zelo sem vesel, da imam na akademiji priložnost delati s profesionalnimi igralci, saj se od njih tudi marsikaj naučim, večina pa jih tudi zelo rada sodeluje pri naših projektih. Jaz pri delu z igralci ne uporabljam kakšnih strašljivih metod - imamo skupne pogovore in vaje pred snemanjem. Zelo rad pustim igralcem, da npr. sami preoblikujejo dialoge tako, da bolje delujejo v sklopu njihovega lika. Vendar pa mora biti režiser pri delu stalno pozoren, da gre razvoj novih idej v pravo smer. Rad delam v pozitivnem vzdušju, tako pred kot med snemanjem.

»Prvi kratki filmi Žige Virca so bili zelo cinični in paradoksalni, trenutni pa že nakazujejo željo po režiranju epskih filmov. Tvoja filmska pot včera, danes in ... jutri. (Skupina Pig-Destroyer, Studios, Tine Strela ...)

Ja, naši prvi gverilski projekti, predvsem trilogija Tine Strela in kasneje PDN news, so imeli tendenco, da vnesajo v filmski prostor nekaj humorja. Moj način dela in razmišljanja pri večini projektov je vedno bil mešanica epskega pristopa in hu-

... Sledijo ponovitve, več informacij na www.kosovelovdom.si

morda oz. cinizma (npr. Tine Strela: Himalaya). Zdi se mi, da to prinaša nekoliko svež veter v naš prostor, ker občinstvo to dobro sprejme. V prihodnosti imam vsekakor željo po celovečernem filmu. Zdi

se mi, da ima Slovenija veliko zgodb, o katereh bi bilo vredno posneti film - če pogledamo samo zgodovinske teme, imamo kmečke upore, soško fronto... skratka, velenko dela nas še čaka!

OKOLJE - Pogovor z Alessandrom Stocco

Ekonomist, ki ga v diplomski nalogi skrbi trajnostni razvoj

Odene diplomske naloge k drugi. Alessandro Stocco je star 26 let in končuje podiplomski študij iz ekonomije. Trenutno zbirajo informacije na temo trajnostnega razvoja, ki si jo je izbral kot argument za svojo tezo. V prihodnje bi se rad zaposlil v kateri od mednarodnih organizacij ali tudi znotraj privatne družbe, ki deluje v skladu z načeli vzdržnega razvoja.

Alessandro je nameraval ustvariti skupino, ki bi združevala univerzitetne študente, ki jih zadeva zanimanje, in ki bi prispevala k razvoju na tem področju.

Alessandro, predstavi svoj projekt. Od kod zamisel?

Zamisel za pobudo Progetto-Sostenibilità se je rodila v Kanadi, točneje v Vancouveru, kamor sem se iz študijskih razlogov odprial prejšnje poletje. Tam me je posebno presenetil odnos tako univerzitetnih študentov kot ustanov do problemov, kot so podnebne spremembe, trajnostni razvoj ipd. Ko sem se vrnil v Trst, sem se odločil, da to navdušenje posredujem svojim sovrstnikom v domačem mestu in se tako lotil projekta, ki ima kot glavni cilj širjenje kulture trajnostnega razvoja. Stvar je še v začetni fazi.

Projekt sem si zamislil v treh fazah. Sklupo informativnih srečanj, ki bi imela cilj, da publiko seznanijo z argumentom, bi sledila ustanovitev urada za trajnostni razvoj. Le-ta naj bi opozarjal na aspekte znotraj delovanja tržaške univerze, ki niso so v skladu s politiko vzdržnega razvoja in hkrati ponujajo možne rešitve. V končni fazi sem si zamislil, da bi se projekt razšril tudi izven strogo univerzitetnega prostora.

Kje se je zataknilo? Kako to, da skupina ni nastala?

Težave so bile zgoraj birokratske narave. Potekel je rok za vložitev prošnje, ki bi nam omogočila, da bi dobili potrebna finančna sredstva. Poudariti moram pa, da je bil odziv študentov pozitiven. Zbrano je bilo več kot zadostno število podpisov.

Je pristop do vprašanja trajnostnega razvoja v Italiji različen kot v Kanadi oziroma v drugih državah?

V Kanadi so ljudje in ustanove zelo aktivni na področju trajnostnega razvoja (v Vancouveru je nastala organizacija Greenpeace) in se zavedajo vlog, ki jo lahko imajo pri reševanju določenih pro-

blemov. Iste zavesti nisem opazil pri Tržačanh. Splošni vtis je, da Italija zaostaja za drugimi razvitenimi državami. Treba pa je povedati, da obstajajo tudi pri nas krog, ki so občutljivi na to temo, se pa le s težavo dokopljajo do širše publike. Treba bi bilo združiti moči.

Kako misliš naprej?

Projekt je šele na začetku in ga bom razvijal vzporedno s pisanjem svoje diplomske naloge. Ker mi ni uspelo ustanoviti ad hoc skupine, se bom naslonil na eno izmed že obstoječih študentskih združenj. Ustanovil sem tudi skupino na spletni strani Facebook (Sviluppo sostentibile-Sustainable development), ki je v par dneh zbrala več kot sto članov.

Kaj je pravzaprav trajnostni razvoj? (Vsevedni Klop vam zastonj ponuja definicijo, ... ki je sicer iz poročila Brundtlandove komisije ...)

Trajnostni razvoj zadovoljuje potrebe sedanjega človeškega rodu, ne da bi ogrozil možnosti prihodnjih rodov, da zadovoljijo svoje potrebe. Strategija trajnostnega razvoja sloni na treh stebih: gospodarski razvoj, socialni razvoj ter varstvo okolja.

Rai Tre**SLOVENSKI PROGRAM**

Za Trst: na kanalu 40
(Ferligi) in 64 (Mile)

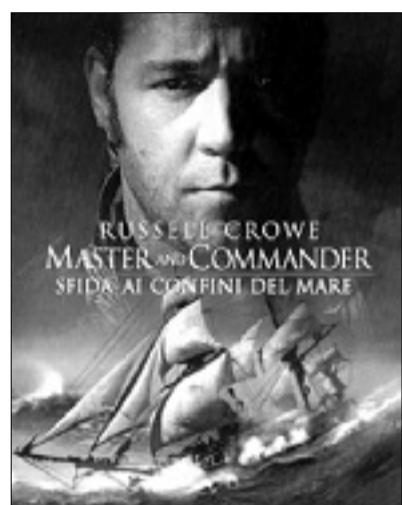
Za Gorico: na kanalu 69
(Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih - OŠ Fran Milčinski
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna TV - Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Nan.: Dieci storie di bambini
6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.25 17.10 Vremenska napoved
11.30 13.30, 17.00, 20.00, 23.15 Dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
14.00 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'eredità (v. C. Conti)
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.10 Variete: I migliori anni (v. C. Conti)
23.20 Aktualno: Tv7

Rai Due

6.00 Aktualno: Focus
6.05 Aktualno: Tg2 Medicina 33
6.15 Aktualno: L'avvocato risponde
6.25 19.00 Talent show: X Factor
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.15 Aktualno: Tgr Montagne
9.45 Aktualno: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2 punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 Dnevnik in rubrike
14.00 Aktualno: Il fatto del giorno
14.45 Aktualno: Italia sul Due
16.10 Nan.: La signora del West
17.00 Nan.: Las Vegas
17.40 Nan.: Due uomini e mezzo
18.05 Dnevnik - kratke vesti
18.10 Dnevnik, športne vesti in rubrike
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 23.35 Dnevnik
21.05 Nan.: Cold Case - Delitti irrisolti
21.55 Film: Identità violate (triler, ZDA, '03, r. D.J. Caruso, i. A. Jolie)
23.50 Aktualno: L'era glaciale

Rai Tre

6.00 8.00 Dnevnik - Rai News 24, Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.30 Tgr Buongiorno Regione
8.15 Dok.: La Storia siamo noi
9.15 Aktualno: Figu - Album di persone notevoli
9.20 Aktualno: Cominciamo bene - Prima, sledi Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, športne vesti, vremenska napoved in rubrike
12.25 Aktualno: Tgr Cifre in chiaro
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Vento di passione
14.00 Deželni vesti, vremenska napoved in rubrike
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis
15.10 Dnevnik - kratke vesti
15.15 Variete: Trebisonda
15.40 Nan.: Zorro
16.00 Tg3 GT Ragazzi
16.35 Aktualno: Melevisione
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & geo
18.10 Vremenska napoved
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Le storie di Agrodolce - Aspettando la nuova serie
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Dnevnik
21.10 Dok.: Blu notte - Misteri italiani
23.00 Variete: Parla con me

Rete 4

6.50 Nan.: Tutti amano Raymond
7.20 Nan.: Quincy

8.20 Nan.: Hunter
9.45 Nad.: Bianca
10.30 Nan.: Giudice Amy
11.30 17.25 Dnevnik in prometne informacije
11.40 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.30 Nan.: Un detective in corsia
13.30 18.55 Dnevnik in vremenska napoved
14.05 Aktualno: Popoldasni forum
15.30 Nad.: Sentieri
16.10 Film: La banda degli angeli - La frusta e la carne (dram., ZDA, '57, r. R. Walsh, i. C. Gable)
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Film: Master & Commander - Sfida ai confini del mare (pust., ZDA, '03, r. P. Weir, i. R. Crowe)

17.00 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al sindaco
20.10 Športne vesti
20.20 Aktualno: Musica, che passione!
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoà
23.40 Film: Amore, piombo e furore (western, '78, r. A. Brandt, i. F. Testi, J. Agutter)

14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 23.50 Športna oddaja
15.30 Film: L'eredità dello zio buonanima (It., '60, i. A. Musco, E. DeGiorgi)
16.50 Glasb. odd.: In orbita
17.20 Kuhrske recepti
17.50 Kino premiere
18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Ali me poznash
18.20 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.20 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Fanzine - mladinska oddaja
20.30 Potopisi
21.00 Dok. odd.: Rupert Murdoch
22.15 Globus
22.45 Arhivski posnetki
23.35 Avtomobilizem

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Punto Tg, sledi Due minuti in un libro
10.25 Nan.: Matlock
11.30 Nan.: L'ispettore Tibbs
12.30 Dnevnik in športne vesti
13.00 Nan.: Hardcastle & McCormick
14.00 Film: Geronimo (western, ZDA, '62, r. A. Laven, i. C. Connors)
16.05 Nan.: Stargate SG-1
17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi
19.00 Nan.: The District
20.00 Dnevnik
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: Niente di personale

Slovenija 1

6.10 Kultura, sledi Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Ris. nan.: Srebrnogrivi konjič
9.35 18.35 Risanke
9.45 Kratki dok. film: Preigravanje in kuhinja (pon.)
10.00 Enajsta šola (pon.)
10.35 Jasno in glasno (pon.)
11.30 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.20 Osmi dan (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Dok. odd.: Zgodba o Indiji (pon.)
14.10 Pogled na... Pernhartove panoramske slike (pon.)
14.20 Slovenski utrinki
15.10 Mostovi-Hidak
15.45 Ris. nan.: Doktor Pes
16.00 Otr. igr. serija: Mihec in Maja
16.10 Iz popotne torbe
16.25 Igr. nan.: Linus in prijatelji
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 19.50 Gledamo naprej
17.50 0.15 Duhovni utrip
18.05 Otr. nan.: Anica
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Etrinki
19.55 Hotel Poldruža Zvezdica, zadnja epizoda
20.30 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, športne vesti in vremenska napoved
23.00 Polnočni klub

Slovenija 2

6.30 1.40 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
9.20 Otr. serija: Mulčki (pon.)
9.45 Žogarica - Ko igra se in ustvarja mularija (pon.)
10.15 13.15 Šport Špas - Oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.)
10.40 Glasnik, oddaja Tv Maribor (pon.)
11.05 Evropski magazin, oddaja Tv Maribor (pon.)
11.35 Opus (pon.)
12.00 Črno beli časi (pon.)
12.15 Iz arhive TVS - Tv dnevnik 6.11.1991
12.45 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
13.45 Na utrip srca (pon.)
15.15 Circom regional
15.45 Minute za... Oddaja Tv Koper
16.45 Mostovi - Hidak (pon.)
17.50 V dobrji družbi z Blažem (pon.)
18.50 Zlata šestdeseta
20.00 Dok. odd.: Veliki pok
21.00 Nad.: Zakon v modrem
21.50 Film: Blaznost
23.30 Film: Plesna šola Marilyn Hotchkiss (pon.)

SLOVENIJA 2

5.00 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevka tedna; 9.45, 10.45, 12.00 Väl in izvidnici; 13.00 Danes do 13-IH; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobitnice; 14.35 Izbor popevka tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne kriti; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Eerotip; 17.45 Šport; 18.50 Včerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Klub klubov.

SLOVENIJA 3

6.00 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utriek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Concertino narodov; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Nevidna mesta; 13.30 Zborovski kotiček za mlaude; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.20 Likovni odmeh; 19.00 Dnevnik; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovski koncert; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utriek.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Slobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in poper (105,5 MHZ).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unicu socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst**Odgovorni urednik:** DUŠAN UDOVIČ**Redakcija:** Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

email: trst@primorski.eu

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 533382, fax 0481 532958

email: gorica@primorski.eu

Dopisništvo: Čedad, Ul. Ristori 28,

tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.eu/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6,

tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9,

tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

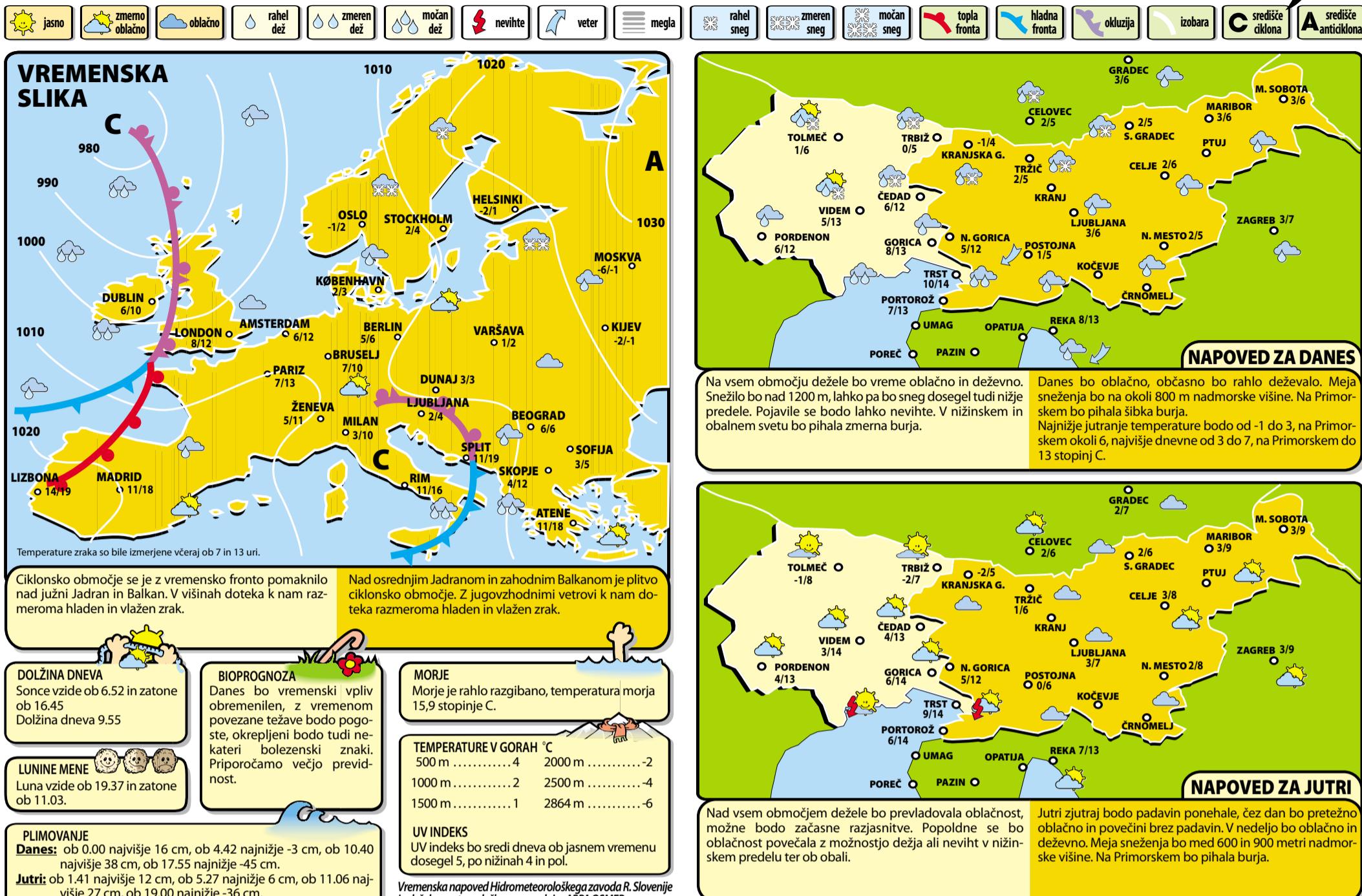
Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni tr. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €

Letna naročnina za Slovenijo 200,00 € placičiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480 transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

Mercator Center Nova Gorica

Industrijska cesta 6, Kromberk, Slovenija

Delovni čas: od ponedeljka do sobote od 9. do 21. ure, nedelje od 9. do 15. ure

Ponudba označena z znakom velja v vseh živilskih in franšiznih prodajalnah Mercator. Ponudba označena z znakom velja v vseh hipermarketih Mercator.

Goveje stegno,
brez kosti
postrečno, cena za kg
začlenični dobuvitelji

8,15 EUR

Goveji hrbet,
brez kosti
postrečno, cena za kg
začlenični dobuvitelji

10,90 EUR

Nanoški sir,
bleber, cena za kg v kisu
Agricard Vipava, Vipava
Redna cena: 13,12 EUR
Akcijalna cena na razponet:
8,99 EUR

8,63 EUR

Bonboni Proapin
Propolis,
30 bonbonov.
Medes, Ljubljana
Redna cena: 2,97 EUR

2,22 EUR

34%
prihranka

25%
prihranka

Ponudba velja od 5.11. do 17.11. 2009 oz. do razpeodaje zalog.

BREZPLAČNA VEČERJA V MERCATOR CENTRU NOVA GORICA

Vsak petek, soboto in nedeljo vam nakup v vrednosti 50 EUR ali več v Hipermarketu prinaša kupon za brezplačno večerjo v Samopostrežni restavraciji Mercator Centra Nova Gorica.

Mercator 60 let najboljši sosed